

Tasuta
Ilmub kaks
korda kuus
Tiraaž 10 860

Viimsi Teataja

Rohuneeme raketibaasi lugu

Põnev ülevaade sellest, kuidas ja miks rajati 1950ndatel II maailmasõja aegse saksa rannakaitsepatarei asukohta nõukogude raketibaas. Loe lk 18–19

Hajaasustuse programm tuleb

1. veebruarist on taas võimalik taotleda toetusi hajaasustuse programmist. Saa teada, mida toetatakse ja kuidas käib taotluse vormistamine. Loe lk 11

Viimsi valla elutööpreemia laureaat

Viimsi valla taasasutamises võtmerolli mänginud ja taasiseseisvunud valla esimese vallavanema Ants-Hembo Lindemanni elu on olnud kui seiklusfilm. Loe lk 8–9

KOKKUVÕTTED: AS Viimsi Vesi ja Viimsi Artium möödunud aasta tegemistest. Loe lk 20 >

TARTU RAHU 105

VESTLUSÕHTU VIIMSI RAAMATUKOGUS

5. veebruaril 2025 kell 18, TASUTA

Ettekannetega esinevad Hellar Lill (Eesti Sõjamuuseum) ja Raivo Vare.

Foto: Eesti delegatsiooni juhtinud Jaan Poska allkirjastamas rahulepingut. Eesti sõjamuuseum

Eesti
Sõjamuuseum
KINDRAL LAIDONERI MUUSEUM

VIIMSI
VALD

JUHTKIRI

Vaatame tulevikku

Viimasel ajal on palju räägitud sellest, et eelmisel aastal sündis Eestis väga vähe lapsi. Samuti on analüüsitud, mis võiksid olla madala sündimuse peamised põhjused. Vaatame, milline on olukord Eestis ja ka Viimsis ning mida on ühel omavalitsusel võimalik teha, et olukorda muuta.

Siseministeeriumi andmetel registreeriti eelmisel aastal Eestis kokku 9646 sündi. Tegemist olevat madalaima näitajaga alates 1918. aastast. 2023. aastal oli vastav näitaja 10 721 ja varasematel aastatel veelgi kõrgem. Kuna surmasid registreeriti tunduvalt rohkem, oli loomulik iive eelmisel aastal Eestis –6343.

Meie valla elanikkonda iseloomustavad näitajad on toodud kõrvalolevatel graafikutel. Nagu näeme, oli loomulik iive eelmisel aastal praktiliselt null – sündis 136 ja suri 137 inimest. Varasematel aastatel on sündide arv olnud tunduvalt kõrgem ja loomulik iive positiivne.

Elanike arvu muutust omavalitsuses näitab sisse- ja väljarände vahe. Kuna Viimsis oli sissekirjutusi mõnevõrra rohkem, kasvas valla elanikkond 54 inimese võrra. 2023. aastal suurenes elanikkond 442, 2022. aastal 473 ja 2021. aastal 616 inimese võrra. Seega on elanikkonna juurdekasv viimastel aastatel järjest vähenenud ja pole mingit alust väita vastupidist.

Elanikkonna liiga kiire juurdekasvu asemel peame me, nagu kogu Eestigi, tundma muret madala sündimuse ja kaugemas tulevikus ka tööealiste inimeste arvu languse pärast. Ka Viimsi on aeglaselt vananeva rahvastikuga vald – kui 2019. aastal oli keskmine vanus 36,7 aastat, siis eelmisel aastal oli see 38,1 aastat. Kuigi praegu on kõik justkui hästi, peame mõtlema sellele, milline on olukord 10, 20 ja 30 aasta pärast.

Meie prioriteet on olnud ja on ka edaspidi lapsesõbraliku omavalitsuse loomine.

Just seetõttu on ka üldplaneeringu ettevalmistamise käigus Tartu ülikooli teadlaste koostatud sotsiaalmajanduslikus alusuuringus järgnevas paarikümneks aastaks ette nähtud meie valla elanikkonna mõõdukas kasv. Ja loomulikult võiks see kasv esmajoones tulla positiivse loomuliku iive arvelt.

Sündimuse vähenemisel on palju põhjusi. Inimeste väärtushinnangud muutuvad ja rohkem mõeldakse isiklikule heaolule. Kindlasti on olulised ka majanduslikud põhjused. Kui sada aastat tagasi elas suurem osa rahvastikust maal ja valdav osa inimestest kasvatas endale ise toitu, siis nüüd sõltub paljude inimeste toimetulek töökoha olemasolust ja sissetulekust. Kindlasti on sündimusele oluline mõju ka maailmas toimival – nii nagu kogu Eestis, on ka Viimsis sündimus vähenenud just pärast Ukraina sõja algust. Loomulikult mõjutab sündimust ka rahvastiku vananemine.

17. jaanuari Postimehe juhtkirjas leiti, et “meie järgmine suur eesmärk peaks olema maailma kõige lapsesõbralikuma ühiskonna loomine”. See on eesmärk, mille saavutamisele saavad ka omavalitsused kaasa aidata. Esmajoones on tarvis luua laste kasvatamiseks sobiv keskkond. Tänu Viimsi rahvaarvu aeglasemale kasvule viimastel aastatel ja suuremahulistele investeringutele infrastruktuuri (Viimsi Artium, Pärnamäe lasteaed, koolide juurdeehitused, Randvere noortekeskus, jalgpalli- ja kergejõustikuhall jpm) oleme olukorras, kus tuleme toime juba olemasolevatele lastele vajalike arenguvõimaluste loomisega. Ja oleme valmis ka olukoraks, kus lapsi sünnib praegusest oluliselt rohkem.

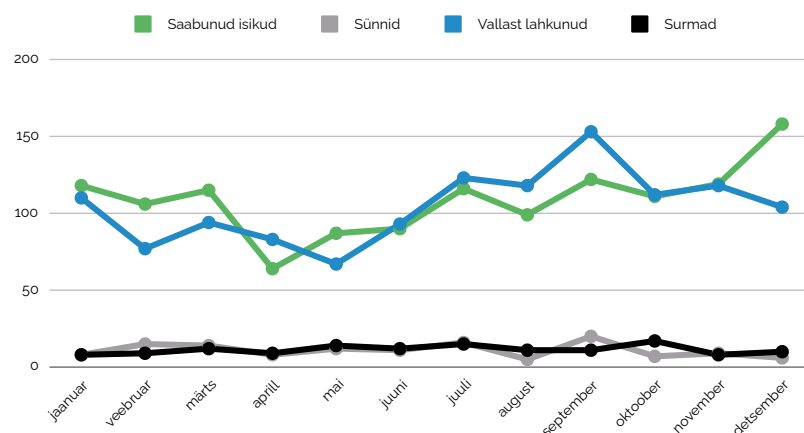
Me ei saa mõjutada maailmas toimuvat, aga meie prioriteet on olnud ja on ka edaspidi lapsesõbraliku omavalitsuse loomine. Meeldetuletuseks, et senitehtut iseloomustab eelmisel aastal riigi poolt Viimsi valla tunnustamine lapsesõbraliku omavalitsuse tiitliga. Meil olid silmapaistvad tulemused nii alus- ja põhihariduse, noorsootöö kui ka laste heaolu valdkonnas. Sõnum on selge – Viimsi vallas on lapsed väga oodatud!

Illar Lemetti
vallavanem

Viimsi vald numbrites

Viimsi valla elanikkonna muutus 2024

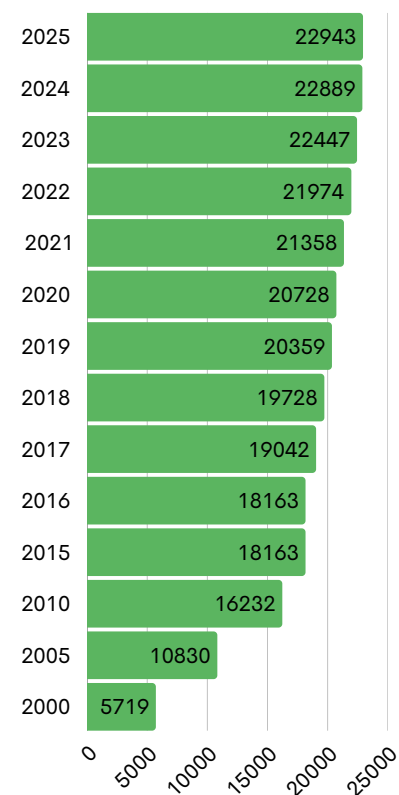
1305 inimest
registreeris 2024. aastal
Viimsi valla elanikuks

1252 inimest
lahkus 2024. aastal
Viimsi valla

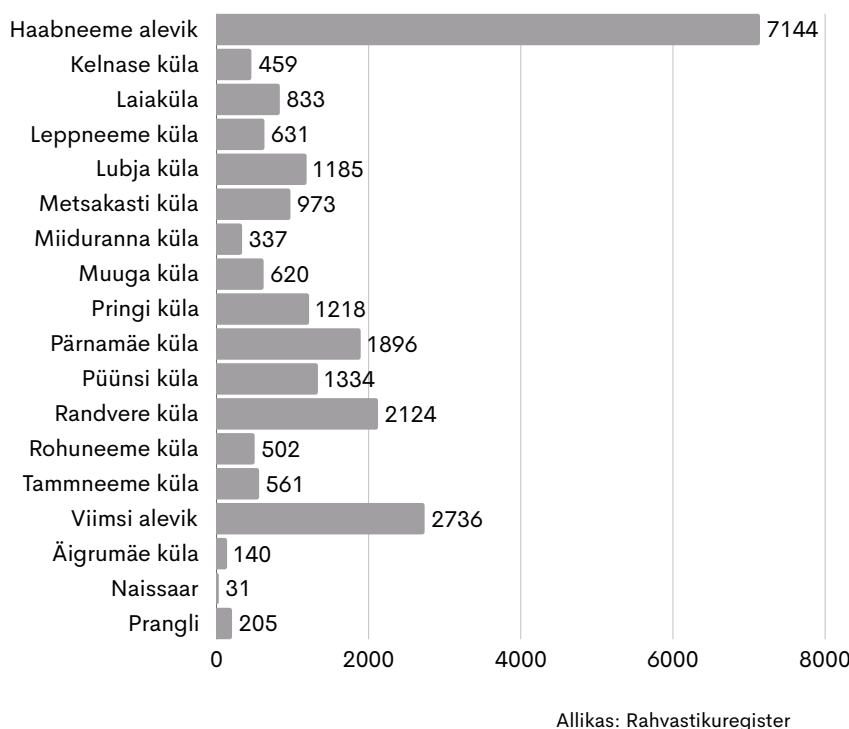
Elanike keskmine vanus Viimsi vallas

2024	38,1
2023	37,8
2022	37,5
2021	37,1
2020	36,9

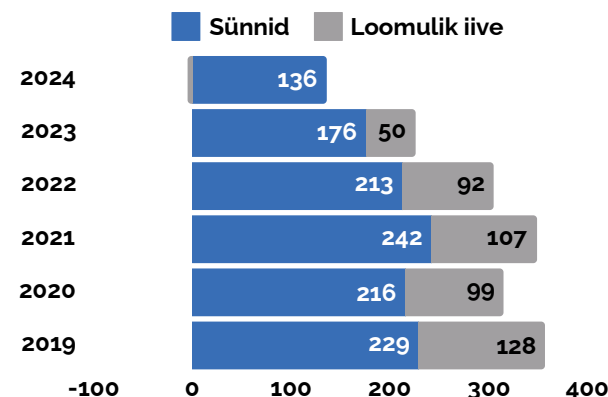
Elanike arv 1. jaanuari seisuga

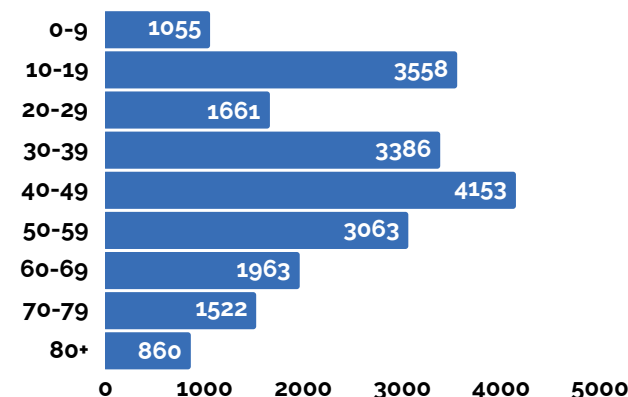
Elanikkond asulate kaupa 1.01.2025

Registreeritud sünid ja loomulik iive

Viimsi valla elanike vanuseline jaotus

Rannarahva muuseumi hakkab juhtima Marje Kuusmik

MUUSEUM 1. veebruaril asub Viimsi Rannarahva muuseumi juhina tööle Marje Kuusmik (Kidron), kes enne seda juhtis Padise kloostri külastuskeskust.

Heiko Leesment
avalike suhete osakonna juhataja

Sihtasutuse Rannarahva Muuseumi nõukogu esimehe Aivar Sõerdi sõnul laekus avalikul konkursil ligi 30 kandidaadi avaldust. Nõukogu kutsus vestlusele viis kandidaati, kellel paluti esitada visioon muuseumi järgmise viie aasta arengust. Sõerdi sõnul valiti konkursi võitjaks üksmeelselt Marje Kuusmik.

Tartu ülikooli usuteaduskonna 2007. aastal lõpetanud Marje Kuusmik on varem töötanud nii Prantsuse Instituudis Eestis, haridusvaldkonnas kui ka Eesti suursaatkonnas Prantsusmaal. Alates 2020. aastast oli ta Padise kloostri külastuskeskuse tegevjuht, vastutades selle väärika ajaloo kompleksi ning ümbritseva keskkonna uuendamise ja turistidele atraktiivseks tõmbekeskuseks muutmise eest.

Enda sõnul otsustas Kuusmik Rannarahva muuseumi juhiks kandideerida, sest see tundus talle põneva väljakutsena. “Muuseum koosneb kolmest üksusest ja mulle tundus see huvitav väljakutse, kuidas anda igale harule oma nägu ning samas hoida Viimsi valla terviklikku identiteeti,” ütles Marje Kuusmik. Tema sõnul on Viimsi mõnusalat kireva minevikuga paik, mis loob selle tegemiseks head eeldused.

Uuel ametikohal loodab naine jätkata seniseid häid praktikaid ning rakendada ka oma varasemaid kogemusi ja teadmisi. “Muuseum peab jätkama meeldejäävate sündmuste korraldamisega ja valla nähtavuse parandamisega. Samuti tuleb hoolitseda muuseumihariduse ja kogukonna kaasamise eest.”

Marje Kuusmik on Viimsiga tugev isiklik seos lapsepõlvest, sest kasvas Piritä-Kosel, käidi perega sageli Haabneeme rannas. Kirovi kalurikolhoosi iseloomulik lõhn, ranna piiril

Kohtumisel vallavalitsuses osalesid (vasakult) muuseumi nõukogu esimees Aivar Sõerd, Marje Kuusmik, abivallavanem Nikolai Bentsler ja vallavanem Illar Lemetti. Foto: Heiko Leesment

laiuv kurdlehine kibuvits ja helged hetked peresõbra nõukaaegses suvilas on esimesed asjad, mis meenuvad paljudest Viimsisse tehtud käikudest. Siinse kogukond on tema sõnul silma paistnud edasivaatava ja väärtusi hoidvana. “Mulle meeldib, et ilma suurema kärata saavad asjad tehtud ja kõik toimib. Inimesed on väärtustatud ja keskkond üha enam hoitud.”

Uude ametisse astub muuseumijuht 1. veebruaril suure elevusega. “Kõige rohkem ootan tutvust uute kolleegidega, kellega koos järgneva viie aasta jooksul tarku ja põnevaid näitusi, sündmusi ning projekte ellu viia. Ikka selleks, et hoida kohalikku pärandit, kogukonda ja parandada ka Viimsi nähtavust turistide seas,” ütles Marje Kuusmik.

Nõukogul on uuele juhile kõrged ootused

Muuseumi nõukogu esimehe Aivar Sõerdi sõnul on uuele muuseumijuhile seatud selged ootused, millest olulisimad on muuseumi rolli suurendamine kohaliku kultuuripärandi säilitamisel ja propageerimisel. “Muuseumi nähtavus peaks paranema nii kohalikul tasandil kui ka väljaspool Viimsit,” märkis Sõerd.

Uuel juhilt oodatakse ka meeskonna tugevdamist ja muuseumi omatulu suurendamist. Viimsi vallavalitsuses toimunud kohtumisel arutasid uus muuseumijuht ja vallavanem Illar Lemetti, abivallavanem Nikolai Bentsler ning nõukogu esimees Aivar Sõerd eri-

nevaid ideid, kuidas ambitsioonikaid eesmärged ellu viia.

Järgmise viie aasta jooksul peaks saama uuendatud püsinäituse kontseptsioon, korraldatud erinevad teemanäitused ning edendatud kogukonnas kultuuriloolist teadlikkust. Oluline on ka projektide kirjutamine ja investeringute jaoks välisrahastuse leidmine.

Muuseumi ajalugu Viimsis ulatub poolesaja aasta taha

Rannarahva muuseumi eelkäija on S. M. Kirovi nimelise näidiskalurikolhoosi muuseum, mis asutati 1971. aastal. Pringi külas avati 1980. aastal muuseumi vabaõhuosakond, mis on alles ja tegutseb tänaseni.

Tänapäevasel kujul on muuseum loodud pärast mitmeid reorganiseerimisi juunis 2007, mil loodi SA Viimsi Muuseumid. 2009. aasta sügisel nimetati asutus ümber sihtasutuseks Rannarahva Muuseum, kuna uus nimi peegeldas senisest enam muuseumi sisulist tööd ja ajalugu.

Sihtasutuse koosseisu kuulub kolm muuseumikompleksi, mis üksteist täiendades annavad Eestimaa rannarahva elust laiemat pilti: Rannarahva muuseum (rannarahvas Läänemere kallastel muinasajast tänapäevani), Viimsi vabaõhumuuseum (kaluriküla lugu) ja Naissaare muuseum (rannarahvas väikesaartel, militaarjalugu).

Sihtasutus tegutseb rannarahva mäluasutuseks, kogudes ja eksponeerides oma muuseumides randlaste kultuuri ja ajaloopärandiga seonduvat.

Kannikese teel algasid tee-ehitustööd

JALGPALLIHALL Möödunud nädalal algasid rajatava kergejõustiku ja jalgpalli sisehalli juurde viiva Kannikese tee rekonstrueerimistööd.

Siim Jürima
teede vanemspetsialist

Peatöövõtjaks on Warren Teed OÜ ja ehitustööd viiakse läbi Keskkonnaprojekt OÜ poolt koostatud rekonstrueerimisprojekti alusel. Esimeses etapis alustatakse kommunikatsioonidega seotud töödega, mille raames teostatakse veetorustiku, reo- ja sademevee ning tänavavalgustuse rajamisega seotud tööd.

Hiljem, soodsamate ilmastikuolu-

Vaade Kannikese teele 2025. aasta jaanuaris. Foto: Siim Jürima

de saabudes, alustatakse tee-ehituslike töödega nii sõidutee kui ka kergliiklustee osas. Tööde raames rajatakse Kannikese teele 6,5 meetri laiuse asfaltkattega sõidutee ning 3 meetri laiuse asfaltkattega kergliiklustee.

Tööde käigus on Kannikese teel liikumine piiratud, välja arvatud kohalikele elanikele, kellele saab olema tagatud ligipääs oma kinnistule. Ehitustööd on plaanis lõpetada käesoleva aasta septembriks.

Teated

Teata sademeveeprobleemist

■ Külumise ja sulamise tsüklid põhjustavad erinevaid sademeveeprobleeme, näiteks kraavide täitumist, truupide jäätumist ja külmunud pinnasele sademeveete kogunemist.

Möödunud tormiperiood, mis tõi lisaks lumele kaasa ka rohkelt lörtsi ja vihma, on probleeme veelgi süvendanud. Selle tulemusel on mitmes piirkonnas tekkinud sademeveega seotud väiksemaid avarisiid ja üleujutusi.

Senised juhtumid on näidanud, et üleujutuste sagedaseks põhjuseks on ummistused ja nende jäätumine. Tuletame elanikele meelde, et aiajäätmete (muru, lehtede, okste) koht ei ole kraavis ega kraavipervel, kuna need võivad põhjustada sademeveeavarisiid. Lisaks tekitavad paisutusi isetekkeliselt rajatud paisud kraavides.

Palume elanikel olla tähelepanelikud võimalike üleujutuste ja avariide suhtes. Kui märkate kraave, mis on oluliselt täitunud, vett välja ajavaid kaeve või on probleeme keldritesse tungiva veega, andke palun probleemidest teada e-posti aadressile kommunaal@viimsi.ee. Teie teavituse alusel saavad valla kommunaalametnikud ja lepingupartnerid kiiremini reageerida ning abi pakkuda.

Täname mõistva suhtumise ja koostöö eest!

Taavi Valgmäe
ehitus- ja kommunaalosakonna juhataja

Ilmastikuoludest tingitud üleujutuste ennetamiseks on oluline kraavide ja truupide korrashoid. Foto: ehitus- ja kommunaalosakond

Mis uudised kõnetasid viimsilasi 2024. aastal veebis enim?

■ Vaatasime valla kodulehel avaldatud uudiste statistikat ja reastasime enim huvi pakkunud uudised populaarsuse järjekorras.

- Vallavalitsuse heakorrateenistuse sõidukile sõideti otsa
- Valmis uue üldplaneeringu radooniuring
- Randvere kooli õpetaja löi õpilast
- Mõtlet kaasa Tamme pargi laiendamise osas
- Jalgpallihalli ehitusplatsil algavad ettevalmistustööd
- Pärnamäel algab uue lasteaia ehitus
- Algas uue üldplaneeringu eskiisi ja KSH aruande eelnõu avalik väljapanek
- Täna aitab viimsilastel liigelda isesõitev buss
1. septembrist muutuvad Viimsi siseliinide sõiduplaanid ja liikumisteed
- Tule tutvuma: isesõitev buss jõuab Viimsisse
- Tallinnasse kooli viib mugavalt koolibuss
- Tallinnast Viimsisse alustab sõitmist ööbussiliin nr 95
- Viimsi vald tänas ja tunnustas kogukonna silmapaistvamaid
- IN MEMORIAM – Anette Janson (28.06.2001–30.07.2024)
- Algas kirjalik enampakkumine Haabneeme rannakohviku rentniku leidmiseks
- Viimsilaste jaoks oluline kodukohvikute päev tuleb taas
- Millised ideed esitati seekord kaasavas eelarvesse?
- Siin- ja sealpool merd – Prangli resto ja Koda kohvik
- Viimsi kooliteater toob välja tuntud näitlejatega muusikalavastuse
- Pärnamäe uues lasteaias peeti sarikapidu

Linda Saarmets
kommunikatsiooni peaspetsialist

Jalgpallihall hakkab kuju võtma

■ Kolmapäeval, 15. jaanuaril oli tähtis päev Kannikese teele kerkiva kergejõustiku ja jalgpalli sisehalli ehitusel. Nimelt paigaldati hommikul esimene 80-meetrine avasildega katuseferm. Ehitaja on lubanud, et 3. veebruariks on kõik fermid paigaldatud ja kogukonna sportlaste treeningtingimusi oluliselt parandav hall hakkab ka väliselt võtma oma lõplikku kuju.

2025. aasta suuremad teede ja taristu REKONSTRUEERIMISTÖÖD

REKONSTRUEERIMIS- JA EHITUSTÖÖD Kui

2024. aastal oli rõhk projekteerimisel ja rahastuse taotlemisel, siis käesoleval aastal on rohkem fookuses ehitustööd ja rekonstrueerimine.

Siim Jürima

teede vanemspetsialist

Möödunud aastal valmisid mitme olulise tee ja taristu rekonstrueerimisprojektid – Mereranna, Nurme, Kannikese ja Randvere tee lõik. Samuti taotleti Muuga tee kergteele rahastust ning peatänava II etapi osas viidi läbi rakendusuuringud ligniini põhineva asfaldi kasutuselevõtuks.

“Oleme kavandanud sel aastal teha teetöid suures mahus paralleelselt AS-i Viimsi Vesi taristutöödega, koos OÜ Viimsi Haldus arendustegevusega ning mitmete projektitoetuste abil,” toob abivallavanem Alar Mik välja. Peatänava töid ning Muuga kergtee ehitust rahastatakse saadud välisvahendite abil, Nurme teel ja Mereranna teel tehakse töid koos vee-ettevõttega ning Kannikese tee saab ohutuks ehitatud valla haldusettevõtte arendustegevuse raames jalgpallihalli ehitamisel.

Mereranna tee saab rekonstrueeritud

2024. aasta lõpus viis AS Viimsi Vesi läbi Mereranna tee taristu rekonstrueerimishanke. Riigihanke tulemusel osutus parimaks pakkujaks Atemo OÜ tööde maksumusega 1,4 miljonit eurot. Mereranna tee ja taristu rekonstrueerimisprojekti koostas OÜ Esprii.

Mereranna tee rekonstrueerimistööd keskenduvad peamiselt taristule, paralleelselt saavad korda ka teed. Tööde käigus rekonstrueeritaksegi olemasolev Mereranna

tee sõidutee ja kergliiklustee, rajatakse murukivist parkimiskohad, rekonstrueeritakse olemasolevad vee- ja kanalisatsioonitrassid ning rajatakse uus sademeveekanalisatsioon.

Lisaks muutub Mereranna teel pärast tööde läbiviimist liikluskorraldus. Mereranna tee 2, 4, 6 ja 8 hoonete poolne suund jääb ühesuunaliseks, suunaga Heldri tee poole ja Kaluri tee kortermajade poolne suund jääb samuti ühesuunaliseks (suunaga Randvere tee poole). Iga tee otsal on võimalik teha tagasipööre – seda nii Merelaine tee, Murdlaine tee kui ka Kuunari tee ristmikelt. Ühesuunalisusega muudetakse sõiduala kitsamaks, et teha ruumi laiemale kergliiklusteele. See loob lisaks piirkonda selgema ja ohutuma liikluskeskkonna ning aitab kaasa Mereranna tee keskel asuva parkla kasutusmugavusele. Liikluse rahustamiseks on Mereranna teele ette nähtud õueala ja Murdlaine tee ristmikule tõstetud ristmik.

Jalakäijatele on kavas rajada praeguse 2 meetri laiuse jalgtee asemel 3 meetri laiune jalgratta- ja jalgtee, mis on sõiduteest eraldatud äärekiviga. Töödega on osaliselt seotud ka Heldri tee, mis rekonstrueeritakse Mereranna teest kuni Heki teeni seoses sademevee trassi rajamise ja ühendamise Heki teel asuva sademeveekollektoriga.

Kommunikatsioonide rajamise etapis on tee osaliselt liiklusele avatud (korruga on suletud töödega hõlmatud lõik) ja tee-ehitustööde etapis on teelõik liiklusele suletud ning kinnistule pääsemiseks tuleb Mereranna tee 2, 4, 6 ja 8 elanikel kasutada Heki teed. Kuna tööde ajal pole võimalik Mereranna

Valla peatänava rekonstrueerimisprojekti lõik Kaluri teest kuni Heki tee ringini. Peatänava rajamisel on võrreldes olemasolevaga suuri muudatusi rohesaare lisandumine tee keskele, ristmike ümberehitus ja kergteede laiendamine. Joonis: Teede- ja projekt OÜ

teel asuvat parklat kasutada, siis tuleb parkimisel arvestada teiste piirkonnas asuvate avalike parklatega, millest lähim asub Viimsi staadioni kõrval.

Töödega on plaanis alustada aasta alguses ja lõpetada sügiseks.

Peatänaval valmib II etapp

2025. aasta talvel on Viimsi vallas plaanis läbi viia Haabneeme alevikus asuva Randvere tee rekonstrueerimistööde hange. Töid on kavas teha lõigul Viimsi spaa kuni Heki tee ring, et seeläbi rajada peatänava II etapp. Teedeprojekt OÜ poolt koostatud ehitusprojekt on jaotatud kaheks osaks, millest esimene osa hõlmab lõiku Heki teest kuni Ravi teeni ja Viimsi spaani ning teine osa hõlmab lõiku Ravi teest ja spaast kuni Rohuneeme teeni. 2025. aastal on kavas alustada esimese osa ehitustöödega, mille raames saab rekonstrueeritud sõidutee, kergliiklusteed, vee- ja kanalisatsioonitrassid ning sademeveekanalisatsioon ning eraldi tööna valmib ka peatänava haljastuslahendus. Tööde orienteeruv maksumus on koos haljastustöödega 1,4 miljonit eurot.

Abivallavanem Alar Miku sõnul on tegemist Viimsi valla peatänava visiooniprojekti II etapi elluviimisega, mille raames rajatakse valla keskusesse ohutu, roheline ja meeldiv keskkond kõigile liiklejale.

Projekti raames eraldatakse sõidusuunad kõrghaljastuse ja rohesaartega, mis aitavad kaasa nii kiiruse piiramisele kui ka kuumasaare efekti alandamisele. Kergliiklejatele rajatakse 3 kuni 4 meetri laiused jalgratta- ja jalgteed, mis on ümbritsetud istutusala, vaba aja veetmiseks mõeldud alade ja kõrghaljastusega. Kaluri tee 1 kinnistuga külgnevale alale on plaanis rajada Kiss & Ride parkla, mis hakkab teenindama Haabneeme kooli viivaid lapsevanemaid.

Kõige innovatiivsemaks osaks antud projekti raames saab olema nn roheasfaldi kasutamine. Riigikantselei veetud avaliku sektori innomeetme abil ja TalTechi teadmiste kaastööl koostati asfaldi retseptid, kus bituumensideaine asendatakse osaliselt ligniiniga, mille läbi vähendatakse süsiniku jalajälge kogu asfaldi toomise protsessi käigus. Ligniini sisaldusega asfaldisegu on plaanis kasutada ühe sõiduraja ulatuses nii sõiduteel kui ka jalgratta- ja jalgteel ning teisel sõidurajal (sh jalgratta- ja jalgteel) on plaanis kasutada ilma ligniini sisalduseta segusid, et oleks võimalik võrrelda nii liiklusest kui ka ilmastikust tingitud mõjusid erinevatele katenditüüpidele.

Peatänava II etapi ehitustööd toimuvad ühe tegevusena riigikantselei koordineeritud avaliku sektori innovatsioonivõimekuse tõstmise meetmeprojekti “Kohalikust toormest ligniini baasil jätkusuutlike süsinikuneutraalsete asfaltteekatendite väljatöötamine ja rakendamine Viimsi valla näitel” raames ning Euroopa Liidu kaasrahastusel.

Ehitustöödega on plaanis alustada 2025. aasta suvel ja tee-ehituslikud tööd on plaanis lõpetada septembris, haljastustööd hiljemalt 2026. aasta kevadel.

Nurme tee saab ohutu liikluskeskkonna

Uuenduskui läbib ka Nurme tee (lõigus Rohuneeme tee kuni Vardi tee) ja sealsed kommunikatsioonid. AS-i Viimsi Vesi poolt detsembris läbi viidud riigihanke tulemusel selgitati välja parim pakkuja, kelleks osutus Altos OÜ, tööde maksumus on ligikaudu 1,5 miljonit eurot.

Nurme tee ja taristu rekonstrueerimisprojekt valmis BIMAP OÜ poolt 2024 novembris. Projekti raames nähakse ette Nurme teele uue taristu ehitus ning 6 meetri laiune äärekiviga ääristatud asfaltkattega sõidutee, 3 meetri laiune jalgratta- ja jalgtee. Ka on kavas parkla rajamine Nurme tee 2 kinnistule kiriku ja kultuurisündmuste teenindamiseks. Rekonstrueeritakse olemasolevat vee- ja kanalisatsioonitorustik, sademeveesüsteemid, tänavavalgustus, side- ja elektritaristu.

Liikluse rahustamiseks on ette nähtud asfaltkattega tõstetud ristmikud, teekattemärgistusega kitsendatud sõidurajad ning kiirusepiirang 30 km/h. Haljastuse osas rajatakse istutusalasid, istutatakse kõrghaljastust erinevate tänavaruumi sobituvate puusortide näol ning jalakäijate jaoks rajatakse pingitaskud koos pinkide ja prügikastidega.

Töödega on plaanis alustada 2025. aasta alguses ning need on kavas lõpetada sügisel.

Ehitatakse välja Kannikese tee ja avalik ruum

Viimsi alevikus on plaanis käesoleva aasta alguses alustada Kannikese tee rekonstrueerimistöödega. OÜ Viimsi Haldus poolt läbi viidud riigihanke tulemusel osutus parimaks pakkujaks Warren Teed OÜ ning tööde maksumus on ligi 1 miljon eurot. Kannikese tee ehitusprojekt on koostatud Keskkonnaprojekt OÜ poolt. Töödega rekonstrueeritakse olemasolevat Kannikese sõidutee, rajatakse jalgratta- ja jalgtee, ehitatakse tänavavalgustus ning sademeveesüsteem. Tööde tulemusena luuakse Kanni-

kese tee ühendus Nelgi põik teega.

Projekti raames saab Kannikese tee sõidutee 6,5 meetri laiuse asfaltkatte, rajatakse 3 meetri laiuse asfaltkattega jalgratta- ja jalgtee, liikluse rahustamiseks rajatakse tõstetud ristmik ja asfaltkattest künns. Lisaks istutatakse kõrghaljastust nii Kannikese tee sõidutee äärsele alale kui ka olemasolevale Kannikese haljakule. Korrastatakse mitmed haljasalad ja Kannikese tee äärde nähakse ette jõulinnak, kus kõigil tervisespordiharrastajatel on võimalik vabas looduses kasutada erinevaid väljõusaali treeningpinke.

Tööd toimuvad paralleelselt Kannikese tee äärde rajatava jalgpallihalli ehitustöödega ning tööd on plaanis lõpetada 2025. aasta sügisel.

Valmib Muuga tee kergliiklustee

“Kõige rohkem rõõmustab see, et lõpuks on meil Muuga kergtee jaoks omandatud vajalikud kinnistud, saadud toetus ja sel suvel valmib pikalt oodatud Muuga tee kergliiklustee,” tõi abivallavanem Alar Mik välja. Senist ajakava mõjutasidki peamiselt maaomandiga seotud läbirääkimised ja taristuga seotud meetmete taotlusvoorud.

Alanud aasta alguses viiakse läbi riigihange ehitaja leidmiseks ning kevadel on plaan alustada Muuga tee jalgratta- ja jalgtee väljaehitamist lõigus Lasketiiru tee kuni Maardu linn. Ehitusprojekt on koostatud Infra Projekt OÜ poolt ning ehitustööde eeldatav maksumus on 720 000 eurot.

Kuna Viimsi valla ja Maardu linna vahel puudub praegusel hetkel jalgratturitele ja jalakäijatele mõeldud ühendustee, siis saab see tulevikus täitma väga tähtsat ülesannet eelkõige lähiümbruskonna elanike jaoks, ühendades kahe omavalitsuse kergliiklusteede võrgud.

Projekti raames rajatakse 3 meetri laiune jalgratta- ja jalgtee, ühendusteed ristuvate tänavate jaoks, kaks uut bussipeatust ning ohutu raudtee ületuskoht Viimsi valla ja Maardu linna piirile. Lisaks paralleelselt jalgratta- ja jalgtee ehitusega lahendatakse ära sademeveega seotud torustike ja kraavide rajamine ning kergtee tänavavalgustus.

Täiendavalt saab projekti raames valgustatud ka Muuga tee sõidutee lõigus Kasekännu tee kuni Kordoni tee. Transpordiametile kuuluval riigimaantee lõigul puudub hetkel tänavavalgustus ja Viimsi valla abil saab kitsas ning pime tee lõik ohutuma lahenduse.

Ehitust kaasrahastatakse Euroopa Liidu vahenditest. Viimsi vald sai Muuga tee kergliiklustee rajamiseks toetust avaliku teedevõrgu jalgrattateede põhivõrkude ehitamise ja jalgratta parkimisvõimaluste parandamise Tallinna, Tartu ja Pärnu linnapiirkonna meetmest 394 940 eurot.

Ehitustöödega on plaanis alustada 2025 aprillikuus ja jalgtee avada liiklejatele hiljemalt augustis enne kooliaasta algust.

Mereranna tee taristu ja tee rekonstrueerimise järgne lahendus. Parkimiskohad ehitatakse pärast taristu rekonstrueerimist muruparklaks, liiklus saab kummalgi sõidupoolel olla ühesuunaline. Joonis: OÜ Esprii

Muuga kergliiklustee lõpuosa joonis. Antud lõigule rajatakse kaks uut bussipeatust koos kergliikurite aladega, lisaks neli ülekäigurada, et tagada ühendus erinevate piirkondade vahel, ning samuti saab Muuga sõidutee lõik valgustuse. Joonis: OÜ InfraProjekt

Võimalikeks elektrikatkestusteks tasub alati valmis olla

KRIISIVALMIDUS Eesti koos Läti ja Leeduga valmistub 2025. aasta 9. veebruaril Balti riikide elektri-võrgu sünkroniseerimiseks Mandri-Euroopa elektrivõrguga, tehes suure sammu energiajulge-olekus. Sellega seoses tuletab päästeamet meelde olulisima, millega elektrikatkestuste kon-tekstis igaüks peaks arvestama.

Sümkroonala vahetuse eest vastutav kliimaministeerium ja Elering on võtnud eesmärgi, et selle läbiviimist ei peaks tarbija märkama. Kuigi tehniliselt ei tohiks sellega mingeid riske kaasneda, peame alati olema valmis võimalikeks niheteks tavaelust hübriidrünnakute, tehniliste viperuste või looduslike kriiside näol.

Soovitame igal inimesel:

- Mõelda läbi, mida sinu ja su pere jaoks tähendab, kui kodus pole elektrit, vett ja/või kütet.
- Valmistuda kodus iseseisvalt hakkama saama vähemalt nädal aega.
- Hoida kodus varusid oma vajadustest lähtuvalt: vesi, toit, ravimid ja muu sulle vajalik.

Mida teha elektrikatkestuseks valmistumiseks?

Mõtle läbi, millised on elektrikatkestuste mõjud sinu kodus ning kuidas neid leevendada. Näiteks missuguste seadmete töö sõltub elektrist (lam-bid, pliit, külmkapp, pesumasin, TV ja raadio, seadmete laadimine jne). Samuti võivad välisuste kiibid ja väravad toimida ainult elektriga. Enamasti sõltub elektrist ka kodune veevarustus ja kanalisatsiooni äravool. Arvesta sellega, et pikema elektrikatkestuse ajal võivad kauplused, apteegid ja tanklad olla suletud.

Veendu, et sul on kodus olemas kõik vajalik, et vähemalt nädal aega ise hakkama saada. Seetõttu varu vajalikud asjad juba täna!

Joogivesi ja kanalisatsioon

Varu koju joogivett, kui sinu maja veevarustus sõltub elektrist või sa pole kindel, kuidas see täpselt töötab. Kui sõltud ühisveevärgist, uuri kohalikult omavalitsuselt või vee-ettevõttelt, kas ja kuidas on sinu piirkonnas tagatud veega varustamine elektrikatkestuse korral.

Joogivett varu 3 liitrit inimese kohta vähemalt üheks ööpäevaks. Mõtle läbi, kust joogivett vajadusel juurde saada. Muust looduslikust veekogust võetud vett, sealhulgas lumevett, keeda suurel kuumusel 10 minutit või kasuta veepuhastusvahendeid (filtrid ja tabletid). Jälgi vallavalitsuse teadaandeid elanike joogiveega varustamise kohta.

Arvestada tuleb sellega, et elektrikatkestuse korral ei tööta ilmselt ka kanalisatsioon, mis võib kaasa tuua

Kuidas olla valmis elektrikatkestuseks?

VAATA LISAINFOT: olevalmis.ee

tõsised üleuputused, reostused ja haiguste leviku. Alternatiivina saab kasutada tualettpotti asetatud prügikotte või kuivkäimlat.

Küte ja soojus

Kui sinu kodu soojavarustus sõltub elektrist, mõtle läbi alternatiivsed võimalused. Kui sinu toasoe sõltub kesk-küttest, uuri kohalikult omavalitsuselt või teenuseosutajalt, kas ja kuidas on sinu piirkonnas tagatud selle toimimine elektrikatkestuse korral. Ahju, kamina või puupliidi olemasolul jälgi, et küttekolded oleksid hooldatud, ning küta mõistlikult.

Mõtle läbi, millised on elektrikatkestuste mõjud sinu kodus ning kuidas neid leevendada.

Kui sellised võimalused puuduvad, kasuta sooja hoidmiseks vaid ühte ruumi. Sulge uksed, aknad ja ventilatsioonivad ning tihenda kohad, kust soojus võib toast väljuda. Alternatiivseid kütteseadmeid (nt gaasiradiaator või -soojendi) kasuta vastavalt kasutamisjuhistele ja tuleohutusreeglitele.

Generaatori olemasolu korral kontrolli selle töötavust ja kütte piisavust.

Kui sul hakkab kodus liiga külm, mine võimalusel lähedaste juurde või pöördu kohaliku omavalitsuse poole.

Kodused varud

Hoia kodus toiduvaru, mida saad kasutada ka olukorras, kui sul pole kuumutamise võimalust. Abiks on ka grill,

Lisainfot elektrikatkestusteks valmistumiseks saab olevalmis.ee veebilehelt.

Kriisideks valmisoleku kohta Viimsi vallas saad täpsemalt lugeda kodulehelt viimsi.ee/kriis.

matkapliit või priimus, mille abil toitu valmistada. Sealjuures järgi kõiki tuleohutusnõudeid!

Toiduvaru võiks olla midagi sellist, mida sa ka igapäevaselt tarbid ning saad ringluses hoida. Ära unusta lemmiklooma!

Osa toidust võiks olla lihtsasti valmistatav ja pika säilivusajaga. Sobivad ka kohe tarbitavad toidud (konservid, kuivikud, küpsised, pähklid, müslibatoonid jne).

Pea meeles, et elavat tuld ei tohiks kunagi järelevalveta jätta ning põlemisel tekivad mürgised gaasid. Matkapliiti, priimust ja välgigrilli kasuta ainult õues!

Veendu, et kodus oleks patareidel töötav raadio ja taskulamp (vm alternatiivne valgusallikas). Patareide varu võiks samuti kodus olemas olla.

Side ja sularaha

Kui elektrikatkestus kestab pikka aega, võivad töötamast lakata ka sularahaautomaadid ja kauplused.

Hoia rahakotis pisut sularaha, millega saad maksta ka siis, kui kaardimaksed ei toimi. Igaühel võiks olla varuks sularaha, et maksta ühe nädala hädapäraste kulutuste eest. Ka hoiupörsast võid leida vajaliku summa piisotudeks.

Hoia oma akupangad laetuna! Nende abil saad laadida telefoni või lampi, raadiot jne. Kasuta akupankasid säästlikult ja vaid vältimatu vajaduse korral, nii pikendad nende tööaega.

Side- ja elektri puudumisel oled olukorra arengutega kursis patareitoitel või dünamoga raadio abil. Alternatiivina saad kasutada ka autoraadiot (hoia auto kütusepaak alati vähemalt pooltäis). Pea meeles, et riik jagab ametlikku infot ERRi kanalites ning Vikerraadios. **Päästeamet**

Selgus Haabneeme kooli juurdeehituse hanke võitja

2025. aasta lõpuks valmiv Haabneeme kooli juurde rajatav hoonekompleks peaks ennekõike parandama hariduslike erivajadustega laste õppetingimusi.

Viimsi vallavalitsus korraldas riigihanke Haabneeme kooli juurdeehituse projekteerimis- ja ehitustöödeks. Odavaima pakkumuse tegi Enska Ehitus OÜ, kellega vald plaanib sõlmida lepingu, mille alusel algavad peagi 1000-ruutmeetrise netopindalaga juurdeehituse ehitustööd. Järgmise õppeaasta alguseks peaks 2009. aastal valminud Haabneeme kooli hoonekompleksile lisanduma 18 õpperuumi ja 110 õppekohta.

Vallavanem Illar Lemetti sõnul on tegemist hädavajaliku ja olulise investeeringuga. “Haridusliku erivajadusega õpilastel on Viimsi keskusel siiani olnud puudus sobivatest õpperuumidest. Samas elab just selles piirkonnas kõige rohkem kooliealisi lapsi, kes spetsiaalselt nende vajadustele kohandatud õpikeskkonda vajavad. Antud asjaolu muudab selle investeeringu oluliseks ja meil on hea meel, et seda aitab katta Viimsi vallale eraldatud toetus riiklikust maakondade arengustrateegiate elluviimise toetusmeetmest,” ütles Lemetti.

Juurdeehituse kogumaksumuseks on hinnatud 2,3 miljonit eurot, millest Harjumaa omavalitsuste liidu poolt koordineeritav maakondliku arengustrateegia elluviimise toetus katab 800 935 eurot.

Haridusvaldkonna abivallavanem Katrin Markii rõhutas hariduslike erivajadustega arvestamise olulisust. Juurdeehitusega on koolil võimalus luua vajalikud tingimused väikeklasside õpilastele ja ühtlasi tekib võimalus suurendada tavaklasside arvu.

“Hariduslik erivajadus on teema, mis saab aina enam tähelepanu ja on vallavalitsuse jaoks väga oluline. Meie soov on, et kõik lapsed saaksid Viimsis kvaliteetse ja hea hariduse. Selle tagamiseks tuleb kohandada ruume vastavalt erinevatele vajadustele ja ootustele. Vähem oluline ei ole ka võimalus luua uute ruumide näol paremad töötingimused kooli tugispetsialistidele,” ütles Markii.

Esialgsete plaanide kohaselt peaks ehitustöö lõppema 2025. aasta lõpuks.

Heiko Leesment
avalike suhete osakonna juhataja

Johan ja Maria Laidoneri jalgteede ajutine sulgemine

15. jaanuarist kuni 15. maini on seoses Viimsi mõisa pargis toimivate rekonstrueerimistöödega osaliselt suletud Johan Laidoneri ja Maria Laidoneri jalgteed.

Kolmapäeval, 15. jaanuaril algasid mõisapargi kahe sademeveetiigi rekonstrueerimistööd, mille käigus puhastatakse tiigid setetest, rajatakse tiikidele turvalised laaged kaldad ja tiigi serva ümber istutatakse mitmekesise taimeistikuga haljastus. Kuni tööde lõpuni 15. mail on osaliselt suletud Johan Laidoneri ja Maria Laidoneri jalgteed. Teede sulgemise ajal on takistatud ligipääs Johan ja Maria Laidoneri mälestusmärgile ja tööga hõlmatud pargiosadele.

Ligipääs Johan ja Maria Laidoneri mälestusmärgile tagatakse järgmistel kuupäevadel:

- 2. veebruaril – Tartu rahu 105. aastapäeval,
- 12. veebruaril – Johan Laidoneri sünniaastapäeval,
- 23. veebruaril – vabadussõja lahingu taaslavastuseks Viimsi mõisa pargis,
- 24. veebruaril – Eesti Vabariigi 107. aastapäeval.

Tööd viib läbi ATEMO OÜ ja need lõpetatakse 16. maiks. Tööde ajal liiguvad mõisapargi jalgteedel sõidukid, mis võivad mõjutada Pargi tee ja ligipääsuteede liiklust ning parkimiskorraldust. Kõigil liiklejatel palume varuda kannatust ja jälgida ajutist liikluskorraldust.

Tööde omanikujärelevalvet teostab Vihmer OÜ, küsimused palume saata e-posti aadressile margus@vihmer.ee.

Vabandame juba ette võimalike ebamugavuste pärast!

Raido Kübarsepp
tehnovõrkude vanemspetsialist

Kuni 15. maini tuleb arvestada liikumispiairngutega. Kaart: Maa- ja Ruumiamet

Detailplaneeringud

DETAILPLANEERINGU LÕPETAMINE

■ Viimsi Vallavalitsus võttis 14.01.2024 vastu korralduse nr 7 “Pärnamäe küla, kinnistu Kesk-Kaare tee 77 detailplaneeringu menetluse lõpetamine”.

1.07.2015 kehtima hakanud planeerimiseseaduse § 139 lg 2 sätestab, et detailplaneeringu (DP) kehtestamise või kehtestamata jätmise otsus tehakse hiljemalt 3 aasta möödumisel DP algatamisest arvates.

Vallavalitsus on üle vaadanud pooleliolevaid DP menetlusi ja analüüsinud iga üksiku planeerimismenetluse juhtumit eraldiseisvalt. Põhjustatud juhtudel soovib vallavalitsus DP koostamise lõpetada. DP algatamise eesmärk oli suurendada krundil Kesk-Kaare tee 77 kehtiva Soosepa tee, Lageda tee, Vehema tee ja Pärnamäe tee vahelise ala DP-ga määratud ehitusalust pindala 110 m²-lt 230 m²-ni ja määrata täiendav ehitusõigus abihoonde püstitamiseks. DP algatati üldplaneeringu (ÜP) kohasena.

DP menetlus lõpetatakse, sest puudub vajadus menetleda kinnistu Kesk-Kaare tee 77 DP-d, mille algatamise eesmärk on suurendada ühe krundi ehitisealust pinda. Kuna Viimsi Vallavolikogu 20.10.2020 otsusega nr 60 tunnistati kehtetuks Pärnamäe külas Soosepa tee, Lageda tee, Vehema tee ja Pärnamäe tee vahelise ala DP-ga kruntidele määratud ehitisealune pind, on maksimaalse lubatud ehitisealuse pinna arvestamisel aluseks Viimsi valla mandriosa ÜP teemaplaneering “Viimsi valla üldiste ehitustingimuste määramine. Elamuehituse põhimõtted”. Teemaplaneeringu kohaselt ei või üksikelamu krundi täisehituse protsent olla üle 20%. See tingimus võimaldab ka Pärnamäe külas Soosepa tee, Lageda tee, Vehema tee ja Pärnamäe tee vahelise ala DP alusel püstitada Kesk-Kaare tee 77 katastriüksusele üksikelamu, mille ehitisealune pind on vähemalt sama suur nagu Pärnamäe külas kinnistu Kesk-Kaare tee 77 DP algatamise korralduses märgitud eesmärk suurendada kehtiva DP-ga määratud ehitusalust pindala kuni 230 m²-ni.

NB! Vallavalitsuse korralduse terviktekstiga saab tutvuda Viimsi valla kodulehel: <https://www.viimsivald.ee/detailplaneeringud>

Projekteerimistingimused

PROJEKTEERIMISTINGIMUSTE MENETLEMINE

■ Viimsi Vallavalitsuse ehitus- ja kommunaalosakonnale on esitatud järgnevad projekteerimistingimuste taotlused Viimsi vallas:

1. Randvere küla, Vaablase tee 5 – detailplaneeringut täpsustavad projekteerimistingimused.
 2. Projekteerimistingimuste määramine Rimmelga tee 18 kinnistule detailplaneeringu täpsustamiseks.
- Omavalitsus korraldab projekteerimistingimuste andmise avatud menetlusena ehitusseadustiku § 28 ja 31 lg 1 alusel. Ehitus- ja kommunaalosakonna ettepanek on lahendada taotlused avalikku istungit korraldamata ja avalikustada projekteerimistingimuste eelnõu vallavalitsuse veebilehel.

PROJEKTITOETUSED, eraldatud Viimsi Vallavolikogu spordi- ja liikumisharrastuse komisjonis 9.01.2025 (“Viimsi valla eelarvest kultuuri-, spordi- ja noorsooprogrammide ning ürituste toetamise kord” alusel)		
Toetuse taotleja	Toetatud projekt	Summa
Emma Victoria Talvik	Osalemine üliõpilaste euroopa meistrivõistlustel jõutõstmises Hammis Luksemburgis 20.–23.02.2025	500 €
Joonas Lember	Osalemine veemoto paadiklassi F-125 MM-sarja I etapil Boretos Itaalias 23.05.2025–25.05.2025	500 €
Joonas Lember	Osalemine veemoto paadiklassi F-125 MM-sarja II etapil Zninis Poolas 06.–08.06.2025	500 €
Joonas Lember	Osalemine veemoto paadiklassi F-125 EM võistlustel Nazarras Itaalias 05.–07.09.2025	500 €
Joonas Lember	Osalemine veemoto paadiklassi F-125 MM-sarja III etapil Bad Saarowis Saksamaal 18.–20.09.2025	500 €
Spordiklubi Viimsi Sport	Viimsi VIII Trepijooksu korraldamine Põhjakonna trepil 24.05.2024–24.05.2025	1000 €
MTÜ Pärnamäe Külaselts	Pärnamäe küla lastepäeva korraldamine 1.06.2025	400 €
MTÜ Pärnamäe Külaselts	Pärnamäe küla II ümber küla jooksu korraldamine 31.08.25	1000 €
MTÜ Randvere Külaselts	“Tule külla, ütle tere!” tutvumismatkade korraldamine 21.02.–16.03.2025	1000 €
MTÜ Fox!	Eesti meistrivõistlused rull-iluuisutamise rühmakavades korraldamine Viimsi kooli spordikeskuses 22.03.2025	550 €

PROJEKTITOETUSED, eraldatud Viimsi Vallavolikogu kultuurikomisjonis 20.01.2025). (“Viimsi valla eelarvest kultuuri-, spordi- ja noorsooprogrammide ning ürituste toetamise kord” alusel)		
Toetuse taotleja	Toetatud projekt	Summa
OÜ Langeproon Music	Akordioniduo Henri Zibo ja Mikk Langeproon CD salvestus ja esitluskontserdid	2000 €
MTÜ Pärnamäe Külaselts	Pärnamäe küla lastepäeva korraldamine 1.06.2025	400 €
MTÜ Pärnamäe Külaselts	Pärnamäe küla välikino korraldamine 29.08.2025	3500 €
MTÜ Viimsi Jazz	Viimsi Jazz kontserdisari Eesti sõjamuuseumis (6 kontserti) jaanuar – juuni 2025	3540 €

Üldplaneeringu infokiri XXI: loodust väärtustav üldplaneering

Loodusobjektide kaitse alla võtmine ja nende kasutustingimuste seadmine on üks üldplaneeringu ülesanne. Foto: Allar Lehtsalu

KAITSEALAD Seda, et Viimsi on loodusväärtuste poolest rikas, näitab kaitsealuste objektide suur hulk. Viimsi valla territooriumil, nii mandril kui ka saartel, on viis riiklikku kaitseala ja neile lisandub poolsaarel veel kaheksa kohaliku maastikukaitseala.

Taavi Rebane
keskkonnaosakonna juhataja

Esimene kohalik maastikukaitseala – Mäealuse – loodi juba 2005. aastal ning selle pikaajaline kaitse paistab teiste poolsaare loodusallade seast hästi välja. Mäealusel on intensiivsest majandamisest aastakümneid puutumata metsad, tervise- ja loodusrajad, vääriselupaigad ning arvukalt kaitsealuste liikide elupaiku. Seda täiendab Pärnamäe tee ja metsamassiivi vahele jääv avamaastik, kus rohumaad vahelduvad taluõuede, salude ja kraavidega. Juba ainuüksi Mäealuse maastikukaitseala näitab ilmekalt, millist väärtust on võimalik maastikukaitsealade loomisega hoida ja kujundada. Sarnast tulemust näeme ka teiste kohalike maastikukaitsealade puhul.

Seetõttu võttis Viimsi vallavalitsus uue üldplaneeringu koostamisel kohe alguses eesmärgiks, et planeeringus tuleb hinnata, kas ja milliseid alasid on vaja täiendavalt kaitsta. Kohalikul tasandil loodusobjektide kaitse alla võtmine ja nende kasutustingimuste seadmine on ka planeerimiseseaduse kohaselt üldplaneeringu ülesandeks. See võimaldab lisaks terviklikult hinnata ja planeerida maakasutust, rohevõrgustikku ja kohalikke kaitsealasid.

Koos kohalike maastikukaitsealade loomisega kehtestatakse kaitse-eeskirjad, mis panevad paika käitumisreeglid nendel aladel. See reguleerib, mil määral on lubatud kujundada kooslusi (sh teha raieid), kuidas on reguleeritud sõidukitega liiklemine, kas ja millised on piirangud ürituste korraldamisele, ehitamisele jne. Sellised tingimused seavad paratamatult osalisi piiranguid kinnistuomaniku õigusele oma maad teatud viisil kasutada. Seetõttu tuleb looduskaitseliste piirangute seadmisel väga põhjalikult kaaluda, kas alal leiduvad väärtused on sellised, mille kaitseks on asjakohane omandiõigust piirata. Oluline on väärtused esmalt põhjalikult kaardistada ning analüüsida neid kohalikus kontekstis. Hinnata tuleb, kas konkreetsete väärtuste kaitse vajab tingimata kaitseala loomist või on võimalik seda tagada teiste, omandiõigust vähem

piiravate meetmetega (nt üldplaneeringu rohevõrgustik).

Kohaliku tasandi kaitseala võib luua kas iseseisva menetlusega või (üld)planeeringu käigus. Viimsi olemasolevatest maastikukaitsealadest viis on kehtestatud üld- või teemaplaneeringutega. Üldpõhimõte on aga ikka sama: esmalt on vaja ettepanekut, seejärel ekspertiisi ja siis kaitse-eeskirja koos selgituskirjaga. Kui ettepaneku võib teha ükskõik kes, siis ekspertiisi jaoks on vaja eriteadmistega eksperti, mis tähendab üldjuhul pädeva bioloogi või ökoloogi kaasamist. Ekspert omab loodusteaduslikku haridust ja oskab loodusväärtusi leida, põhjendada ning ka suurema pildi osana analüüsida. Lisaks omavad need inimesed kogemust ja teadmisi, et tuua välja ohud ning anda vajalik tööriistakast nende ohtudega toimetulemiseks (nt milliseid piiranguid oleks soovitatav rakendada).

”**Üldplaneering kajastab potentsiaalseid tulevasi kohalikke kaitsealasid edaspidi informatiivse kihina.**

Sageli ei piisa kaitseala loomisest vaid ühe eksperti kaasamisest, sest loodusallad võivad olla päris suured ja tuleb arvestada ekspertide valdkondliku pädevusega. Kui ala on ennekõike väärtuslik rannikumaastiku hoidmiseks, koos oma mitmekesiste elupaikade ja vaadetega, siis on igaühe mõistlik protsessi kaasata ka ornitoloog. Kui aga ala üheks väärtuseks on teiste loodusalladega sidususe loomine, on asjakohane kaasata terioloog või ekspert, kes oskab loomade liikumist kaardistada ja tunneb vastavaid liike.

Siit tulenevad ka mõned probleemid kaitsealade loomisel. Esiteks on eksperte keeruline leida, sest neid on Eestis vähe. Eriti keerulised on olukorrad, kus tööd vajavad tegemist lähiajal. Teine probleem tuleneb sellest, et paljude väärtuste kaardistamiseks on sobiv ajaperiood kevadest sügiseni. Mõne väärtuse tuvastamise ajaaken on veelgi lühem. See paneb täiendavad ajalised piirangud võimalike potentsiaalsete kohalike kaitsealade kohta info kogumisele ja analüüsimisele.

Üldplaneeringu eskiisi koostamise protsessis on kokku kaardistatud 11 ala, kus võib osutuda vajalikuks olemasolevate maastikukaitsealade laiendamine või uute loomine. Viim-

si vallavalitsus on koostöös üldplaneeringu konsultandi ja maastikuökoloogiga teinud algust nende alade esialgse hindamisega, kuid tööde koostamine, viimistlemine, vajadusel täiendavate uuringute ja inventuuride tellimine jms võtab veel pikalt aega. Kõik need tegevused peavad olema lõpule viidud enne seda, kui üldplaneering jõuab vastuvõtmiseni, mis peaks toimuma juba 2025. aasta suve lõpus. Kuna vallavalitsuse soov on tagada perspektiivsete kaitsealade hindamise kvaliteetne lõpptulemus, oleme otsustanud lahutada kaitsealade ja üldplaneeringu menetlused. See tähendab, et iga perspektiivse ala jaoks on vaja algatada eraldi menetlus loodusobjekti kohaliku kaitse alla võtmiseks.

Esialgu negatiivselt kõlaval otsusel on tegelikult ka mitu positiivset külge. Esiteks saab iga alaga tegeleda eraldi ja täpselt sellise põhjalikkusega, nagu ala iseloom eeldab. Teiseks ei hakka alade menetlused üksteist takistama – kui ühe ala osas on väärtuste hindamise, ekspertiisi koostamise ja kaasamisemenetlusega jõutud lõpusirgele, saab kaitseala loomise anda volikogule otsustamiseks, ilma et ülejäänud alade osas tekkida võivad komplikatsioonid seda mõjutaks. Kolmandaks väheneb mõnevõrra üldplaneeringus käsitletud teemade ring ja maht, mis omakorda vähendab konfliktikohti, aitab üldplaneeringu menetlusel ajakavas püsida ja võimaldab elanikele sihitumat kaasamist. Kõigele lisaks on kaitsealade eraldi menetlemine õiguslikult selgem ehk lõpptulemuseks on iga ala kohta eraldi volikogu määrus koos kaitse-eeskirjaga, mis seisab üldplaneeringust eraldi ning kehtib tähtajatult. Üldplaneering on juba oma olemuselt dokument, mida 10–20 aasta perspektiivis tuleb uuesti üle vaadata ja lahendust üle hinnata. Üldplaneering kajastab potentsiaalseid tulevasi kohalikke kaitsealasid edaspidi informatiivse kihina sarnaselt kehtivatele kaitsealadele ja muudele looduskaitselele piirangutele.

Kohalike kaitsealade temaatika väljaarvamine üldplaneeringu menetlusest ei tähenda, et üldplaneering looduskeskonna kaitsega enam ei tegeleks. Sobiva maakasutuse juhtotsuste, rohevõrgustiku asukoha ja selle toimimiseks vajalike tingimuste määramine panustab meie loodusväärtuste mitmekülgse kaitse ning ökosüsteemide tasakaalu. Loodusobjektide kohaliku kaitse alla võtmine aitab aga väärtusi hoida seal, kus üldplaneeringu kaitse lõppeb, ja võimaldab rakendada ala kaitseks tingimusi, mida üldplaneeringuga seada ei saa.

Valla uus partnerlus-suhete juht

AVE MELLIK:

ilma teevad sãdeinimesed

KOOSTÖÖ Aasta alguses alustas vallavalitsuse arendusosakonnas partnerlussuhete juhina tööd Ave Mellik, kes rääkis Viimsi Teatajale oma tööst ning plaanidest.

Heiko Leesment

avalike suhete osakonna juhataja

Ave on õppinud Tartu ülikoolis avalikke suhteid ja tegutsenud kommunikatsioonijuhina väga erinevates organisatsioonides. Viimased kümme aastat on tema huviks olnud ühiskondlikud teemad ja koostöösuhet. See on ka põhjus, mis viis ta õppima Tartus magistrantuuris eriala, millel intergeeriv pealkiri – “Muudatuste juhtimine ühiskonnas”. Selle lõpetas ta 2024. aasta kevadel. Viimati juhtis Ave mõttekoja Praxis kommunikatsiooni.

Ave, palun räägi, kuidas sa oma tee Viimsisse leidsid?

Märkasid sotsiaalmeedias kuulutust ja see tundus põnev töö, mis sobiks mu viimase aja huvide ning enesearengu plaanidega. Ma lõpetasin kevadel muudatuste juhtimise magistrantuuri ja selle raames juhtus mul olema mitmeid kokupuuteid kohaliku valitsemise teemadega. Sealt tuli mõistmine, kui paljud ühiskondlikud muutused tegelikult algavadki kohalikult tasandilt. Nii inimeste nügimisest nende igapäevaelus, aga ka kohaliku omavalitsuse rollist muutuste elluviimisel ja toetamisel.

Minu huviks oli õpingute käigus tekstiili- ja pakendiringlus, mis on väga kohapealse ärakorraldamise teema. Arengustrateegiate kursuse raames joonistus meil gruppis välja aga kestlikkuse nõuniku profiil, kes aitaks kohalikel omavalitsustel järjest laienevat kestlikkuse teemaderingi ellu viia. Kusjuures, selle töö tulemusel palkas Tartu-maa omavalitsuste liit endale sellise profiiliga inimese. Tänu sellele pagasile mõistsin ka Viimsi töökuulutust nähes, et see võib olla üks hea koht, kus ma saan nüüd oma uusi teadmisi ja oskusi rakendada.

Usun, et su põhjalikud kogemused kommunikatsioonitöös tulevad siin ka kindlasti kasuks.

Jaa, mu kommunikatsioonitöö kogemus annab kindlasti väga hea aluse selleks, et koostöö- ja kogu-

konnasuhete valdkonnas tegutseda. Arvatavasti seda ka minu valikul hinnati. Koostöösuhetega on mul varasemad kogemused Heateo sihtasutusest, Swedbankist ja osaliselt Luminorist. Ühiskondlikud teemad ja muudatuste-arengute elluviimine on mind ka kommunikatsioonitöös seni enim köitnud.

Eesti Energias näiteks arendasime esimesi tuuleenergiaparkke ja Iru jäätmepeletusblokki, kust sain esimesed kogemused “mitte minu tagaäda” reaktsioonist. See oli üle kümne aasta tagasi ja sedalaadi kogukondade kaasamise teemad alles hakkasid ühiskonnas tõstatuma.

Swedbankis tuli jällegi teha palju koostööd kolmanda sektori ning ka era- ja avaliku sektori koostöömudelitega. Viimane on kindlasti see kogemus, mida loodetavasti saan Viimsis oma töös rakendada. Minu jaoks on oluline, et ma lihtsalt ei varista koostöölepinguid, vaid näen ja oskan sisuliselt arvestada erinevate osapooltega. Koostöös tuleb otsida seda ühendavat n-ö üldosa, aga lisaks võivad olla ka oma tingimustega eriosad – tuleb leida tee, kuidas erinevad huvid ja võimalused kokku klapivad. Üks suurem fookus oli meil ka oma töötajate rakendamine ühiskondlikes teemades – aja annetamine. Swedbankis õnnestus see meil koostöös kolleegidega väga suurelt, kui Annetame Aega algatuse raames tegid Swedbanki inimesed suviti tiimide-na heategusid. Selle aluseks oli süsteem, et aastast saab võtta kaks vabatahtlikuks tegevuseks mõeldud vaba päeva, millest üks on mõeldud tiimiga heateo tegemiseks ja teine personaalselt oma teadmiste-oskuste panustamiseks. Soovisime seda kogemust jagada ka teiste ettevõtetega ja nii sündis koostöös tööandjate keskliduga Annetame Aega võrgustik, mis toimib tänaseni.

Kaasamine on ju iseenesest ilus sõna, aga tekitab tänases ajas inimestes väga erinevaid reaktsioone. Paljud avaliku sektori organisatsioonid pingutavad erinevatel teemadel kaasamise osas. Mis mõtteid kaasamine sinus tekitab ja kas sul on endal ka kaasatava perspektiiv kohalikule omavalitsusele?

Uuest aastast valla partnerlussuhete juhi ametis olev Ave Mellik (vasakult teine) näeb Viimsis olulisi võimalusi.
Foto: erakogu

Ma näen siin kahte tasandit, mis on omavahel muidugi seotud. Aga üldistades, meil on erinevate õigusaktidega reguleeritud vallavalitsuse kohustused, näiteks kommunaalteemad. Teine tasand on kohalik kodanikuaktivism, millel on potentsiaal kohalikke arenguid võimaldada. Näiteks meil on Viimsis külanemad ja seltside esindajad, kes on suur väärtus – nad on huvitatud oma kogukonna arendamisest, veavad seda eest. Meie saame vallavalitsuses vaadata, kuidas me saame neil igas külas, alevikus või saarel aidada midagi ära teha. Kui laenata võrdlust kokandusest, siis kohalik omavalitsus saab sinna pärmitaignasse suhkrut juurde panna, aga lõpuks sõltub väga palju kohapealsetest inimestest, kes tahavad omavahel koostööd teha. See äratemise alge peab seal olemas olema, mida me saaks toetada.

Lahemaa suvitajana on mul eelneva osas ka isiklik kogemus – oleme kohaliku seltsimaja alt kahel suvel taotlenud ja saanud Kuusalu vallalt kogukonnatoetust taaskasutuse töötubade korraldamiseks. Kaasamises tuleb märgata, mis teema paneb kellegi pead tõstma.

Kaasamine ei ole keeruline, kui sa leiad üles ühised huvid, mis just selles piirkonnas piisavalt inimesi käivitavad. Meil on ees kolmas Lahemaa suvi ja oleme mõtlemas, kas ja mida seekord teistmoodi teha. See eeldab jälgimist ja läbirääkimist, mille peale keegi pead tõstab, ning siis on võimalik aktivistidel ka teha ja võrgustuda.

Hea näide on Kolgakülas tegutsev Kaisa Linno, kes on loonud ja hoiab MTÜ-de võrgustikku ja Lahemaa ühendavat MTÜ-d. See on väga väärtuslik, kui on selliseid sãdeinimesi, kes on valmis oma aega ja energiat kohalike teemade edendamisse panustama. Kohaliku omavalitsuse vaates on oluline seda märgata ja aktiivselt kaasa mõelda, kas me saame neid inimesi kuidagi aidata.

Mida siis ikkagi partnerlussuhete juht ühes vallavalitsuses igapäevaselt teeb ja mis on tema roll?

See on kindlasti huvitav roll, mida saab palju mõtestada ja sisustada erineval moel, lähtudes oma

kogemustest. Paljudes maakondades tegeleb selliste teemadega maakondlik arenduskeskus ja sellist positsiooni kohalikus omavalitsuses ei ole, aga Viimsis on ja see on väärtuslik võimalus.

Esmalt elan sisse oma tööalal ootavatesse mitmetesse koostööformaattidesse, millega on juba varem alustatud. Neid ellu viies saan dialoogis kohaliku kogukonnaga hinnata, kas need on parimad lahendused, ja siis juba vastavalt vajadusele neid edasi arendada. Ma olen hästi avatud nii sisendile kui ka tagasisidele. Kuna ma ei ole kohalik, loodan olla see hea kogemuspagasiga neutraalne kaasamõtleja ja ootan ka viimsilastelt eelkõige aktiivset kaasamõtlemist.

Mis on need olulisemad teemad, millega sa juba tööd oled alustanud?

Esimene tööülesanne oli korraldada jaanuari lõpus kohtumine küla- ja saarevanemate ning kohalike seltside esindajatega. Saame tuttavaks ja tutvustame koos teiste valtatõõtajatega peamisi kaasalõõmise võimalusi lähiajal. Kevadel on meil kohe tulemas visioonipäev, seejärel kaasava eelarve ideede kogumine ja ettevõtlusmess – need on suuremad tööd, millesse panustan või mida eest vean.

Kaasamises tuleb märgata, mis teema paneb kellegi pead tõstma.

Ma näen, et Viimsi kui suurema valla puhul võivad sedalaadi suuremad formaadid olla põhjendatud, et kõik saaksid võrdsetel alustel võimaluse kaasa rääkida. Aga nagu ütlesin, olen valmis tagasisideks, et kogukonna tunnetus on mingi muu ja otsime ka muid koostööformaate.

Mis sa Viimsis tahaksid ära teha või kuhu jõuda oma töö tulemusel?

Ma tahan, et Viimsi inimesed tunnaksid, et nad on kaasatud ja neil oleks piisavalt võimalusi nii sisendi kui ka tagasisidena oma arvamust

avaldada. Teisalt peab arendama ka vastastikkust mõistmist, sest kaasamine ei tähenda seda, et kõik on pärast 100% rahul. Kaasamine on lihtsalt avatum demokraatlik protsess, kuid langetatud valikud ja lahendused ei pruugi absoluutselt kõigile meeldida. Hea koostöö tähendab ka seda, et ollakse võimelised tegema kompromisse.

Kaasamise osas on ehk ka oluline silmas pidada, et halvad lood saavad alati rohkem tähelepanu. Need, mis on sujunud ja läinud väga hästi – selliseid “normaalseid juhtumeid” ei tarvitsegi alati nii hästi mäletada. Eestlane ju kipub ka oma loomult olema keskmisest skeptilisem või kriitilisem, mis tihti on meie tugevus ja edasiivi jõud. Ja eks meedia muidugi ka võimaldab negatiivseid uudiseid rohkem. See, et ühes kohas on probleem, võib varjutada seda, et teises kahes kohas meil kõik toimib ja on hästi.

Kuidas sina kogukonnast aru saad ja kas või kuidas seda on võimalik tekitada?

Minu jaoks moodustavad kogukonna need, kes päriselt tahavad omavahel suhelda ja midagi ära teha. Ma paneks rõhu sinna, et me oleme siin küll üks suur Viimsi vald, aga me suhtleme ju kõik mingil määral piiratud võrgustikus. Nii palju, kui igaüks ise suudab sotsiaalseid suhteid üleval hoida – see on normaalne. Kui räägime külakogukonnast, siis on mingi seltskond, kes soovib ja tahab midagi oma külas arendada ja ära teha. Kõik selles kaasa lüüa ei taha ja see on ka täiesti normaalne.

Ma olen kogenud, et igas elustaadiumis, igas vanuses inimestes leiab mingi motivatsiooni kaasa lüüa – ütlemata tore, kui need sãdeinimesed siis üksteist leiavad ja koos midagi suuremat või väiksemat ette võtavad. Neil lihtsalt on selles ajahetkes keskmisest rohkem visiooni või energiat.

Aga kuidas tekib sãdeinimene?

Et kas sünnitakse sãdeinimeseks? See on kindlasti kombinatsioon inimese omadustest ja kogukonnast. Sul peab olema vedanud naabritega, kes sinuga kaasa tulevad. Üksi lahendada asju kiiresti, aga koos jõuab kaugemale. Võti peitub ikka selles, et mitte ma ükski teen ja tean, vaid selles, kuidas ma teised inimesed kaasa saan.

Sa rääkisid, et palju tähelepanu saavad negatiivsed asjad. Aga mis on täna sinu värske pilguga vaadates Viimsis hästi ja mille üle saame kogukonnana õnnelikud olla?

Esmalt muidugi võimalus läbi viia kaasavat eelarvet ja see, kuidas see paneb kogukonda koos tegutseda. Teiseks on kindlasti tugevus, et enamikel küladest on olemas valitud esindajad. Kindlasti on Eestis piirkondi, kus me sarnast kohtumist korraldada ei saaks, kuna lihtsalt ei ole piisavalt oma kodukoha arengust aktiivselt huvituvaid inimesi. Kolmandaks see, et kogukondlik töö ja kaasamisvõimaluste arendamine on ka vallavalitsuse fookuses. Mitte sugugi igas Eestis vallas ei leia sellise töö tegemiseks võimalusi, aga siin ja praegu on teil kogukonna teemades kaasamõtlejaid.

Erna ja Johannes Lindemanni pulmapilt 1930ndate algusest. Antsu vanemate õnn jäi üürikeseks, selle lõpetasid nõukogude võim ja verejanelised hävituspataljonlased. Fotod: erakogu

Umbes kolmeaastane Ants 1930ndate lõpus kodutalu hoovis. Pilt peaks olema tehtud juba Sootemäel, Antsu vanemate päristalus, kuid Ants pole selles lõpuni kindel.

Kõue mittetäieliku keskkooli õpilaste ja õpetajate grupipilt. Kus ta pildil on, ei oska Ants enam öelda – pilt on liiga väike, et tõtsivõitu silmad sealt inimesi eristaks.

ANTS-HEMBO LINDEMANN

ELUTÖÖPREEMIA Kes õigel ajal Kelvingisse satub, võib seal kohata külatänaval üht vanahärrat kepi najal pisitasa patseerimas. See pole niisama taat, vaid Ants-Hembo Lindemann ise. Poleks teda, poleks ei Kelvingit ega vast Viimsi valdagi. Viimsi valla taasasutamise eest sai ta 20. detsembril 2024 valla elutööpreemia.

Mart Niineste
Viimsi Teataja
kaasautor

Astu talle ligi, tee tutvust ja küsi, kuidas läheb, millist elu oled elanud? Ning pane vaim valmis, sest Antsu elu annab välja seiklusfilmi mõõdu.

Esimene pilt – kaupmees ämmemandaks

Eestlane tahab, et tema kodu kuulaks talle. Üürikorter pole õige asi. Maarahva seas oli toona tavaline, et noor pere rendib talukoha ning hakkab koguma raha päris oma majapidamise ostmiseks. Nõnda talitasid ka Antsu vanemad, kes olid rentnikud Harjumaa lõunaservas Ardu ja Silmsi külade piiril. Mis see renditalu siis õigupoolest muud oli kui noore maapere üürikorter. Antsu isa Johannes oli Kautla talu perepoeg, ema olnud maatöeline-taluteenija.

Kui Ants vanemate renditalus 1. novembril 1935 sündima hakkas, rakendas isa ruttu hobuse vankri ette ning kiirustas mööda kiira-käära külavaheteed kümme kilomeetrit Kosele kohaliku kaupmehe juurde. Töö jättis teised tegevused kohemaid sinnapaika, hüppas vankrile ning üheskoos kihutati tuhatnelja sünnitust vastu võtma. Kaupmees oli üle valla tuntud ämmaisand, kes käis taludes väljakutse peale sünnitusabi osutamas. Asi tal siis Ants ilmale aidata oli.

Kui taluraha koos, soetasid Antsu vanemad Rava külla Kõue külje alla tee äärde jääva Sootemäe talu. Elu kulgenuks kenasti, kui seda ei tulnuks segama nõukogude võim ja teine maailmasõda. Kõigepealt pidi Antsu isa loovutama oma revolvi ja jahipüssi, seejärel sai mobilisatsioonikäsu. Pakkis seljakoti ja väike Ants koos emaga saatis isa talu piirini.

Teine pilt – sõjakolelused

“Mõni asi on mees surmani,” lausub Ants ja meenutab: “Isa silitas mul pead ja ütles, et kui juhutub, et ma tagasi ei tule, poja, ole hea poiss ja kuula ema sõna. Silitas pead ja läks.”

Ants ei teadnud, et mobilisatsioonipunkti asemel läks isa hoopis Kautla talu metsadesse redusse, kus oli ees teisi mobilisatsioonist kõrvale hoidjaid ning legendaarne kaugluureüksus Erna grupp.

Nädal hiljem nägi Ants Kautla poolt tõusmas suitsusammast. Ta ei teadnud, et Albu vallamajas baseerunud NKVD hävituspataljon oli marodööritsemise käigus seal kandis sooritanud nii mõnegi sõjakuriteo, tapnud tsiviiltsiviiltsid ja põletanud talusid. Mispeale ründasid metsavennad ja Erna grupp valla-maja, kuid pidid taganema.

Kõik sõjaaja lapsed Eestis mäletavad saksa sõdureid hea sõnaga. Mäletab ka Ants.

Järgnenud Kautla lahingu käigus piiras NKVD Kautla talu maad ülekaalukate jõududega sisse ja kuigi Erna grupp ja metsavennad pääsesid piiramisrõngast välja, oli lahingu lõpuks talukoht põletatud ja talurahvas võikalt tapetud.

“Ma sain pärast teada, et ühest kraavist tee äärest leiti põlenud laip. Ja sain ka teada, et hävituspataljoni poisid olid Ardu meiereist toiduks koort nõudes kelkinud, et tapsid Kautlas paruni poja ja too oli veel palunud, et jätke mind ellu, mul on poega vaja kasvatada,” tasaneb Antsu hääle ning ta lisab: “See oli minu isa vend, kes töötas meiereis, kus nad koort nõudmas käisid.”

On vist liigne lisada, et muidugi tundis põlenud surnukeha tuvas-

tama kutsutud Antsu ema ära oma abikaasa jäänused. “Lahing oli juba läbi olnud ning isa oli metsast luurele läinud, et kas võib redust tallu tagasi tulla. Aga hävituspataljonlased olid veel seal ja tal polnud enam pääsu,” ohkab Ants.

Tema isa ja ülejäänud Kautla pererahvas tapeti kättemaksus piiramisrõngast pääsenud metsavendade ja Erna grupi eest. Antsu hilisemates elulookirjeldustes seisab, et isa mobiliseeriti nõukogude armeesse ja jäi teadmata kadunuks.

Kolmas pilt – sakslased, venelased ja korpusepoisid

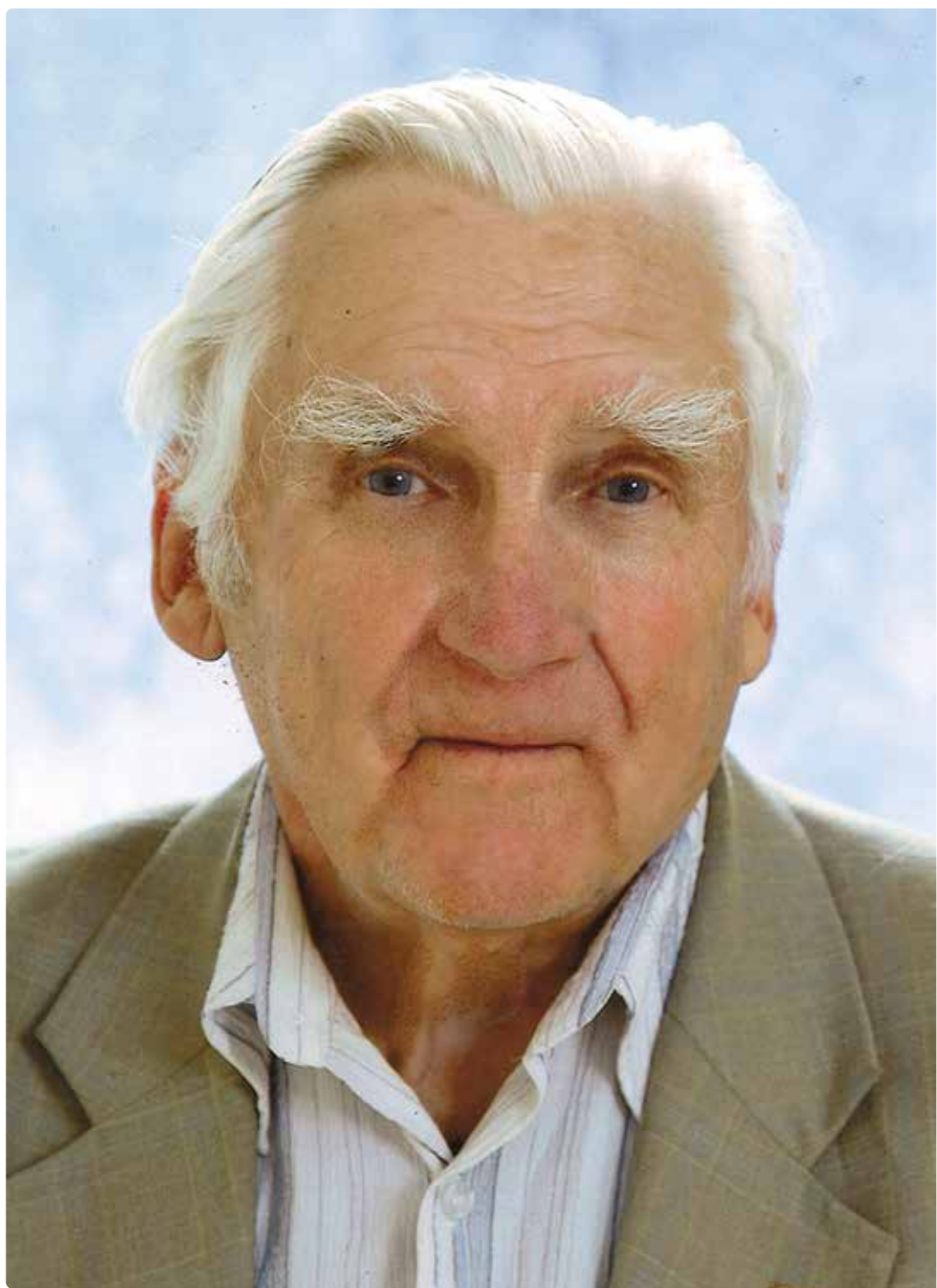
Kõik sõjaaja lapsed Eestis mäletavad saksa sõdureid hea sõnaga. Mäletab ka Ants. Kui mõneks ajaks toppama jäänud rinne hakkas Kesk-Eestist edasi liikuma, pages Antsu ema metsa koos lapse, loomade ja majakraamiga. Mine seda kangelaslikku Punaarmee tea – kui taganedes talule tule otsa panevad, jäädakse puupaljaks.

Kui rinne oli Kose kandist üle liikunud, läks ema Antsuga koju vaatama, mis seis on. Talu oli terve ja kõõgis mängisid laua taga kaarte kümme soldatit koos ohvitseriga. “Guten tag, frau,” ütles ohvitser ja tunnistas kohemaid üles: “Entschuldigung – võtsime ja söime teie sahvrist ära kümme kanamuna, kui palju need maksavad?”

Kui Antsu ema oli ohvitserile olukorda selgitanud, kamandas too mehed kaardilauast krapstigi püsti ning pani nad mööblit ja muud majakraami metsast tallu tagasi tassima. “Vabandas veel, et nad nii viisi omavoliliselt tuppa tulid,” mäletab Ants. Kas mõni sõdur väikemehele ka taskupõhjast kompveki või paar pihku pistis, seda ta enam ei mäleta.

Saksa okupatsiooni ajal abiellus Antsu ema uuesti, sest üks inimene, liiatigi veel naine väikese lapse kõrvalt, talupidamisega hakkama ei saa. See nõuab vähemalt kahe inimese tööjõudu.

Sügisel 1944 liikus rinne teistpidi üle Kose kandi. Antsu ema talus oli linnast sõjapaos ka tema ema õde koos tütre ja mehega. Nende Tallinna kodu hävis märtsipommitamises. Mööda sõitnud nõukogude armee venelaste sõjasalk pidas nende talus kinni, et kaevust joogivett võtta: “Ja siis hakkas üks punaväelane ema õetütart vastu taht-

Ants-Hembo eluloos peegeldub Eesti rahva saatus ja keerukused. Foto: erakogu

mist kaasa tirima. Tädimees oskas vene keelt ja hakkas õiendama. Siis pani üks sõduritest talle püssitoru vastu rindu, et laseb. Õnneks lasti hoopis täditütar lahti. Hiljem räägiti, et samad venelased viinud ühte teel liikunud sõjapõgenike tütre teadmata suunas kaasa ja too jäänudki kadunuks.”

Sellel vabastajate kangelas teod ei piirdunud. Mõned päevad hiljem tegi Ants võõrasisa ja tädimehega parajasti sügisesi põlutoidid, kui täditütar suure kisaga põllule jooksis: “Tulge ruttu, rõõvitakse!” Mehed jätsid töö sinna-

paika ning kiirustasid hobuse ja vankriga koju.

“Seal läheb tee üle mäe, meie tulime teiselt poolt mäe teele, veel viiskümmend meetrit oli vast minna üle põllu ja siis tuli teed mööda sõjaväeauto. Mul on siiani see pilt selgelt mees, kolm meest seisid kastis püsti. Ja lasid meie suunas kolm või neli pauku. Õnneks mööda.”

Kodus selgus tõde: “Nuttev ja siniseks löödud silmaga ema ütles, et venelased tulid tuppa, lasid seinal rippunud onu pildi pikema jututa puruks, et fašist, krabasid kaasa tä-

Kuigi nõukogude võim suhtus religiooni vaenulikult, säilisid rahva hulgas luterlikud kombad veel kaua. Nii käis Kaarli kirikus aastal 1955 leeris ka Ants, kes on sel pildil vasakpoolne noormees.

Kui ajad ja olud võimaldasid, organiseeris Ants Järva-Madise kalmistule Kautla lahingu tsiviilohvrite mälestuskivi, pildil peab ta selle avamisel kõnet.

– sangar oma seiklusfilmis

hea teada

Ants-Hembo Lindemann

- **Viimsi valla taastasutaja, esimene volikogu esimees ja vallavanem**
- **Sündinud:** 1. novembril 1935 Silmsi külas
- **Lõpetanud:** Ardu algkooli ja Kõue 7-klassilise kooli, Tallinnas Tööstuskoolis nr. 2 lukksepa eriala, hiljem täiendanud ennast Tallinna Ehitus- ja Mehaanikatehnikumis tööstus- ja tsiviilehituse erialal ning EKP Tallinna Linnakomitee Marksismi-Leninismi Ülikoolis.
- **Töötanud:** 1953–1955 Kalinini tehases lukksepana, 1955 Mäniku karjääris lukksepana, 1956–1975 Tallinna Ehituskeraamika Tehases järgemööda lukksepa, vanemkütja-brigadiiri, gaasijaama ja katlamaja juhatajana, gaasi- ja soojusmajandi vaneminsenerina, varustus- ja turustusosakonna juhataja asetäitja ja juhatajana ning direktori asetäitjana, 1975–1977 Harju Mehhaniseeritud Ehituskolonni juhatajana, 1977–1990 koondise Põllumajanduskomplekti direktori asetäitjana, 1990–1993 Viimsi valla asutaja ja käivitaja vallavolikogu esimehe ja vallavanema ametis. Hiljem olnud ka ettevõtja, praegu pensionär.
- **Olnud:** 1967–1974 Tallinna Ehituskeraamika Tehase ametiühingu komitee esimees ning 1971–1976 ehitus- ja ehitusmaterjalide tööstuse tööliste ametiühingu vabariikliku komitee liikmekandidaat, töistel põhjustel EKP liige 1976–1991.

di pere veel lahti pakkimata kohvid ja läksid.”

Päev hiljem sõitis vee võtmiseks hoovi veel üks nõukogude armee väesalk. Selgus, et nemad on viisakad ja räägivad selget eesti keelt, kuuluvad Eesti Laskurkorpuse ridadesse. Kui üldiselt katsus korpuse komandör, Venemaa eestlasest kindral Lembit Pärn korraldada nii, et tema väeosa eelsalgad jõuaksid kõikjale esimesena, et hoida venelaste marodööritsemine kontrolli all, siis igal pool ja alati nii ei läinud.

“Korpusepoisid küsisid kohe, et mis nende auto number on? Me läheme ja laseme nad kohapeal maha. Et ühe venelaste marodööribande nad juba hävitasid. Aga kes meist seda auto numbrit veel jõudis vaadata?” meenutab Ants. Kuid korpusepoistel olid kopsud üle maksa ja lahkudes avaldasid nad lootust, et äkki ikkagi satuvad seltisimeestele marodööridele kusagil peale ning õiendavad nendega kõik arved õiglaselt – igale vähemalt üks kuul kerre tasuta tehtu eest.

Neljas pilt – vaesus kolhoosis, väljapääs tööstuskoolis

Kui sõda läbi, tegi nõukogude võim maarahva võrdseks. Olid sa varem peremees, rentnik, asunik, sulane, teenija või uusmaasaaja, hiljemalt suvest 1949 said kõigist ühtemoo-

di vaesed kolhoosnikud. Ja kes ei tahtnud olla kolhoosnik ENSV-s, võis seda elu maitsta Uuralite taga asumisel.

Millist elu tollal Eesti külates elati ja kuidas nõukogude võim koos oma komberuumiga inimeste ellu tungis, näitavad mängufilmid “Tuulte pesa”, “Ideaalmaastik”, “Tants aurukatla ümber” ja “Seltsimees laps”. Umbes sellist elu elas ema ja võõrasisaga ka Ants.

“Ma läksin 1944 sügisel Ardu kooli, neli kilti oli käia. Ardu põletas Kautlast tulnud hävituspataljon koolimaja ja pool küla ära. Ardu oli neli esimest klassi ühes toas. Sealt läksin pärast neljanda lõpetamist edasi Kõue kooli – seitsmenda klassi lõpetasin seal,” meenutab Ants. Seitse klassi tähendas toona mittetäielikku keskkooli, meie mõistes üheksaklassilist põhikooli.

Stalini-aegne maaelu ei pakkunud midagi peale lõputu töö ja viletsuse. Ühe kandi peremehed võisid ju oma maad ja majapidamised väikeseks tubliks kolhoosiks vormistada, endi seast esimehe ja brigadirid valida, käsu peale külvata ja lõigata, kuid toodangu riiklikud kokkuostuhinnad olid niivõrd madalad ja maksud nõnda kõrged, et tööpäevade eest said kolhoosnikud kopikaid ja osa töötasu tuli kätte natuuras.

Antsu ema päevpalk oli kakskümmend kopikat. Võõrasisa tee-

nistus jäi samasse suurusjärku. Selle summa eest sai poest pätsi leiba või konduktorilt trammipileti või kaks päeva järjest osta ja lugeda enesepettuseks Pravdat. Loomulikult püüdis iga oma laste tulevikust hooliv maainimene saata järeletulijad linna õppima.

Ants valis sügisel 1951 edasiõppimiseks Tallinna Tööstuskooli nr 2 lukksepa eriala. “Tööstuskool oli ainuke, kuhu sai minna. Seal olid tasuta toit ja vormiriided. Kaks aastat käisin seal, lõpetasin ja sain töölesuunamise,” võtab ta oma edasise koolitee valikud ning nende tagamaad kokku. Maal muutus elu elamisväärsemaks alles viiekümneandate lõpus.

Viies pilt – sõjatehase vastu kohtus

Antsu ei suunatud tööle kaugele. Ta jäi Tallinna ja suvest 1953 sai tema kohustuslikuks töökohaks järgmiseks kolmeks aastaks Kalinini tehase, mis oli sellal salajane sõjatehas, tuntud kui postkast 1083. Nõukogude Liidus oli kombeks kõike salastada ja üks võimalus selleks oli anda asutusele mittemidagiitlevaid postiaadresse.

Tollal käis veel sõjakahjude likvideerimine. Märtsipommitamise varemend olid kesklinnast koristatud ja kujundatud parkideks, mida jõudumööda uute majadega täi-

deti. Tallinna lahte puhastati sinna veesatud miinidest ja uppunud laevadest.

“Me tõstisime pontoonidega üles kaks uppunud laeva, nende nimed olid Silnõi ja Slavnõi, meie töö oli neilt seadmete maha kruttimine,” on Antsul meele. Laevad olid uppunud koos meeskondadega ning hoovused täitnud neid põhjamudaga: “Seal ma jäin raskesti kopsupõletiku, sest töötasime põlvini vees ja mudas kontide vahel. Käisin arstide juures ja nad ütlesid, et kui ma seal veel edasi mulistan, siis mul pikka iga pole. Ja andsid mulle tõendid.”

Stalinistlikus vaimus tiksuvad kaadriosakonna naiseltsimehed said kreepsu.

Ants kirjutas sõjatehase juhtkonnale avalduse, et aasta enne suunamise lõppu töölt ära saada tervislikel põhjustel: “Mulle visati see avaldus näkku, et midagi sellist ei juhtu!” Nüüd polnud muud, kui tuli iseloomu näidata: “Läksin ise ära! Männikule, liivakarjääri.” Selle peale andis Kalinini tehase Antsu koh-

tusse. Veel mõne aasta eest võinuks kohtuskäik sõjatehase vastu halvasti lõppeda. Õnneks oli Stalin surnud ja hukka mõistetud ning kohtuveskid jahvatasid mõnikord ka õiglust.

“Protsess toimus Draamateatri vastas kohtumajas. Üks naiskohtunik oli. Rääkisin oma loo ära, panin arstitõendid laule. Ja siis küsis kohtunik, et kas ma tahan viimase sõna ka öelda? Siis ma ütlesin, et kui te soovite, et ma elaksin, siis palun vabastage mind sealt ettevõttest. Kui surma tahate saata, saatke tagasi. See on teie kätes,” meenutab Ants ja lisab: “Kaks tundi ootas otsust, seal vist käis hirmus vaidlus. Siis tuli kohtunik ja ütles, et ma ei suuna teid tagasi sinna surema, vaid tahan, et te ellu jääks.”

Kui Ants detsembris 1954 kohtuotsusega sõjatehase kontoris jõudis, läks seal mölluks. Ikka veel stalinistlikus vaimus tiksuvad kaadriosakonna naiseltsimehed said kreepsu – midagi sellist polnud nad varem näinud! “Võimatu! Marss tagasi tööle,” karjuti Antsu peale emotsionaalses vene keeles. “Ma ei tule siia tagasi,” teatas Ants, lasi kohtu otsuse alusel töösuhte sealsamas lõpetada ning läks uuest, 1955. aastast Tallinna Keraamikatehasesse lukkse-paks. Kuidas sai ühest lukksepast tippjuht ning Viimsi valla taastaja, sellest juba järgmises numbris.

Ants-Hembo Lindemannile anti Viimsi valla elutööpreemia möödunud aasta 20. detsembril. Foto: Andres Raudjalg

Käes on aeg kontrollida andmed ARNO keskkonnas

LASTEIAKOHAD Haridusosakond tuleb meelde, et järgmise õppeaasta lasteaiakohtade jaotamine algab 10. aprillil. Praegu on lapsevanematel õige aeg kontrollida üle oma andmed ARNO infosüsteemis.

Polina Kossenkova
alushariduse
vanemspetsialist

Viimsi vallavalitsuse haridusosakond soovib lasteaiakohta ootavatel vanematel juba praegu kontrollida üle oma kontaktid ARNO-s (veebiaadressil piksel.ee/arno/viimsi) ja veenduda, et lasteasutuste eelistused on süsteemi korrektselt märgitud. Samuti tasub neil, kes ei soovi 2025/26. õppeaastal munitsipaallasteaias kohta saada, veenduda, et neil on ARNO-s märgitud hilisem õppeaasta.

Komplekteerimise protsess

2025/26. õppeaasta komplekteerimise I etapp algab aprillil, süsteem saadab teavituse nendele e-posti aadressidele, mis on märgitud ARNO keskkonnas esitatud lasteaiakoha taotluses. Kui seal on e-posti aadress, mida ei kasutata, ei jõua info õigel ajal kohale. Seetõttu on oluline veenduda, et märgitud eelistused ja kontaktandmed on ajakohased. Samuti on soovitatav, et need, kes ei soovi kohta algavaks õppeaastaks, teeksid ARNO-s vastava muudatuse. See aitab kokku hoida aega ja muudab jaotusprotsessi sujuvamaks.

NB! 2025. aasta septembris avatakse uus MLA Pärnamäe maja – soovi korral saab selle lisada ühe eelistusena taotlusse.

Pakkumise saanud vanematel on aega otsustada koha osas kaks nädalat. Seejärel lähevad loobutud st vabanenud kohad ja ka vastuseid jäänud pakkumised jagamisele.

Otsuse langetamisel aitavad kaasa lahtiste uste päevad MLA Viimsi lasteaiadades, mis toimuvad 10.–13. veebruarini: Karulaugu maja – 10.02 kell 8–10, Astri maja – 11.02 kell 8.–10, Uus-Pärtle maja – 11.02 kell 10–12, Leppneeme maja – 11.02 kell 16–17, Päikeseratta maja – 12.02 kell 8–10, Laanelinnu maja – 12.02 kell 10–12, Pargi maja – 13.02 kell 10–12, Randvere maja – 13.02 kell 10–12.

Oluline eris on ka see, et Viimsi munitsipaallasteadades sõimerühmi ei ole. Kahe ja poole ning kolmeaastased lapsed alustavad lasteaiateed liitühmas või lasteaiarühmas. Pooleteise- kuni kolmeaastased lapsed leiavad kohad kas Viimsi valla või partnerite eralapsehoidudes või eralasteadades, samuti on lastel vanuses 1,5–3 aastat võimalik saada koduse lapse toetust. Oluline on silmas pidada, et kui pere loobub lapsele valla poolt pakutud munitsipaallasteaia või valla eralasteaia hankekohast, siis edaspidi koduse lapse toetust ei maksta.

Kui peres on kaks või kolm alushariduses osalevat last või tegu on suurperega, siis kehtib 50% kohata su soodustus ja ARNO arvutab seda automaatselt.

Märtsikuus vaadatakse üle ka nende lapsevanemate avaldused, kes soovivad võimalusel lasteaeda

Pärnamäe lasteaed.
Foto: Heiko Leesment

vahetada. Nende osas teeb otsuse lasteaiakohtade komplekteerimise komisjon, kes võimalusel taotlused rahuldab. Uues lasteasutuses saab laps alustada õppeaasta algusest ehk septembrist.

Kuidas süsteem lastele kohti lasteaiadadesse pakub?

ARNO automaatne jaotussüsteem arvestab kõikide laste individuaalseid parameetreid (vanus, elukoht, õdede-vendade lasteaiad jne). Selle põhjal pakub süsteem lapsevanemale sobivaima lasteaiakoha, mille kohta tuleb e-kiri ARNO-s märgitud aadressile. Kokku on võimalik Viimsi munitsipaallasteadades tänase arvutuse kohaselt pakkuda ca 360 kohta. Ülejäänud lastele leitakse kohad eralasteadades ja -hoidudes, millega sõlmib lepingu lapsevanem ja mille tasu hüvitab vallavalitsus vastavalt erasutusega sõlmitud lepingule.

ARNO jaotussüsteemis on lapsed jaotatud vanusegruppide kaupa ja esmalt pakub süsteem kohti neile vanematele, kelle lapsed üheski lasteasutuses veel ei käi ja kelle lapsed on hiljemalt 30. septembri seisuga 2,5-aastased, kes käisid siiani eralastehoidus.

Iga-aastane kogemus näitab, et osa lapsi saab lasteaiakoha teises või hilisemas jaotusvoorus. Sage-

li juhtub, et kohasaajate hulgas on neid, kes tegelikult kohta ei soovi, kuid pole süsteemis oma andmeid uuendanud. Sellised kohad liiguvad järgmisesse vooru. Jaotusprotsess võib kesta paar kuud. Loodame sel ajal vanemate mõistvale suhtumisele, küsimuste korral saab alati pöörduda haridusosakonda.

Mida teha enne lasteaiakohtade jaotust?

1. Kontrolli, et sinu e-mail ja lasteasutuste eelistused on ajakohased.

NB! Lisandunud on MLA Pärnamäe maja valiku võimalus ARNO süsteemis. Eelistuste muutmine ei mõjuta järjekorda.

2. Palun vaata üle õppeaasta, millest alates lasteaiakohta soovid. Kui eelistad jätkuvalt valla toetuslepinguga eralasteaeda, siis märgi munitsipaallasteaia koha soov näiteks 2026/27. õppeaastaks. Siis pakutakse käesoleval aastal koht neile, kes seda päriselt vajavad.

3. Vanematel, kelle lapsed on 1,5- kuni 3-aastased ja kes ei soovi oma last panna uuel õppeaastal alushariduse asutusse, vaid kasutada koduse lapse toetust, tuleb märkida oma koha soov hilisemaks kui 2025/26. õppeaasta. Kui see märke jääb tegemata ning süsteem pakub automaatselt ikkagi kohta, siis kaob õigus koduse lapse toetusele.

4. Lasteaeda vahetada soovijatel tuleb 1. märtsiks esitada digiallkirjastatud soov munitsipaallasteaia maja vahetuseks munitsipaallasteaia sekretärile (mare@viimsilasteiad.ee) või eralasteaia vahetuse soov valla alushariduse vanemspetsialistile (polina.kossenkova@viimsiv.ee).

5. Viimsi vallas elavatel 1,5- kuni 7-aastastel lastel on võimalik käia eralasteaias või eralastehoidus nii Viimsis kui ka mujal omavalitsustes. Lisainfo ja partnerite nimekirja leiad veebiaadressilt <https://viimsivald.ee/lasteaiad>.

Juhime veelkord tähelepanu ka sellele, et alates 1. jaanuarist 2025 sõltub lasteaias kohatasu rahvastikuregistri andmetest. Kui laps ja lapse mõlemad vanemad, üksikvanemad, hooldajad ja eestkostjad on end registreerinud Viimsi valla elanikuks 1. jaanuari seisuga, siis kohatasu jääb nende perede lastele 82 eurot ja on õigus kohatasu soodustusele. Peredel, kus ainult üks lapsevanem ja laps on valla elanikuks registreerinud, tuleb tasuda 164 eurot kuus ning ei ole võimalik saada kohatasu soodustust 2. ja 3. lapsele.

Lisainfo: <https://bit.ly/viimsilasteiad>

Märtsis algab vastuvõtt 1. klassi minevatele lastele

KOOLIKOHAD 1.–31. märtsini saab esitada avaldusi 1. klassi astumiseks eelseisval sügisel. Selleks tuleb esmalt üle kontrollida oma elukohaandmed ja seejärel esitada avaldus ARNO keskkonnas.

Aet Tampuu
üldhariduse
vanemspetsialist

Koolikohustuslik on laps, kes saab hiljemalt 30. septembriks 7-aastaseks. Varem kooli minekuks tuleb haridusosakonnale esitada lasteaia või kooliläise nõustamismeeskonna Rajaleidja tõend lapse koolivalmiduse kohta. Kui vanem soovib lapse koolikohustust edasi lükata, tuleb vastava otsuse saamiseks samuti pöörduda Rajaleidja meeskonna poole.

Viimsi kool.
Foto: Jane Saks

Sügisel 1. klassi koha saamiseks tuleb märtsikuus esitada taotlus ARNO keskkonnas. Pärast sisselõgimist tuleb valida menüü "Minu lapsed", kust iga vanem leiab oma lapse nime juurest põhikooli vastuvõtu taotluse. Sinna tuleb sisestada lapse andmed soovitud kool.

Kõik taotlused vaatab üle komisjon, kes võtab lapsele kooli määramisel arvesse õdede-vendade õppimist samas koolis, teekonna pikkust kodust kooli ning võimalusel vanemate soovi.

Oluline on silmas pidada, et märtsis saab taotluse esitada vaid

lapse kohta, kelle rahvastikuregistrijärgne elukoht asub Viimsi vallas. Seega tasub juba praegu minna ja üle kontrollida rahvastikuregistris oma lapse registreeritud elukoht.

Esmase kohtade jaotus toimub hiljemalt 20. aprilliks ja kõiki vanemaid informeeritakse e-kirjaga. Määratud kooli nägemiseks tuleb ARNO-sse sisse logida ja koolikoht kinnitada. Kui määratud kool vanemale ei sobi, saab ta kuni 20. maini esitada ARNO-s taotluse kooli vahetamiseks. Taotlused vaatab üle komisjon ja annab vastuse hiljemalt 31. maiks.

Kui Viimsi valla kooli soovib õppima asuda laps, kes ei ole Viimsi elanik, saab ta taotluse esitada alates 10. juunist ARNO keskkonnas. Koolikoht määratakse talle vaid vabade õppekohtade olemasolul pärast 15. juunit.

Küsimuste korral palun pöörduda üldhariduse vanemspetsialist Aet Tampuu poole telefonil 602 8868 või e-kirjaga aet.tampuu@viimsi.ee.

Olulisemad kuu-päevad koolikoha taotlejatele

- 1.–31. märts** – taotluste esitamine 1. klassi astumiseks
- Hiljemalt 20. aprill** – vastus määratud koolikohast
- Kuni 20. mai** – koolivahe-tustaotluse esitamine
- Alates 10. juuni** – vastuvõtutaotluse 1. klassi astumiseks saavad esitada teiste omavalitsuste lapsed ja on võimalik esitada taotlusi 2.–9. klassi astumiseks.

Hajaasustuse programm – võimalus parandada elutingimusi maapiirkonnas

TOETUSED 3. veebruaril avatakse taaskord hajaastustuse programmi taotlusvoor ja sel aastal saab taotlusi esitada kuni 3. aprillini.

Raul Ilisson
merenduse
vanemspetsialist

Programmi eesmärk on parandada maapiirkondades hajaasustusaladel elavate perede elutingimusi. Selleks avaneb elanikel taas võimalus lahendada mitmeid igapäevaelu kitsaskohti. Näiteks joogivee kvaliteediprobleemid või juurdepääsuteede, kanalisatsiooni ja autonoomsete elektrisüsteemide puudumine. Viimsi vallas on hajaasustuse programmist palju abi olnud elutingimuste parendamisel just saartel, kus elektrit toodetakse paljudes majapidamistes jätkuvalt elektrigeneraatoriga, puudub joogivesi või reovee käitus on lahendamata.

Riiklik algatus on suunatud maapiirkondade elanikele, et aidata kaasa nende piirkondade jätkusuutlikkusele ning elanike püsimisele maal. 2024. aastal esitati vallale hajaasustuse programmi raames kaheksa taotlust, millest pärast taotluste hindamist toetati viit projekti. Nendest kolm projekti olid seotud autonoomse elektri-

süsteemi ehitusega (Naissaar), üks suurkaevu (Naissaar) ja üks reoveepuhasti (Prangli) rajamisega. Toetuste maht kokku oli 31 659,35 eurot, millest riigi panus moodustas 15 000 eurot ja valla panus 16 659,35 eurot. Taotlejate omaosalus moodustas 36 626,58 eurot ja toetatud projektide kogueelarve oli 68 285,93 eurot.

2025. aastal on toetusteks mõeldud kaks korda rohkem vahendeid kui eelmisel aastal

2024. aasta projektide toetusvajadus ületas planeeritud eelarvet, mille põhjal suurendati valla 2025. aasta hajaasustuse programmi eelarvet 15 000 euro võrra ehk 30 000 euron. Vald loodab, et sama palju eraldab projektide toetamiseks ka riik – siis kasvab 2025. aasta eelarve 60 000 euron. Seega on sel aastal hajaasustuse programmist toetuse saamiseks eelnevaga võrreldes paremad väljavaated.

Toetust saavad taotleda hajaasustusega piirkondades elavad pered, kelle alaline elukoht on vastavas majapidamises olnud rahvastikuregistri andmetel alates 1. jaanuarist 2025. Kuigi taotluse esitamine ei ole keeruline, tasub en-

Väikesaartele on hajaasustuse programm suureks abiks. Foto: Viimsi vallavalitsus

ne üle kontrollida, millised dokumendid on nõutud, sest puudulik taotlus on peamisi põhjuseid, miks projekti ei toetata.

Taotlusvoor on avatud 3. veebruarist kuni 3. aprillini 2025.

Programmi raames on võimalik majapidamise kohta saada toetust kuni 6500 eurot, mis katab kuni 67% taotluse abikõlblikest kulddest. Taotleja oma- ja kaasfinantseering peab kokku moodustama vähemalt 33%. Kõik toetuse abil tehtavad tööd tuleb lõpetada hiljemalt 31. oktoobriks 2026. Majapidamise kohta eraldatav toetus on aastaid püsinud muutumatu. Viimsi vald esitas Riigi Tugiteenuste Keskusele ettepaneku tõsta ühele majapidamisele eraldatavat maksimaalset toetussummat seniselt 6500 eurot 9500 euron. Viimastel aastatel on elukallidus oluliselt kasvanud, mistõttu on toetussumma tõstmine vajalik, et vähendada taotleja omaosalust ja suurendada toetuse mõju maapiirkondade majapidamistele.

Programmi kaudu toetatakse mitmesuguseid valdkondi

- Veevarustussüsteemide rajamine ja parendamine. Näiteks kaevude ehitamine, veetorustike paigalda-

mine ja veepuhastusseadmete soetamine.

- Kanalisatsioonisüsteemide rajamine. Näiteks septikute või biopuhastite paigaldamine.
- Juurdepääsuteede ehitamine –

elamistele ligipääsu parandamiseks.

- Autonoomsete elektrisüsteemide loomine – päikesepaneelide ja teiste alternatiivsete energiaallikate kasutuselevõtt.

tasub teada

Toetuste taotlemine

Kui kaevuomanik soovib parandada oma vee kvaliteeti, et tagada perele puhta ja ohutu joogivee olemasolu, siis programmist eraldatav toetus on abikõlblik ka veepuhastusseadmete soetamiseks ja paigaldamiseks. Unustada ei tohi eelnevat vee analüüsimist akrediteeritud veelaboris.

Kuidas käib toetuse taotlemine?

Hajaasustuse programmi toetuse taotlus tuleb esitada allkirjastatuna paberil või digitaalselt kohalikule omavalitsusele, kes jagab ka toetuse saamise kohta infot ja vastab taotleja küsimustele.

Programmi tingimused

1. Taotleja alaline elukoht on taotluse esitamise aasta 1. jaanuarist hajaasustusega maapiirkonnas asuv majapidamine.
2. Taotleja elukoht on rahvastikuregistri andmete kohaselt katmatult taotluse esitamise aasta 1. jaanuarist majapidamine, millele projektiga toetust taotletakse.
3. Taotlejal ei tohi olla riiklike maksude osas maksuvõlga, välja arvatud juhul, kui see on ajatatud.
4. Projektil võib olla ka kaastaotleja(id). Kaastaotlejale kehtivad samad tingimused mis taotlejalegi.
5. Taotluse esitamise päeval peab eelmise toetuse kasutamise aruanne olema kohaliku omavalitsuse poolt kinnitatud.
6. Projekti ajalise kestuse arvestus algab toetuslepingu sõlmimisest ning projekti elluviimine peab olema lõppenud 31. oktoobriks 2026.

Tasub jälgida, et kogu projekti kestel ei muutuks taotleja elukoht, kuna vastasel juhul tuleb toetus kohalikule omavalitsusele tagastada.

Täpsemalt saab hajaasustuse programmi tingimustega tutvuda veebiaadressil www.rtk.ee/meede-hajaasustuse-programm. Taotluste blanketid on toodud Riigi Tugiteenuste Keskuse kodulehel.

Taotluste hindamine

Nõuetele vastavaid taotlusi hindab valla- või linnavalitsus või kohaliku omavalitsuse poolt moodustatud komisjon. Viimsi vallas koordineerib hajaasustuse programmiga seonduvat merenduse vanemspetsialist Raul Ilisson (tel 5628 3018, e-post raul.ilisson@viimsivv.ee). Nõuetele vastavaks tunnistatud taotlusi hinnatakse hindamisjuhendi alusel, võttes arvesse järgmisi kriteeriume:

1. Investeeringu vajalikkus ning tegevuste ja kulude põhjendus.
2. Kuni 18-aastaste (k.a) majapidamises elavate isikute arv ning kohaliku omavalitsuse poolt eelistatud sihtrühmadesse kuuluvate majapidamises elavate isikute arv.
3. Taotletava toetuse suurus kasusaaja kohta.
4. Leibkonna jaoks laheneva kitsaskoha olulisus (lähtudes muuhulgas kohaliku omavalitsuse poolt seatud programmist toetatavate valdkondade prioriteetsusest).

KOMMENTAAR

Kuidas ja miks alustada joogivee kvaliteedi parandamisega?

■ **Evelin Pedak (Miridon OÜ):** Paljudes maapiirkondades sõltuvad majapidamised kaevuveest, mille kvaliteet võib olla puudulik – esineda võib liigselt rauda, mangaani, karedust, mikroorganisme või muid tervist kahjustavaid tegureid.

Joogivee kvaliteediprobleemi lahendamise esimeseks ja kõige olulisemaks sammuks on puuduste tuvastamine ehk vee analüüsimine akrediteeritud laboris. Lähtuvalt veeanalüüsi tulemustest on võimalik probleemi lahendamiseks välja valida sobivad filterseadmed. Et veenduda puhastuslahenduse tõhususes, on soovituslik pärast seadmete paigaldamist teostada ka järelanalüüsid.

2025. aasta toob muudatusi jäätmevaldkonnas

JÄÄTMED Tuletame meelde, et 1. jaanuarist 2025 hakkas kehtima Viimsi valla uus jäätmehoolduseeskiri.

Aet Pöld
keskonna
vanemspetsialist

Uus eeskiri aitab muuta jäätme-käitlust keskkonnasõbralikumaks ja tõhusamaks, pakkudes selgeid juhiseid kõigile Viimsi valla elanikele. Eeskirja muudatused on kättesaadavad Viimsi valla kodulehel ja Riigi Teatajas, kus kõik huvilised saavad nendega lähemalt tutvuda.

Viimsi valla kehtiva jäätmehoolduseeskirja kohaselt on igas eramajas kohustuslik omada lisaks segaolmejäätmete konteinerile eraldi konteinerit biolagunevate köögi- ja sööklajäätmete kogumiseks või

nõuetekohast kinnist kompostrit. Konteineri tühjendusteenust pakub Tallinna Jäätmete Taaskasutuskeskus AS, kellelt saab tellida teenust nii e-posti info@tallinnavedu.ee kui ka telefoni teel (609 6410, 609 6530). Täpse hinnakirjaga saab tutvuda kodulehel www.tjt.ee.

1. jaanuarist jõustunud eeskirja peamine muudatus puudutab biolagunevate köögi- ja sööklajäätmete kompostimist kodumajapidamistes. Kui seni oli soovituslik kompostimisest vallale teavitada ja saata pilt kompostrist, siis alates sellest aastast muutub see kohustuslikuks.

2025. aastast on majapidamises kasutatavatest kompostritest teavitamine kohustuslik.

Kui kodumajapidamine kompostib biolagunevaid jäätmeid, tuleb sellest teavitada Viimsi valla keskkonnaosakonda ja edastada

kasutatavast kompostrist pilt. Seda saab hõlpsasti teha valla iseteeninduskeskkonnas aadressil iseteenindus.viimsi.ee või saates pilt e-posti aadressile aet.pold@viimsi.ee.

2025. aastast on majapidamises kasutatavatest kompostritest teavitamine kohustuslik.

Kui kinnistul ei ole registreeritud nõuetekohast kompostrit, siis tuleb tellida kohustuslik biolagunevate köögi- ja sööklajäätmete vedu.

Lisaks kompostimise kohustuse täpsustamisele toob uus jäätme-

hoolduseeskiri kaasa muudatusi ka jäätmeveo korraldamises. Alates sellest aastast on omavalitsusel võimalus korraldada jäätmeveo hanked käitlushankest eraldi ning kaasata sinna jäätmejaama haldamise, jäätmeringid ning muude jäätmete kogumise ja käitluse teenused. Uus eeskiri võimaldab tulevikus hõlmata ka pakendijäätmed korraldatud jäätmeveo uutesse hanketingimustesse ning hõlmab Prangli saare korraldatud jäätmeveo piirkonnaga.

Käesoleva aasta suvel lõpeb Viimsi vallas kehtiv jäätmeveo hange, mis tähendab, et vald peab läbi viima uue hanke jäätmekäitluse korraldamiseks. Uus hange toob kindlasti kaasa mõningasi muudatusi ja ka võimalikke ebamugavusi, kuid loodame siinkohal elanike mõistvale suhtumisele ja meeldivale koostööle.

Muutused Pärnamäe jäätmejaama hinnakirjas

■ Alates 1. jaanuarist 2025 muutus kõigis Tallinna jäätmejaamades elanikele tasuliseks aia- ja haljastujäätmete ning okste üleandmine mis tahes mahus. Antud muudatus puudutab osaliselt ka Viimsi valla elanikke.

Uus hind hakkas kehtima ka Pärnamäe jäätmejaamas, mille osas on Viimsi vallal sõlmitud Tallinna linnaga koostööleping, mille kohaselt saavad meie valla sissekirjutusega elanikud kasutada Pärnamäe jäätmejaama Tallinna linna elanikega samadel tingimustel.

Uuest aastast võetakse biolagunevaid aiajätmeid (puulehed, muru, oksad) vastu hinnaga 6,1 eurot kuupmeetri kohta, mis tähendab, et 100-liitrise koti eest tuleb tasuda 61 senti.

Viimsi ja Pärnamäe jäätmejaama hinnakirjadega saab tutvuda valla kodulehel.

Teated

Kammerkoor Tumult Ensemble laulab armastusest ja surmast

■ 24. jaanuaril kell 19 toimub Viimsi Püha Jaakobi kirikus kontsert pealkirjaga “Armastus on tugev nagu surm”, kus laval on 2024. aasta kevadel loodud kammerkoor Tumult Ensemble, mille kunstiline juht ja dirigent on Lodewijk van der Ree.

Kontsert “Armastus on tugev nagu surm” räägib elust endast. Hetked, mil tunne elusolemisest kõige suuremat teadlikkust ja hindame seda kõige rohkem, leiavad aset, seistes silmitsi armastuse ja surmaga. Me tahame elada elu täiel rinnal, anda sellele eesmärk, sest me teame, et ühel päeval see lõpeb. Ja mis oleks veel parem viis seda teha, kui jagada oma elu teistega, armastada ja olla vastutasuks armastatud. Kontserdil kõlab kaunis 20. ja 21. sajandi koorimuusika, mis on seotud armastuse ja surma temaatikaga.

Tumult Ensemble on Tallinnas tegutsev koor, mille asutasid Hollandist pärit dirigent Lodewijk van der Ree ja helilooja Evelin Seppar. Lodewijk on õppinud Amsterdami konservatooriumis ja Eesti muusika- ja teatriakadeemias ning on Eestis elanud juba 8 aastat. Selle aja sees on ta olnud Eesti Filharmoonia Kammerkoori kontsertmeister ja laulja, laulnud ansambelis Vox Clamantis ning dirigeerinud mitmeid siinseid kollektiive (Eesti Filharmoonia Kammerkoor, Eesti Rahvusmeeskoor, Voces Tallinn).

Tumult Ensemble “Armastus on tugev nagu surm” kavas on Barber, Elgar, Howells, Seppar, Schuman, Walton. Dirigent Lodewijk van der Ree on koori ees 24. jaanuaril kell 19 Viimsi Püha Jaakobi kirikus ja 25. jaanuaril kell 19 Tallinna Peeteli kirikus.

Evelin Seppar
Tumult Ensemble

Viimsi raamatukogus näeb sõjas kaduma läinud fotokunstniku pilte Mariupoli linnast Ukrainas

■ Jaanuarikuu lõpuni on Viimsi raamatukogus üleval unikaalne fotonäitus “Mariupol: õnnelinn, kummituslinn”, mis näitab sõja laastavat mõju ühele kaunile Ukraina linnale.

Näitus kajastab rahumeelset ja õitsvat Mariupolit enne Venemaa täiemahulist sissetungi ning pärast Vene terroristide pommi- ja raketi-rünnakuid linnale. Rahumeelse Mariupoli fotod on elukutselise fotograafi Dmytro Chychera tööd, mille on meile andnud tema abikaasa Ljudmyla. Dmytro on Mariupolis tuntud vabatahtlik ja aktivist, Mariupoli fotograafiakooli asutaja, ühiskondliku organisatsiooni Eastern Gate Center of Public Initiatives ja vaba ruumi “Halabuda” kaasasutaja. Dmytro otsustas linna jääda ka siis, kui tänavalahingud juba käisid ja linna sisenes vene armee. 17. märtsil 2022. aastal jäi Dmytro kadunuks ja tema saatus on siiani teadmata.

Tetiana Lytvyn filmis oma kodulinna hävingut nutitelefoni, sest ta mõistis, kui oluline on jäädvustada venelaste kohutavaid kuritegusid. See polnudki nii lihtne, sest telefoni oli elektri puudumise tõttu peaaegu võimatu laadida. Siiski õnnestus tal rusedes linnast kümneid fotosid teha, mida samuti näitusel näha saab.

Näituse pidulikul avamisel osalesid teiste seas USA suursaadik Eestis George Kent, Norra suursaadik Eestis Marius Dirdal ja Ukraina saatkonna esindajad. Viimsi valla poolt pidas tervituskõne abivallavanem Nikolai Bentsler.

Avaürituse üheks kõnekamaks hetkeks oli sõjas kaduma läinud fotokunstniku Dmytro Chychera naise Ljudmyla videopöördumine. Oma liigutavad lood rääkisid Mariupoli rasked rünnakud üle elanud ukrainlased.

Näitust korraldavad Avatud Eesti Fond, Eesti Ukrainlaste Kongress, organisatsioon Free Mariupol ja Viimsi raamatukogu. Seda toetas Norra suursaatkond ja rahastas Euroopa majanduspiirkond. Eriline fotonäitus on Viimsi raamatukogus üleval jaanuari lõpuni.

Heiko Leesment
avalike suhete osakonna juhataja

Kunstikooli näitus Viimsi kaubanduskeskuses

■ Ootame kõiki kunstihuvilisi Viimsi kaubanduskeskuse II korrusele tutvuma meie kooli õpilastööde näitusega Sissejuhatus kunsti õppeaine õppuritelt, kelle juhendajaks on Viimsi kunstikooli õpetaja Mart Rand.

Sissejuhatus kunsti kursuse õppurid kuuluvad kunstikooli süvaõppe rühma, mis toimub kahel päeval nädalas ja aitab süvendada osalejate kunstioskusi. Kursuse eesmärk on arendada iga õppur omanäoliseks ja ennastjuhtivaks loojaks, kes julgeb ja tahab end väljendada kaasaegse kunsti kaudu.

Matti Tapio Vainio
Viimsi kunstikooli direktor

uued vallakodanikud

- Jane Saksal ja Rait Sannikul sündis 27. detsembril tütar **Säde-Liis Sannik**.
- Önnela Vilipuul ja Allar Põldmal sündis 3. jaanuaril tütar **Tuuli Isabel Põldma**.
- Reti ja Simmo Kullerkupul sündis 14. jaanuaril tütar **Herte Kullerkupp**.

Menukas vaimse tervise parandamise püstijalakomöödia jõuab Viimsisse

Stseen püstijalakomöödiast “Vaimne tervis on nagu porgand”. Foto: Anni Ulm

MEELELAHUTUS 25. jaanuaril on Viimsi huvikeskuses võimalik osa saada Peaasi.ee ja Kinoteatri koostöös valminud püstijalakomöödiast “Vaimne tervis on nagu porgand”.

Marja Leisk
Peaasi.ee

Vaimse tervise teemad on midagi, mille üle tavaliselt nalja ei tehta, aga Peaasi.ee ja Kinoteater panid Kultuuripealinn Tartu 2024 raames seljad kokku, et mõelda läbi, millistes tingimustes on see siiski võimalik ja toetav. Ühisprojekt “Peaasi ajab naerma” sai alguse juba 2021. aastal, kuid 2023. aasta kevadel sündis selle raames *stand-up* õhtu “Vaimne tervis on nagu porgand”.

Lavastust mängiti eelmisel aastal Lõuna-Eesti lavadel üle 20 väljamüüdud korra. Lavale astuvad 11 tavalist ja samal ajal väga erilist Lõuna-Eesti inimest, kes kõik oma (elu)lugusid räägivad, tehes seda läbi huumoriprisma. Neid ühendab see, et neil kõigil on kokkupuude vaimse tervise väljakutsetega ning nad kõik on läbinud Kinoteatri naljakirjutamise koolituse.

Ka teadlased kinnitavad, et huumor aitab vaimse tervise parandamisele kaasa.

Selline formaat ei ole maailmas uus – naljakirjutamise kursuseid on isiklike vaimse tervise probleemide ületamiseks kasutatud ka mujal. See on toonud kinnitust, et teatud osale inimestest sobib oma vaimse tervise murede rääkimiseks kõige paremini huumor. Ka teaduskirjandus toetab seda, sest huumor vähendab stressi, suurendab heaolu, parandab füüsilist tervist ning aitab toime tulla stressirohkete sündmustega.

Projekti algusest on muutunud palju – nii inimesed ise kui ka nende elud, kuid alguspunkt on sama: tudeng Antslast, tootmisjuht Viljandist ja hingehoidja Ahjalt lähevad koos naljakirjutamise koolitusele. Kõlab nagu hea anekdoodi algus? Seda ta natuke ongi, sest hoolimata sellest, et tegu on tõesti-sündinud looga, on tulemuseks *stand-*

up õhtu “Vaimne tervis on nagu porgand”, mis etendub 25. jaanuaril Viimsi huvikeskuses.

Vaimne tervis vajab järjepidevat tähelepanu

Viimaste aastate turbulentsus on meid igas mõttes proovile pannud ning kurnanud. Suured protsessid maailmas on mõjutanud meid mitmel tasandil ning tekitanud omakorda lisaprobleeme tulenevalt meie geograafilisest asukohast, kohalikest peamistest majandusharudest, poliitilistest otsustest jne. See kõik on väga palju mõjutanud meie inimeste vaimset tervist.

Ka teadlased kinnitavad, et huumor aitab vaimse tervise parandamisele kaasa.

Eesti suurim vaimse tervise ja heaolu uuring, mille viis 2021. aastal läbi Tartu ülikooli geenivaramu, näitab, et 53% uuringus osalenutest (86 000 inimesest) on kogenud vaimse tervise probleeme, mis on takistanud nende igapäevast toimimist, ning 43% on

kogenud hiljuti läbipõlemist. Need on suured arvud ning uuring on koostatud koroonakriisi keskel, kuid enne sõja algust ning seega enne energiakriisi, majanduslangust, koondamislaineid jne.

Täna oleme olukorras, kus liiga palju pole antud aega toimumiseks ega selleks, et saaks pühenduda vaimsete ressursside ja vastupanu tugevdamisele. See omakorda on tekitanud pikad järjekorrad psühholoogide juurde ning meie ümber on palju haavatavaid noori, keda endiselt mõjutab koroonaeagne koolielu ja sotsiaalsete oskuste arendamise katkestused.

Peaasi.ee näeb selle probleemi ulatust ka oma statistikas – kodulehe külastatavus, *chat*i kasutus, vaimse tervise kohvikute võrgustiku populaarsus, Peahea noortenõustamiste hulk, vaimse tervise vitamiinikuuri kampaania osavõtjate arvud ning muud kontaktisooivid. Need ettevõtmised on kõik tasuta ning kättesaadavad kõigile. Julgustame kõiki, kes tunnevad, et vajavad abi, seda ka otsima. Kindlasti on Peaasi.ee poolt pakutavate teenuste populaarsuse kasvu taga selle teema aktuaalsus ja nähtavus, kuid ilmselt toetab üks põhjendus teist – vajadus on reaalne, kui sõna levib ja tasuta teenuste mahud kasvavad.

tasub teada

Millised on võimalused abi saada?

■ Peahea noortenõustamine on mõeldud 12–26-aastastele noortele, kes tunnevad, et neil on vaimse tervise probleeme. Nõustamine on tasuta ning virtuaalseks kohtumiseks või Tallinna kontoris tulekuks on ajad leitavad Peaasi.ee kodulehel. Esmakohtumisel kaardistatakse peamised murekohad ja tehakse ühiselt plaan edasiste abisammude osas. Noor saab valida talle olulised teemad, mida järgmise kuue kohtumise vältel lahendada. Peahea noortenõustamist toetab tervisekassa.

■ Vaimse tervise kohvikud avavad uksed iga kuu viimasel laupäeval kaheksas Eesti linnas – Tallinnas, Tartus, Põlvas, Paines, Pärnus, Viljandis, Kuressaares ja Rakveres. Täpsed asukohad ja kellaajad on leitavad Peaasi.ee lehelt. Kohvikutes ootavad vaimse tervise esmaabi koolituse läbinud vabatahtlikud, et olla olemas ja inimesi ära kuulata.

■ Vaimse tervise vitamiinikuur algab sel aastal veebruaris keskpaigas. Sellega oodatakse liituma kõiki, kel on soov turgutada oma vaimset tervist ning meelde tuletada viit põhilist “vitamiini” – tasakaalustatud toitumine, positiivsed emotsioonid, head suhted, liikumine ja puhkamine.

■ Peaasi.ee kodulehel on olemas inim*chat* ja robot*chat*, kus vajadusel kuulatakse ära, toetatakse ning antakse nõu, kuhu abi saamiseks edasi pöörduda.

Tänavune Viimsi rahvaspordi-sari stardib juba veebruaris

LIIKUMINE Selgi aastal on kõik kohalikud spordihuvilised oodanud osalema Viimsi rahvaspordisarjas, mille raames saab end proovile panna nii suusatamises, jooksus kui ka rattasõidus.

Mihkel Reile

Viimsi rahvaspordisaja korraldaja

Traditsiooniliselt toob Viimsi rahvaspordisari võistlused viimsilastele koju kätte. Sel aastal on võimalus osa võtta mitmekülgsest spordiprogrammist, mis sobib igas vanuses ja eri tasemel liikumishuvilistele. Talvise suusapäeva, kevadise jooksuürituse ja suvise rattapäeva eesmärk on tuua kokku sinne kogukond, inspireerida liikuma, tugevdada omavahelist ühtsustunnet ja tunda rõõmu koos sportimisest.

Tänavuse rahvaspordisarja korraldamise on enda kanda võtnud pika-aegse kogemusega AeroBike Team. Sarja kava on mitmekesine ja persoonlik, lisaks on tulemas mitmeid põnevust pakkuvaid uuendusi.

Rahvaspordisarjas on kolm etappi: suusatamine, jooksmine ja maastikurattasõit. Igal etapil koguvad osalejad punkte sarja üldarvestuses, parimaid autasustatakse iga etapi lõpus ning kogu hooaja kokkuvõttes.

Esimene etapp – Viimsi suusapäev

Viimsi rahvaspordisari saab avapaugu neljapäeva, 6. veebruari õhtupoolikul, mil ootame kõiki suusasõpru ja kaasa-elajaid Karulaugu terviserajale. Sündmuskeskust kaunistavad elava tulega lõkketünnid ja küünlad, mis muudavad jaheda talveõhtu mõnusalt hubaseks ja soojaks.

Suusapäeva põhidistants on 12 kilomeetrit ehk nelja kilomeetri pikkusel Karulaugu terviseraja ringil tuleb osalejatel vabatehnikas sõita kolm ringi. Osaleda saab ka lühemal, 8-kilomeetrisel distantsil. 10–17-aastaseid noori ootab neljakilomeetrine noortedistants ning kuni 11-aastaseid 400-meetrine lastedistants. Lastesõidul osalemine on tasuta!

Viimsi suusapäeva sekretariaat avatakse 6. veebruaril kell 18, lastesõidud algavad kell 18.30. Stardid toimuvad eraldi, 15-sekundiliste intervallidega alates kella 19-st. Kui lumeolud suusaüritust ei soosi, toimub selle asemel mõnus sportmatk, mille tempo saab igaüks ise valida.

Viimsi suusapäeva osalustasu on 15 eurot, vajalik on eelnev registreerimine www.spordisarjad.ee/viimsi.

Teine etapp – E-Lux Viimsi jooks

Traditsiooniline Viimsi jooks tuleb seekord pühapäeval, 4. mail, kuid seekord nii mõnegi muudatusega. Jooksuürituse nimitoetaja on sel aastal E-Lux, sarnaselt populaarsele Peetri jooksule, mis toimub 1. juunil. Paarisjooksuna toimuvatel üritustel on sarnane ülesehitus, suur rõhk on meeleolupunktidel, rikkalikul auhinnalaul ja professionaalsel korraldusel.

Sarja parimate koondautasustamine toimub Viimsi rattapäeval pärast etapi parimate autasustamist.

E-Lux Viimsi jooksu võistluskeskus liigub seekord staadionilt välja, et veelgi enam inimesi saaks mõnusat jooksumelu ja atmosfääri nautida. Samuti joostakse sel korral uuel mereäärsel rajal, mis viimsikatele kindlasti head kodutunnet ja emotsiooni loob.

Jooksuürituse põhidistants on 10 kilomeetrit, lühike ja noortedistants on mõlemad 5 kilomeetrit. Rajal on mitmed meelolupunktid, et jooksjate tuju üleva hoida ja toetust pakkuda. Kuni 11-aastaseid lapsi ootab E-Lux Viimsi jooksul 300-meetrine meeleolukas jooksurada.

Ajakava on täpsustamisel, ürituse infoga saab kursis olla Viimsi valla Facebooki lehel ning sarja enda kodulehel www.spordisarjad.ee/viimsi. Kõikidele jooksudistantsidele on vajalik registreerimine sarja kodulehel.

Lastedistantsi osalustasu on 10 eurot, ülejäänud distantside osalustasu 29 eurot. Starditasu sisaldab osavõtumedalit, stardinumbrit, meditsiinilist julgestust, ajavõttu (v.a lastejooksul), finišeeruja auhinnalauda, joogi- ja meeleolupunkte rajal, parimate autasustamist ning elektroonilist väljatrükitavat diplomit.

Kolmas etapp – Viimsi rattapäev

Maastikurattasõpradel tasub end valmis panna 6. augustiks, mil avame võistluskeskuse Lubja mäe all. Esma-kordselt toimub Viimsi rattapäev koostöös Filter Temposarjaga, kus võistlevad treenivad maanteeratturid. Kuigi jagame võistluskeskust, on Viimsi rattapäev mõeldud kõigile, sõltumata sportlikust varustusest või tasemest. Rattapäeva rada saab olema tuttavatel Karulaugu terviseradadel.

Täpsed distantsid on veel kinnitamisel, kuid põhidistantsi pikkus jääb 20 ja 30 kilomeetri vahele, lühikese distantsi pikkus 10 ja 20 kilomeetri vahele, noortedistants on 5–10 kilomeetrit pikk ning lastedistants ligi 500 meetrit pikk. Toimuvad eraldi stardid ehk igale osalejale on ette nähtud enda stardiaeg.

Koondautasustamine, kus tunnustatakse kogu sarja parimaid, toimub Viimsi rattapäeval pärast etapi parimate autasustamist.

Kõikidele rattadistantsidele on vajalik registreerimine sarja kodulehel www.spordisarjad.ee/viimsi. Lastedistantsil osalemine on tasuta, ülejäänud distantsidel on osalustasu 30 eurot.

Viimsi rahvaspordisari on suurepärane võimalus olla osa kodukandi tegemistest ja nautida spordirõõme kodu lähedal. Rahvaspordisarjast on oodatud osa võtma kogu pere, alates pisipõnnidest kuni vanaemade-vana-isadeni. Kindlasti tule ise ja võta ka lapsed kaasa, et tugevdada laste liikumisharjumusi ja luua toredaid mälestusi!

Etappide registreerimine on avatud veebilehel www.spordisarjad.ee/viimsi.

Viimsi rahvaspordisarja toimumist toetavad Viimsi vald, E-Lux Kodutehnik, AS Filter ja Matkafy Laternamatkad.

Haabneemes avati kunstigalerii Hush

■ Haabneemes Männi teel avati uus kunstigalerii Hush, kust leiab originaalkunsti Bali ja Jaava meistritel ning noortelt eesti kunstnikelt.

Hush galerii töödevalikul on olulisel kohal ilu ja efekt.

Galerist Hans Saarveldi sõnul on enamus töid suured, ekstsentrilised ja väga silmapaistvad. “Tööde valikul on olulisel kohal esteetiline ilu ja efekt. Galerii on *showroomi* tüüpi, et inimesed saaks paremini aimu, kuidas maalid ja sisustuselemendid näevad välja päriselt, mitte galerii kunstvalguses,” ütles Saarvelt.

Galerii rajanud Hans Saarveldi sõnul oli soov luua teistsugune galerii, mis eristuks oma julguse ja eksootilisusega. Nii leiab vastavatud galeriist väga erinevaid taieseid küberkunstist popkunstini. “Selliseid asju mujalt ei leia. Minu hinnangul ei peaks kunst olema inimestele üle

mõistuse kallis või arusaamatu. Oluline on, et see kõnetaks inimest ja sobiks tema koju,” rääkis Saarvelt.

Kunstigalerii sündis juba kümmekond aastat tagasi, kui Bali saarelt jõudsid Saarveldi koju kaks suurt originaalmaali, mis meest tänaseni rõõmustavad. Indoneesias elamise perioodil järgnesid otsingud Jaava ja Bali tänavatel, galeriides ja tagahoovides. “Käisin neis kohtades, kus kõige kihvtimad kohalikud kunstnikud tegutsesid, lisaks olen üles otsinud kodumaised ägedad tegijad. Iga maal on suur ja unikaalne teos,” kirjeldas galerist.

Asia kunstnike kõrval on väljas ka kohalikud tegijad. Jaanuarikuus on väljapanekul Pia Martini Jaapanist inspireeritud näitus “Sukeban”. Lisaks on külastajate ees Elina Kasesalu seni kõige suurem töö ning mitmed skulptuurid. Huvilised leiavad galeriist ka mitmeid sisustuselemente. “Galeriisse ootame nii niisama uudistajaid kui ka neid, kes sooviks midagi päriselt enda koju soetada. Uut kunsti lisandub galeriisse pidevalt,” ütles Saarvelt.

Männi tee 15 asuv Hush Gallery on avatud õhtuti ja laupäeval. Täpsemat infot leiab facebook.com/hushgalerii või www.hushgalerii.ee.

Heiko Leesment

avalike suhete osakonna juhataja

Haabneemes ootab kunstisõpru uus galerii. Fotod: erakogu

Viimsi teaduskooli eestvedamisel luuakse valla esimene raamatusein

■ 2025. aastal möödub 500 aastat esimese eestikeelse raamatu ilmumisest ning sellega seoses toimuvad üle Eesti erinevad eesti kirjakeele sünnipäeva tähistavad sündmused. Viimsi teaduskoolis avatakse Eesti Raamatu Aasta 2025 raames valla esimene avalik raamatusein.

14. märtsil tähistakse Eestis emakeelepäeva ja ühtlasi on see eesti keele arengusse kustumatu panuse andnud luuletaja Kristjan Jaak Petersoni sünnipäev. Filosofeerivat eesti keelt populariseerinud luuletaja on maamärk, mis tuleb meile kõigile meelde, kui oluline on hoida au sees eesti keelt ja kirjandust.

Viimsi teaduskooli initsiatiivil luuakse Viimsi Artiumi koridori valla esimene avalik raamatusein. See on algatus, kus saavad kaasa lüüa kõik viimsilased. Selleks tuleb avalikele raamatariilitele tuua koju seisma jäänud raamatud. Taolised raamatuseinad on populaarsed mitmel pool maailmas ja ilmselt tulevad need tuttavad ette näiteks lennujaa-madest, kus raamatute laenutamine on vabatahtlik, kontrollimata ning põhineb aususel ja austusel kirjanduse vastu.

Ootame raamatuid raamatuseina riilitele alates eesti kirjanduse päevast, 30. jaanuarist kuni emakeelepäevani, 14. märtsini. Riilid leiab Viimsi Artiumi teiselt korrusest, ruumi 237 kõrvalt. Soovime, et raamatud oleksid puhtad ja terved ning eelistatult eestikeelsed.

Kogumisaktsioon saab alguse 30. jaanuaril kell 17 ning raamatuseina avamine leiab aset 14. märtsil kell 17. Lisainfot Eesti Raamatu Aasta kohta leiab kodulehelt raamatuaasta.ee.

Kadri Saluri

Viimsi teaduskooli direktor

Viimsi valla sündmuste kalender

Etendus

25. jaanuaril kell 19 Viimsi huvikeskuses *stand-up* õhtu “Vaimne tervis on nagu porgand!”. Tasuline.
29. jaanuaril kell 11 ja 13 Viimsi Artiumis lastelavastus “Miks? Miks? Miks?” – laste- ja noorteüritus. Tasuline.

Kontsert

24. jaanuaril kell 19 Eesti sõjamuuseumis Viimsi Jazz: Tanel Ruben & Intuitive Project. Tasuline.
31. jaanuaril kell 19 Viimsi Artiumis Raul ja Carlos Ukareda LIVE @ ViimsiArtium. Tasuline.

Sport

6. veebruaril kell 18 Karulaugu terviserajal Viimsi rahvaspordisari 2025 – suusapäev. Tasuline.

Eakatele

24. jaanuaril kell 14.20 Viimsi kinos senioride kinohommik “Sa pole ükski”. Tasuline.
31. jaanuaril kell 14.20 Viimsi kinos senioride kinohommik “Kaks ühe vastu”. Tasuline.
7. veebruaril kell 14.20 Viimsi kinos seniorite kinohommik “Sellised väikesed asjad”. Tasuline.

Varia

23. jaanuaril kell 18 Viimsi raamatukogus “Jaapan kunstniku pilgu läbi – kirsiõitest vahtralehtedeni”. Jaapaniteemaline õhtu, külaliseks kunstnik Anu Hint.
29. jaanuaril kell 18 Viimsi raamatukogus “Eesti Raamat 500: Esimesed, keelatud ja haruldased raamatud. Vestlusõhtu külaline on ajaloolane Külli Arjakas”. Tasuta.

31. jaanuaril kell 19 Viimsi huvikeskuses talvepidu, tantsuks Mati Duo. Tasuline.
5. veebruaril kell 18 Viimsi raamatukogus Tartu rahu 105. aastapäeva aruteluõhtu. Tasuta.

Koolitus

24. jaanuaril kell 16 Viimsi huvikeskuses loovmeisterdamise klubi. Tasuline.
25. jaanuaril kell 12 Viimsi huvikeskuses lilleseade kursus. Tasuline.
27.–28. jaanuaril kell 10 Viimsi huvikeskuses tabelarvutuse võlu, MS Excel 365 baaskoolitus. Tasuline.
5. veebruaril kell 17.30 Viimsi raamatukogus Marja Matiiseni UUS algajate lapitöö kursus. Tasuline.
6. veebruaril kell 19 Viimsi huvikeskuses seltskonnatantsu algkursus. Tasuline.

Erateede sundvõõrandamistest

TEED Heldri tee elurajoonis asuvate teede ja Pärnamäel paiknevate erateelõikude puhul oli vältimatu nende sundvõõrandamine, tagamaks elanikele ligipääs kodudele.

Alar Mik
abivallavanem

Olgu alguses mainitud, et sundvõõrandamine on äärmuslik toiming, et tagada planeeringuga või projekteerimistingimustega kavandatud lahenduste toimimine. Pärnamäel asuvate teede ja Haabneemes asuva Heldri tee osas oli menetluse läbiviimine hädavajalik. See aitab tervikuna tagada planeeringulahenduse elluviimise ja hoolitseda ennekõike selle eest, et vastava piirkonna elanikud ei peaks muretsema koju pääsemise pärast. Avalikkus on sageli uuri- nud kõnealuste menetluste hetke- seisu, mistõttu esineb siin avalik huvi menetluses olevate kohtuas- jade kommenteerimiseks ja üldsus- se informeerimiseks.

Heldri teel oli probleeme üle 20 aasta

Heldri tee ja elamupiirkonna põik- teed on piirkonda ette nähtud 19. augustil 1997 kehtestatud Heldri maaüksuse detailplaneeringuga, tagamaks juurdepääs kõikidele planeeringuala elamukruntidele. See teeb kokku 37 kodu või maja- pidamist, mis vajavad ligipääsu. Li- saks on planeeringuga kavandatud, et tee ühendab eri asumeid. Pärast elamurajooni väljaarendamist jät- tis arendaja ja toonane teomanik AS Morrison Invest transpordimaa kinnisasja eraomandisse, olles see- järel üle 20 aasta süstemaatiliselt blokeerinud ja raskendanud ligi- pääsu Heldri tee L4 teemaaga kül- nevate elanike kodudeni. Lood on jõudnud mitmel varasemal korral ka meediakajastuseni. 2021. aastal pöördusid elanikud Viimsi vallava-

litsuse poole, selgitades, et proble- mid kinnisvaraarendajaga Morri- son Invest AS on tingitud olukorra, kus elamurajooni elanikel puudub korras teedevõrk, tänavavalgustus ja tõkestatud on prügiveo teosta- mine. Vallavalitsus tegi veel viima- se katse ja püüdis AS-iga Morrison Invest kokkuleppele jõuda. Kui se- da ei saavutatud, siis pidi vald ka- sutama äärmuslikke meetmeid ning alustama teemaa ja servituu- tide sundvõõrandamist.

Heldri tee sundvõõrandamine

Vallavolikogu 14.11.2023 otsusega nr 48 otsustati sundvõõrandada Haabneeme alevikus asuv ja AS- ile Morrison Invest kuuluv Heldri teemaa Viimsi vallale. Volikogu otsus nägi ette sundvõõrandada Heldri tee L4 kinnistu ning seal asuvad isiklikud kasutusõigused (servituudid) vee- ja kanalisatsioo- nitrassidele, sadeveekanalisatsioo- nile ning tänavavalgustusrajatisele.

Pärast volikogu otsuses määratud summa tasumist sai teha kinnistus- raamatu kanded ja Heldri tee L4 sai valla omandiks.

Vastavalt volikogu otsusele nähti ette sundvõõrandamise tasu sea- duses toodud arvutuste kohaselt 43 676 eurot. Jaanuaris 2024 vaid- lustas AS Morrison Invest sund- võõrandamise kohtus. Samal ajal jätkus sundvõõrandamise menet- lus ja selle raames toimunud suht- lus. Alles 2024. aasta lõpus vastas

Vaade Heldri teele. Valla- valitsus sai sagedasti kae- busi tee halva seisukorra (augud, suurem loigud, lume lükkamata jätmine) ning liiklusohlik- kuse osas, kuna teel lüli- tati aastaid valgus- tus välja. Foto: Alar Mik

teeomanik ja edastas AS-i Morri- son Invest arvelduskonto, kuhu oli võimalik sundvõõrandamise tasu üle kanda. Maksmisele järgnes det- sembris avaldus kinnistusosakon- nale ning 2025 jaanuaris kinnistati Heldri tee L4 transpordimaa oma- nikuks Viimsi vald. Sama kande- ga kustutati AS-i Morrison Invest kasuks seatud servituudid teeval- gustusele, sademeveele ning vee- ja kanalisatsioonitorustikele. See- ga uueks Heldri tee L4 omanikuks on nüüd Viimsi vald.

Heldri tee valla oma, kohtuvaidlus jätkub

Heldri tee osas jätkub kohtume- netlus, kus Viimsi vald selgitab, et tasu määramise õigesti ja suurem ta- su oleks olnud ebaõiglane või üle- määrane. AS Morrison Invest soo- vib kaebusega volikogu otsuse nr 48 tühistamist ning uue otsuse tegemist. AS-i Morrison Invest hin- nangul on õiglane tasu Heldri tee kinnistu eest ligikaudu 930 000 eu- rot. Kohtumenetluse ajal suunati mh valda ja Morrison Investi keva- del 2024 kompromissile, kuid sel- leni ei jõutud tulenevalt osapoolte kardinaalselt erinevast arusaami- sest sundvõõrandamise tasu kohta.

Pärast volikogu otsuses määra- tud summa tasumist sai teha kin- nistusraamatu kanded ja Heldri tee L4 sai Viimsi valla omandiks. Vald võttis sellega üle 2025. aas- ta jaanuaris korralise teehoolduse nii Heldri teel, Heldri põik teel kui ka teistel elamurajooni külgnevatel põikteedel. Sellega on tagatud edasine teede korrashoid ja elani- kud ei pea enam muretsema koju pääsemise pärast. Samuti on asu- tud kaardistama taristut ja lähiajal peaksid jõudma lõpule elektritööd, et sealne valgustus pärast pikki aas- taid taas sisse lülitada.

Sundvõõrandatud transpordimaa kinnistud

■ **Heldri tee L4, Haabneeme alevik** (kinnistu registrios nr 393402, katastritunnus 89001:010:3030, pindala 10 919 m², sihtotstarve transpordimaa 100%), sundvõõrandi tasu 43 676 eurot. Tee valla omanduses alates 03.01.2025. Servituudid kustutatud teevalgus- tuse, sademevee ning vee- ja kanalisatsioonitaristu osas ehk vastav taristu valla omandis.

■ **Kesk-Kaare tee L7, Pärnamäe küla** (katastritunnus 89001:010: 1465, pindala 1652 m², sihtotstarve transpordimaa 100%), sundvõõ- randi tasu 6608 eurot. Tee valla omanduses alates 07.06.2024. Servituudid kustutatud teevalgustuse ning vee ja kanalisatsiooni osas ehk vastav taristu valla omandis.

■ **Kesk-Kaare tee L9, Pärnamäe küla** (katastritunnus 89001:010: 2441, pindala 5289 m², sihtotstarve transpordimaa 100%), sundvõõ- randi tasu 21 156 eurot. Tee valla omanduses alates 07.06.2024. Servituudid kustutatud teevalgustuse ning vee ja kanalisatsiooni osas ehk vastav taristu valla omandis.

■ **Suur-Kaare tee L13, Pärnamäe küla** (katastritunnus 89001:010: 1466, pindala 1820 m², sihtotstarve transpordimaa 100%), sund- võõrandi tasu 7280 eurot. Tee valla omanduses alates 07.06.2024. Servituudid kustutatud teevalgustuse ning vee ja kanalisatsiooni osas ehk vastav taristu valla omandis.

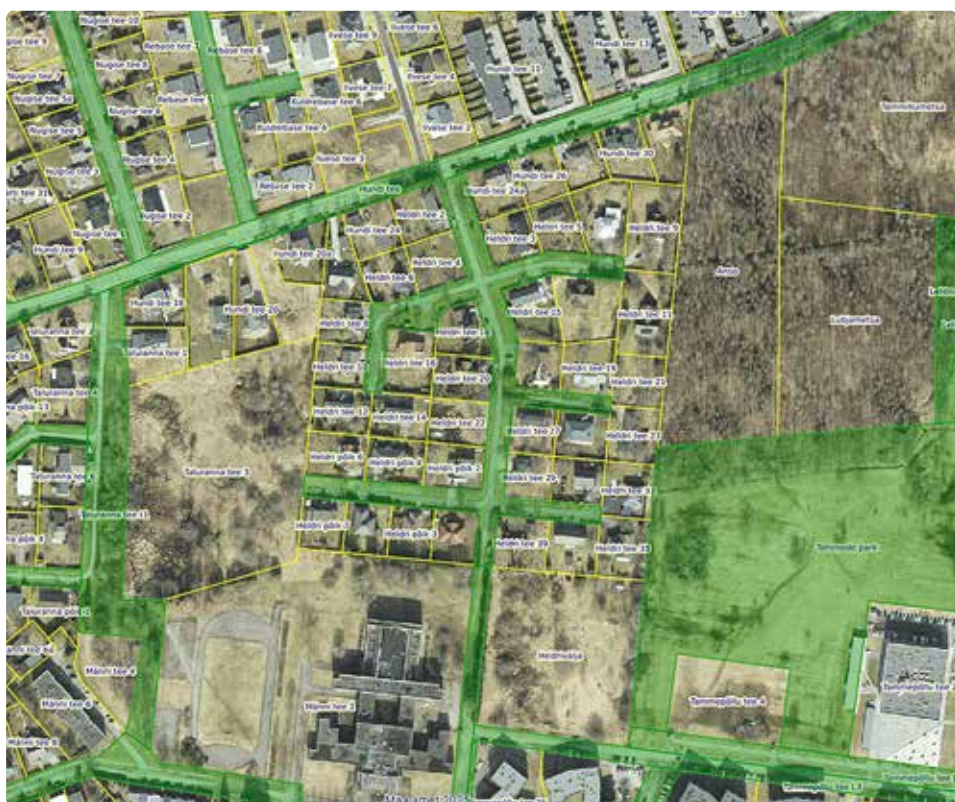
■ **Linnase tee L2, Pärnamäe küla** (kinnisasja registrios nr 9765302, katastritunnus 89001:010:2521, pindala 5277 m², sihtotstarve trans- pordimaa 100%), sundvõõrandi tasu 21 108 eurot. Tee valla oman- duses alates 07.06.2024. Servituudid kustutatud teevalgustuse ning vee ja kanalisatsiooni osas ehk vastav taristu valla omandis.

Pärnamäe erateed

Pärnamäe külas oli murekohaks Kesk-Kaare ja Suur-Kaare teede kolm lõiku ning Linnase tee lõik. 12. juunil 2001 kehtestatud Kesk- Kaare tee ja Suur-Kaare tee elamu- piirkondi hõlmava maaüksuse de- tailplaneeringu kohaselt peavad olema kõik teed avaliku kasutuse- ga. Linnase tee L2 on piirkonda ette nähtud 10.02.2004 kehtestatud Lin- nase tee maaüksuse detailplanee- ringuga, mille kohaselt on ka siin tee avaliku kasutusega. Mainitud teed on ligipääsuks ühtekokku 87 majapidamisele. Mitmed planee- ringualadel asunud teed jäid too- naste arendajate omandisse, kuigi

valla poolt võeti üle elektriliitumi- sed ja valgustuse käitamine ning samuti teehooldus.

Paraku läbisid sealsed arenda- jad OÜ AND Projekt ja OÜ Q Va- ra enne kinnistute vallale üle- andmist pankrotimenetluse ning sellega paisati teekinnistud enam- pakkumisele. Kesk-Kaare tee L7, Kesk-Kaare tee L9 ja Suur-Kaare tee L13 teemaad omandas 2012. aastal OÜ Fuxia Holdings. Juba 2014. aas- tal toimus esmane kohtumine ela- nike ja Fuxia Holdings esindaja hr Ivanišvili vahel, kus teomaniku seisukohad põhjustasid elanikes rahulolematust, ebakindlust tule- viku ees.

Haabneemes asuva Heldri elamurajooni ja selle lähiala munitsipaalomandis olevate kinnistute kaardil olev roheline värv on märk valla omandist ning valla poolt garanteeritud teenustest (teehooldus, teevalgustus). Kaart: Maa-amet

Haabneemes ja Pärnamäel

2012. aastal müüdi pankrotivara ka Linnase tee L2, mille 2016. aastal omandas OÜ Fuxia Holdings ning sellele järgneval aastal müüdi see aga omakorda OÜ-le R.K. Projekt.

Kodudele juurdepääsu piiramine

2023. aasta alguses teavitasid teemaade omanikud koos servituuti valdava Iceberg Property OÜ-ga, et kavas on välja lülitada tänavaalgustust ja seada piiranguid tee kasutamisel. Sellega muudeti teel liiklemine ohtlikumaks, ebatavaliseks ja lisaks sellele edastati ka vallavalitsusele teateid teede sulgemisest. Ka seati elanikele lisapiiranguid kooskõlastuste ja ehitusluba saamisel.

Küla elanikud esitasid 2023. aasta kevadel vallale ühispöördumise probleemi lahendamiseks. Esmalt püüdis vald lahendada küsimust läbirääkimistega. Kuna kokkulepet ei saavutatud ka siin, siis asuti kavandama teemaade ja servituutide vallale sundvõõrandamist.

Servituutide rägastik

Kesk-Kaare tee L7 ja L9 ning Suur-Kaare tee L13 kinnistutele seati vahemikus 2014 kuni 2016 hulk isiklike kasutusõigusi (servituudid) erinevatele tehnovõrkudele nii OÜ Aleon Tehnika, OÜ ARAGVI Grupp, OÜ R.K. Projekt kui ka Iceberg Property OÜ kasuks. Aastatel 2015 kuni 2017 seati ka Linnase tee L2 kinnistule servituute eelmainitud juriidiliste isikute kasuks.

Servituutidega anti tehnovõrkude (gaas, side, teevalgustus, elekter, sademevesi, vesi ja kanalisatsioon) kasutus eraldi juriidilistele isikutele, kellest ükski ei tegutsenud võrguettevõttena. Servituudid seati formaalselt selleks, et elanikele teenuseid pakkuda, tegelikkuses aga teenust ei osutatud, taristu korras- hoiutöid ei tehtud ega osutatud ka muud teenust, mida võrguettevõtte teevad.

Pärnamäe erateede sundvõõrandamine

Vallavolikogu 14.11.2023 otsusega nr 49 otsustati sundvõõrandada Pärnamäe külas asuvad OÜ-le Fuxia Holdings kuuluvad Kesk-Kaare tee L7, Kesk-Kaare tee L9 ja Suur-Kaare tee L13 kinnistud Viimsi vallale. Vastavalt volikogu otsusele nähti ette kolme transpordimaa eest sundvõõrandamise tasu kokku summas 35 044 eurot. Veebruaris 2024 vaidlustas OÜ Fuxia Holdings kohtus sundvõõrandamise talle makstud tasu osas.

Vallavolikogu 14.11.2023 otsusega nr 50 otsustati Pärnamäe külas asuva Linnase tee L2 kinnistu vallale sundvõõrandamine. Vastavalt volikogu otsusele määrati ka siin seaduses toodud arvutuste kohaselt sundvõõrandamise tasu, mis antud juhul oli 21 108 eurot.

Märtsis 2024 vaidlustas OÜ R.K. Projekt Linnase tee sundvõõrandamise, soovides otsuse tühistamist tasu summa osas.

Vaatamata vaidlustamisele jätkus kummagi menetluse osas sundvõõrandamise protsess.

Pärnamäe erateede servituutide sundvõõrandamine

Veebruaris 2024 otsustati vallavolikogu otsusega nr 18 sundvõõrandada ka Kesk-Kaare tee L7, L9 ja Suur-Kaare tee L13 kinnistutele seatud servituudid ning volikogu otsusega nr 17 Linnase tee L2 kinnistule seatud servituudid. Kuna servituutide valdajad ja teemaa omanikud olid erinevad juriidilised isikud, tehti need otsused eraldiseisvalt.

Need juhtumid Haabneemest ja Pärnamäelt on paarikümne aasta taguse ajastu märk.

Sundvõõrandamisele kuulusid tänavavalgustuse servituut (valdas OÜ Iceberg Property) ning ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni servituut (valdas OÜ ARAGVI Grupp). Servituutide eest vald eraldi hüvitist ei tasunud, kuna taristu on valminud

omal ajal arendustegevuse käigus ja selle on maksnud kinni arendusalale kinnistu soetanud isikud. Sama seisukohta jagas ka maa-amet, kes riigiametina on pädev vastavates küsimustes nõustama.

Veebruaris 2024 vaidlustasid nii Iceberg Property kui ka ARAGVI Grupp servituutide sundvõõrandamise, leides, et servituutide eest tuleb neile eraldi hüvitist maksta.

Erateed valla omandis, kohtuvaidlus käib edasi

Paralleelselt kohtumenetlusega toimus sundvõõrandamise menetlus ning pärast sundvõõrandamise tasu ülekandmist endistele omanikele sai teostada kinnistusraamatu kanded valla nimele. Juunis 2024 said Kesk-Kaare tee L7, L9, Suur-Kaare tee L13 ja Linnase tee L2 teekinnistud Viimsi valla omandisse. Samal ajal kustutati ka OÜ-de kasuks seatud servituudid tänavavalgustusele ning vee- ja kanalisatsioonitorustikule.

Linnase tee L2 teekinnistu sundvõõrandamise põhivaidlus seisneb tasu suuruses, kus OÜ R.K. Projekt soovib saada suuremat tasu (summas ligi 180 000 eurot). Augustis 2024 tegi I astme kohus otsuse, jättes OÜ R.K. Projekt esitatud kaebuse rahuldamata.

Kesk-Kaare tee L7, L9 ja Suur-Kaare tee L13 teemaade sundvõõrandamise kohtuasja peamine vaidlus seisneb samuti hüvitatud summas. OÜ Fuxia Holdings leiab, et tal on õigus saada lisaks sundvõõrandi tasule ligi 200 000 euro suurust hüvitist. Oktoobris 2024 tegi I astme kohus ka selles asjas otsuse, millega jäeti OÜ Fuxia Holdings kaebus rahuldamata.

Vaidlused jätkuvad

Novembris 2024 saabus I astme kohtuotsus, millega jäeti OÜ Iceberg Property kaebus rahuldamata servituutide sundvõõrandamise vaidluses. Detsembris 2024 saabus I astme kohtust otsus, millega jäeti

OÜ ARAGVI Grupp kaebus rahuldamata servituutide sundvõõrandamise osas.

Oktoobris 2024 esitas OÜ R.K. Projekt kaebuse II astme kohtusse sundvõõrandamise asjas, istungid on kavandatud käesoleva aasta lõppu.

Kuigi kohtuasjad on hetkel aktiivsed ja isikud on vaidlustanud kohtuotsuseid, siis Viimsi vald on veendumusel, et on teinud õige otsuse, et sundvõõrandas transpordimaid ja servituute ning tasus õiglasel summa nende eest.

Samal ajal on Pärnamäe küla probleemseid erateed valla omanduses. Sellega on garanteeritud valla poolt teehooldus ja remont, liikluskorraldus, turvalisus, teevalgustuse töötamine ja käidukorraldus. Inimestel on seeläbi taastatud turvatunne koju pääsemisel.

Omaaegne planeerimispraktika

Täna ei ole mõeldav, et detailplaneeringu elluviimiseks ei sõlmita arendajaga notariaalset lepingut transpordimaaade, haljakute jm üleandmiseks vallale. Seega selliseid olukordi enam juurde ei teki. Need juhtumid Haabneemest ja Pärnamäelt on paarikümne aasta taguse ajastu märk. Kui siit midagi õppida, siis seda, et vald peabki arenduste elluviimiseks sõlmima rangelt reguleeritud lepinguid (sh eelmärked, servituudid, tegevuste elluviimise järjekord, leppetrahvid), mis sisaldavad lisaks erinevaid tagatisi (hüpoteegeid). Viimsi vald on sellist lepingupraktikat järginud viimased 8 aastat, ka on vastavalt esinenud probleemidele lepinguid pidevalt ajakohastatud.

Tahan tänada ka kohalikke elanikke kaastöö ja kannatlikkuse eest, volikogu liikmeid julgete otsuste eest ning vallavalitsuse meeskonda professionaalse menetluse läbi viimise eest – see on koostöö, mis aitas teed tuua valla omandusse ja tagada seeläbi elanikele kodurahu.

Fotonäitus
Marlupol:
õnnelinn, kummituslinn
Фотовиставка «Маріуполь: місто-щастя, місто-привид»

14. jaanuar – 9. veebruar
Viimsi raamatukogu (aadressil Randvere tee 9, Haabneeme)
Fotod: Dmytro Chychera, Tetiana Lytvyn Світлина: Дмитро Чичера, Тетяна Литвин

Avatud Eesti Fond Open Estonia Foundation

SISSEJUHATUS KUNSTI
õpilastööde näitus

Viimsi Kaubanduskeskuse 2. korrusel
Randvere tee 6, alates jaanuarist 2025

VIIMSI KUNSTIKOOL

RAAMATUSEIN
OOTAB RAAMATUID

Viimsi Artiumi II korrusel 30.01-14.03

Viimsi valla tänavavalgustuse arengutest

VALGED TEED Vaatamata möödunud aastate tarneraskustele ja energiahinnatõusudele on valla teevalgustusvõrk jõuliselt arenenud nii energiasäästu kui ka uute valgustatud teede suunas.

Alar Mik
abivallavanem

Teevalgustuse arendamine toimub vastavalt Viimsi valla tänavavalgustuse arengukavas 2019–2029 (lühendina TVAK) toodule. Tegevused jagunevad suures joones olemasolevate süsteemide hooldamise, majandamise ja igapäevase käidukorralduse ning investeerimis- ja arendustegevuse vahele. Teevalgustuse rajamise peamine eesmärk on luua ohutu liikluskeskkond ja aidata kaasa turvalise avaliku ruumi kujundamisele.

Kaasaegne valgustusvõrk

TVAK-i tegevustelg on kavandatud 10 aastat, tegevuskavad jaotuvad kahele 5-aastasele perioodile. Hetkel on töös teine tegevuskava periood (aastad 2024–2029). Esimese TVAK-i tegevusaastaga oli valla teevalgustuse seis 2020. jaanuariks 5636 valgustuspunkti, LED-valgustuse osakaal 28%. Viimase kuue aasta (2019–2024) valgustuspunktide juurdekasv on olnud keskmiselt 333 punkti aasta kohta. Nii on 2025. jaanuari seisuga Viimsi vallas tänavavalgustuspunkte 7186 ühikut (sh 77 sisselülitamist ootavat valgustit), nendest LED-valgusteid 5948 ehk 83%. Kogu selle perioodi jooksul on kasvanud LED-valgustite arv nii uute paigalduse kui ka valgustite vahetuse tulemusel märkimisväärselt 4370 valgusti võrra.

Valgustite juhtimiseks kasutatakse valgustipõhist CityTouchi tarkvara ning tänavavalgustuse andmetega on elanikel võimalik tutvuda infosüsteemis VAAL oleval kaardil või aruannete rubriigis.

Tegevuskava teede valgustamisel

TVAK-i koostamisel inventeeriti 2018. aastal valgustamata tervikteenadena ning erinevate pimedate teelõikudena 25,6 km, mis moodustasid 98 objekti. Tööde maksumuseks eelarvestati toona 1,67 miljonit eurot. TVAK-i töökavade täidetähtaeg 2023. aastaks (kui lõppes esimene tegevuskava periood) 46 objekti ehk peaaegu pooled, joudes

kogupikkuselt 13 kilomeetri valgustamata teedeni.

TVAK-i uuendamisel 2023. aastal hinnati üle munitsipaliseeritud transpordimaad, valla omandisse saadud erinevad ühistute maad või vallale võõrandatud teemaad. Selle tulemusena uuendati valgustamata teede nimekirja ning uuendatud töökavva saadi järgneva perioodiks 119 lõiku pikkusega 19,2 km (suurenemine 6,2 km). Uuendatud mahu valgustamise maksumuseks hinnati ligikaudu 2,2 miljonit eurot. 2025. jaanuari seisuga on sellest mahust 4 km teid valgustatud, tööjärjekorda jääb veel 15,2 km. Samas võib see number ajas suurene da, kui vald omandab valgustamata teid.

Teevalgustusvõrgu laienemine

Enne valdkondlikku arengukava toimus valla tänavavalgustusvõrgu kasv 2018. aastaks 5000 valgustit ligikaudu 30-aastase perioodi jooksul. Viimasel kuuel tervikaastal (2019–2024) toimunud valgustite juurdekasv on olnud ligi 2000 valgustit. Investeeringud ohutumas liikluskeskkonda ja turvalisemas avalikku ruumi on asendanud varasema 167 valgusti rajamise asemel kaks korda kiirema tempoga, mis teeb keskmiselt 333 uut valgustit aastas. Nii ületaski 2024. aastal valla teevalgustite arv 7000 valgusti piiri.

On kindlasti ka neid, kes ootavad, millal tänavavalgustusvõrk nende koduteele laieneb. 15 km pimedate teede valgustamine võtab mahte arvestades 6–8 aastat. Valgustamata teede puhul lähtutakse

Viimsi teevalgustusvõrk

- Valgusteid 7186 punkti
- sh LED 5948 tk (83%)
- sh HPS 1113 tk (15%)
- sh HQL 92 tk (1%)
- sh erivalgusti 33 tk (1%)
- Kogunimivõimsus 363 kW
- Juhtimiskilpe 213 tk
- Võrgu pikkus 240 km
- Õhuline 62 km (26%)
- Maakaableid 178 km (74%)

■ **Lisainfo:** vaal.viimsi.ee

■ **Käidukorraldaja:** KH

Energia-Konsult AS

■ **Rikketeated:** tel 659 8970

Valgustamata teede valgustuse rajamine. Foto: Alar Mik

teede järjestikulisel valgustamisel nende liiklussagedusest, tehiooludest (kas on kraavid ääres, kitsas teepeenar, elektri õhuliinidest tingitud piirangud), tee kasutusintensiivsusest, tee funktsionaalsusest teevõrgus (lähiv tee *vs* tupiktee) jm parameetritest. Suurema kasutusega, ohtlikumad, lähiva liiklusega jm prioriteetsust suurendavate tunnustega teed on valgustamise tegevuskavas eespool. Teede valgustamise kava on esitatud TVAK-i lisas 2.

Investeeringute mahud

Lähiaastatel on investeeritud teede valgustamisse ja tänavavalgustusvõrgu kaasajastamisse ligikaudu 1,1 miljonit eurot. Koos sinna perioodi jäänud LED II, III ja IV energiatõhusust suurendavate projektide töödega on investeeringute maht olnud ühtekokku ligi 3,4 miljonit eurot.

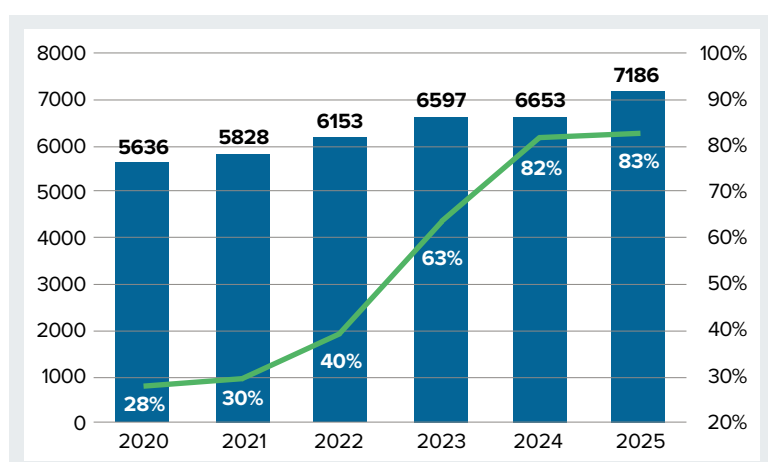
Investeeringute jaotus aastati:

- 2020. aastal – 0,2 miljonit eurot,
- 2021. aastal – 1,2 miljonit eurot (sh LED II),
- 2022. aastal – 1,3 miljonit eurot (sh LED III),
- 2023. aastal – 0,5 miljonit eurot (sh LED IV),
- 2024. aastal – 0,2 miljonit eurot,
- 2025. aastal – kavandatud 0,5 miljonit eurot.

Energiatõhusus

TVAK-i koostamisel seati üheks eesmärgiks tänavavalgustusvõrgu koguvõimsuse kasvu peatumine ning selle vähenemine. Kuni 2018. aastani toimus võimsuse kasv, mis nimetatud aastal saavutas 575 kW piiri. Alates 2019. aastast on LED-valgustite kasutamine toonud seda näitajat alla. 2020. aastaks langes koguvõimsus alla 500 kW ning 2025. aasta alguseks on see ligikaudu 363 kW.

Arvestades LED-valgustite tehnilist taset, on kasutatavate valgustite võimsus peateedel reeglina kuni 70 W ja kõrvalteedel alla 35 W. Leedvalgustamise mõju taristule on näha tarbitavas elektris. Kui võrrelda LED-valgustite või klassikalis-

Viimsi valla teevalgustuse valgustite arvu muutus jaanuari alguse seisuga viimase kuue aasta lõikes, kõrvutatuna LED-valgustuse osakaalu kujutava kõveraga.

te naatriumvalgustite energiatarvet praeguste arvude juures, siis 5948 LED-i puhul on see keskmiselt 40 W valgusti kohta ning ca 1100 naatriumvalgustil 98 W valgusti kohta. Energia kokkuhoid on LED valgustitel enam kui kahekordne.

17 km valgustatud teid

Hoolimata viimaste aastate keerulisest majandusolukorrast, mida iseloomustasid energiahindade tõus, tarneprobleemid ja ehitushindade kasv, on vald jätkuvalt edukalt investeerinud teevalgustuse arendamisse ja energiatõhususe parandamisse. Suur roll on siin olnud Keskkonnainvesteeringute Keskuse toetusmeetmel.

Viimsi valla tänavavalgustuse arengukava 2019–2029 raames on viimase kuue aasta jooksul valgustatud 17 km teid, mis hõlmab kokku 63 teelõiku või objekti. Investeeringute kogumaht nii renoveerimisse kui ka teede valgustamisse on olnud ca 1,1 miljonit eurot.

Perioodil 2018–2024 on energiatõhususe parandamiseks investeeritud 3,37 miljonit eurot vanade valgustite asendamiseks uute LED-valgustitega, seda LED I kuni LED IV projektide raames.

Lähituleviku eesmärgid

Väljakutseid on ka tulevaste perioodidel. LED-valgustite vastu oota-

vad vahetamist ligi tuhatkond valgustit, vaja on remontida amortiseerunud süsteeme ja valgustada ligi 15 km pimedaid teid ning erinevaid ühisalasid (mänguväljakud jms).

Mitmed 2024. aastal alguse saanud tööd jõuavad valmis alanud aasta kevadel. Töös on Õilme tee, Viigi tee, Tammekivi tee, Teigari tee, Suur-Kaare tee lõigu, Kivitamme tee, Tammneeme tee, Luhallile tee, Luhametsa tee, Aiaotsa tee lõpu, Heldri tee lõigu ja Pääsukese tee lõpu valgustuse projekteerimis- ja ehitustööd. Kavas on valgustus remontida ja sisse lülitada ka Heldri elamurajoonis, mille tee on nüüd valla omanduses.

Suuremate investeeringutena on 2025. aastal plaanis alustada üldise tänavavalgustuse renoveerimisega Kelvingi külas (valgustuse ja amortiseerunud kaabelduse täielik vahetus). Tööd on kavas lõpetada 2026. aastal. Lisaks on 2025. aasta teede rekonstrueerimise raames plaanitud ligikaudu 200 000 eurot investeerida teevalgustuse renoveerimisse (sh Nurme tee, Kannekeste tee) ja valgustamata teede valgustamiseks ligi 100 000 eurot. Samuti on plaanis rajada valgustus Tamme parki.

Möödunud perioodi tegevusi võib kokkuvõttes hinnata eduliselt, sarnaselt on kavas teevalgustuse tööpõllul toimetamist jätkata.

LED projekti raames valgustite paigaldus Haabneemes. Foto: Taavi Valgmäe

Laialipillatud pärlid ehk VÄÄRISELU-PAIGAD Viimsi vallas

VÄÄRISELUPAIGAD Eelmisel aastal ilmus igas kuus üks artikkel, kus tutvustasin Viimsi valla loodusväärtusi. Nii sai artikleid lõpuks kokku 12. Meil on siin Viimsis palju, millest rääkida ja mida väärtuslikuks pidada – seega jätkame sarja ja selle aasta esimene artikkel räägib meile vääriselupaikadest.

Maris Markus
keskkonna
vanemspetsialist

Mis on vääriselupaik (lühendina VEP)? Kui vaatame metsaseadust, siis seal öeldakse, et VEP on ala, kus kitsalt kohastunud, ohustatud, ohualdiste või haruldaste liikide esinemise tõenäosus on suur. VEP-ides kasvab põline või haruldane metsakoosus ja esineb erilisi elutingimusi (näiteks õõnsustega puud) ning maastikulisi näitajaid (näiteks järsakud). Ehk siis nendel aladel on mitmekesine elustik ning väga kõrge looduskaitse väärtus.

VEP-id on kui pärlid meie loodusmaastikul. Selleks, et pärlitest saaks kee, tuleb nad ühendada ja seetõttu on oluline ka VEP-ide vahel loodusmaastikku võimalikult palju hoida ning ühenduskoridore kaitsta. Nii saavad liigid levida, elupaika vahetada, süüa otsida, kaaslaste leida ja pere kasvatada. Näiteks Lätis ollakse juba hädas sellega, et intensiivsete raiete tõttu on VEP-id metsamaastikus jäänud väga isoleerituks.

VEP-e saavad määrata vaid tunnistusega spetsialistid, keda on hetkel Eestis 247 ja kes kasutavad oma töös väga kindlat metoodikat. Huvitav on see, et kui VEP-i tunnustele vastav ala on erametsast leitud, siis seda ei saa registreerida ilma maaomaniku nõusolekuta. Kui nõusolek on saadud, sõlmitakse eraomandis kinnisasja omanikuga notariaalne leping 20 aastaks. Selle lepinguga seatakse kasutusõigus riigi kasuks. VEP-iga koormamise eest maksab riik kinnisasja omanikule tasu, mis on hüvitis kitsendustega põhjustatud kahju ja VEP-i hooldamise eest.

Mida vaadatakse vääriselupaiga määramisel? Üks oluline aspekt, mida eksperdid vaatavad, on ökosüsteemi stabiilsus ja selle järjepidevus. Erinevad liigid vajavad erinevaid tingimusi ja mõnede omaduste väljakujunemine võtab looduses väga kaua aega. Lisaks ei piisa üksnes tingimuste väljakujunemisest, vaid need peavad ka püsima. Liikidel võib võtta

potentsiaalselt sobivatesse elupaikadesse jõudmine palju aega. Tuleb mees pidada, et mitte kõikidel elusolenditel pole jalgu all ega ka tiibu seljal. Isegi neil, kel need on olemas, võib ühest punktist teise liikumine olla raske või lausa võimatu. Näiteks on kinni ehitatud rohekoridorid suurulukite oluliseks liikumistakistuseks. Seda silmas pidades pole imestada, et sageli on VEP-ideks määratud metsad väga vanad. Nad on saanud omas tempos kulgeda ilma oluliste muutusteta, näiteks raieteta.

Arvesse võetakse ka maastikulisel omadusi, sealhulgas reljeefivorme. Näiteks võivad veekogude kaldad (metsaojad, kraavid, jõed jmt) pakkuda väga erilisi elupaiku niiskust armastavatele liikidele. Samuti uuritakse kallaste ja järsakute kaldenurki, lähtekivimi paljastumist ja erosiooni.

Looduse vaates on surnud puit mitmetele liikidele ellujäämiseks hädavajalik.

VEP-i määramisel otsitakse ühtlasi tunnuse- ehk indikaatorliike. Võiks arvata, et see tähendab kaitsealuste liikide otsimist, aga tegelikult see päris nii ei ole. Kaitsealused liigid on loomulikult väärtuslikud, aga nad kõik ei sõltu oma elutsükli jooksul metsa iseloomust või selle tekkeloost. Mõni liik võib kasvada väga erinevate omaduste-

Lakkvaabik on seeneliik, mis pole looduskaitse all, aga on vääriselupaiga tunnusliik. Foto on tehtud Viimsi keskosa MKA-l.
Fotod: Maris Markus

ga elupaikades (näiteks erinevates metsades) ja olla leplik. VEP-ide leidmiseks otsitakse just neid liike, kes on väga nõudlikud ja lepidavad vaid kindlate tingimustega. See tähendab, et tunnusliigid ei pruugi sugugi olla kaitsealused liigid.

Ekspertid vaatavad ja arvestavad metsa erinevaid omadusi. Näiteks on bioloogilisele mitmekesisusele hea, kui esimeses rindes on erivanuselisi puid, esineb häilusid ja erineva lagunemisastme ning jämedusega lamapuitu või tüükaid. Vaadatakse ka laialehiste puude olemasolu, metsa rindelisust, puude vanust, rippuvate samblike hulka, metsatulekahjude jälgede olemasolu, kobaraste tegevusjälgi ja palju muud.

Negatiivsete teguritena uuritakse, kas ala on mõjutanud kuivendustööd, esineb sügavaid sõidukiroopaid, läheduses lageraielanke või muud raiet, teede ja ülekandeliinide olemasolu, küllastuskoormust, jäätmeid, saastamist ja muud.

Vääriselupaikade majandamine

Üldjuhul hoidutakse VEP-ides raietest. Kui siiski on vaja mõni puu langetada, mis on näiteks läheduses kulgeval loodusrajal liikujale ohtlik, siis võidakse ta küll maha võtta, kuid jäetakse alles sinna metsa alla. VEP-ist surnud puitu ära ei viida. Sageli on VEP-ide puhul nõudeks ka kuivendamise keeld. VEP-i majandamise reeglid on alaspetsiifilised ja neid on tegelikult rohkemgi, kui siin välja toodud. Siin lõigus eelnevalt nimetatud nõuded kehivad enamusel Viimsi VEP-idel. Mujal Eestis võib VEP-i puhul piiranguna olla välja toodud näiteks ka telkimise keeld või metsateede uuendamine.

Miks on surnud puit oluline?

Sageli vaatavad inimesed surnud puudele ning tüügastele ja metsa alla langenud puudele kui risule, mis tuleb sealt ära koristada. Arvatakse, et metsaalune peab olema lihtsasti läbitav ja surnud puud tuleb sealt ära viia, sest see on silmale kole. See on inimese vaade, mitte looduse oma. Looduse vaates on surnud puit väärtuslik elukeskkond, sest looduses on palju liike,

kellele surnud puidu olemasolu on elu ja surma küsimus. See võib olla mõnele liigile toit, elu-, pesa- või varjupaik jm.

Tuleb veel ka arvestada seda, et organismide eluead on väga erinevad ja ka lühikese elutsükliga liikidele on vaja, et igal ajahetkel oleks neil kodu olemas. Mõni liik on oma kodu suhtes eriti nõudlik, näiteks sobib talle vaid kindla läbimõõduga ja lagunemisastmega puit, kusjuures tähtis on ka puu liik. Seega on oluline, et metsa all oleks võimalikult eri suuruses ja liigist ning mitmes lagunemisastmes puitu. Kui seda pole, sest oleme agaralt metsaalused ära koristanud, siis kaovad ka neid näiteks elupaigana vajavad liigid.

Peame alati mees pidama, et looduses on kõik omavahel seotud ja ennustada seda, kuidas ühe liigi kadumine võib läbi toiduahelate eskaleeruma hakata, on väga keeruline. Me ei tea, kuidas see meile hiljem valusa hoobi võib anda (näiteks kahjurite arvu järsk tõus). Seega tasub mitmekesisust hoida, sest seeläbi hoiame ennast ja meie kodukohta.

Vääriselupaigad Viimsi vallas

Meie vallas on hetkel keskkonnaportaali kantud 61 VEP-i, mille kogupindala on ligikaudu 165 hektarit (ha). Siinkohal toon võrdluseks, et VEP-ide pindala Eestis on 43 110 ha ehk kogu Eesti VEP-idest vaid 0,38% asub Viimsi vallas. Enamus (51) neist jääb valla mandriossa (pindala umbes 155 ha).

Meie valla suurim VEP (18,6 ha) asub Rohuneeme maastikukaitsealal (MKA) ja väikseim (0,09 ha) Naissaarel. Kõik Viimsi valla VEP-ide ei jää kaitsealadele. Nimelt neist kaheksa asub kas täielikult või osaliselt väljaspool kaitseala. Kaitsealadelt välja jäävate VEP-ide kogupindala on ca 13 ha.

Esimesed 19 Viimsi valla VEP-i kanti registrisse 2003. aastal ja viimane 2023. aastal. Valdav osa meie VEP-idest (25, kogupindalaga 82,89 ha) jäävad kuusikute ja kuusesegametsade tüüpi. Seda rühma iseloomustavad muuhulgas minimaalne inimõju, vanad puud, seisvad surnud puud, tuulemurd ja -heid, palju rippamblikke ja puiduseeni, eri põlvkondadest, eri vanu-

se, kõrguse ja diameetriga puud, puutüükad, eri lagunemisastmes lamapuit ja vähemalt 50% puudest peavad olema kuused.

Teise sarnaste tüübitunnustega rühma, mida meie VEP-ide puhul palju esineb, on märgalade kuusikud ja kuusesegametsad. Neid on meil 11 kogupindalaga umbes 38 ha. Erinevalt eelmisest on selle tüübi puhul eriti oluline liigniiskus.

Kõige vähem esineb meie VEP-ide seas haavikuid (3, kogupindalaga 3,19 ha) ja rühma, millel nimiks "teised lehtmetsad". Viimast on meil kokku 3 ja nende kogupindala on 4,57 ha. Teiste lehtmetsade puhul peab lehtpuu osakaal olema küll vähemalt 50%, aga haabade ja teiste laialehiste puude osakaal ei tohi ületada 50%. Sanglepikudel on VEP-ide liigitamisel oma rühm ja neid on meie vallas 10, kogupindalaga 19,95 ha.

Mõni VEP on metsaregistris vaid ühe eraldisena, aga mõni mitmeks eraldiseks jaotatud. Näiteks on meil üks VEP, mis koosneb lausa üheksast eraldisest. Vaadates meie VEP-ide eraldiste andmeid, saab välja tuua, et kõige kõrgem puistu keskmine vanus ühel eraldisel on 201 aastat ja kõige madalam 68 aastat. Siiski, viimati nimetatud eraldisel kasvab 1% 128-aastaseid tammesid.

Vanimate puude iga Viimsi vääriselupaikades ületab 200 aastat.

Meie VEP-ide kõige vanemad puud kasvavad Mäealuse MKA-l ja seal on nende vanuseks määratud hinnanguliselt 222 aastat, tegemist on mändidega. Huvitav on mõelda, et praegusest 222 aastat tagasi kerides jõuame aastas 1803. See on aeg, kui Eesti aladel polnud pärisorjustki veel kaotatud.

Teine hästi eriline VEP asub osaliselt Krillimäe ja osaliselt Viimsi keskosa MKA-l. Seal kasvab mets, kus 95% puudest on hinnanguliselt 201-aastased männid ja 5% sama vanad kuused. Kui veel vanadest puudest rääkida, siis kõige vanemad VEP-ides kasvavad tammed ja kased on ligikaudu 151-, haavad 141-, sanglepad 131-, pärnad 125-, saared 111- ja vahtrad 94-aastased. Näiteks asub Naissaarel üks VEP, mille puistust lausa 24% moodustavadki 125-aastased pärnad.

Kas teadsid, et...

- ...Eesti Loodusuurijate Selts inventeeris aastatel 2019–2022 riigimaadel veel registreerimata 24 000 metsaeraldist, millest VEP-i tunnustele vastas 1/3.
- ...Rootsis tehtud uuringus toodi välja, et VEP-id vajavad puhvertsoone oma ümber.
- ...VEP-id on kasutusel Skandinaavias ja Baltimaades, aga nende valimise põhimõtted ja omadused on erinevad.
- ...VEP-i tunnusliigid Eestis on: 51 seene-, 24 sambliku-, 42 sammaltaime-, 16 soon-taime- ja 37 mardikaliiki ning liigirühma.

Rohuneeme raketibaasi ala kui MILITAAR-MUUSEUM

PÄRANDKULTUUR Rohuneeme raketibaas rajati 1950. aastatel seal piirkonnas juba II maailmasõja ajal paiknenud saksa rannakaitsepatarei asukohta.

Alar Mik
koduloolane

Rohuneeme raketibaas oli Rohuneeme metsades paiknenud seniitraketi-väeosa koosseisu kuulunud kahe eraldiseisva divisjoni ja nende ühise linnaku rahvasuus tuntud nimetus. Pärast II maailmasõda asusid alal omaaegse saksa rannakaitsepatarei varemed ning erinevad kaitseliinid, kahuripositsioonid, millest mõned on maastikul tänaseni märgatavad. 1950. aastatel hakati kavandama Rohuneeme metsa alale raketiväeosa, mis sai kuuluma 94. seniitraketi-brigaadi koosseisu (neljandasse divisjonigruppi). 94. seniitraketibrigaad oli suurim ja tähtsaim neljast Eestis asunud seniitraketiväeosast. Brigaadil oli kuni 17 seniitraketidivisjoni (osadel andmetel kuulus sinna ka divisjon Naissaarel).

Rohuneeme raketibaasi ehitamiseni jõuti teadaolevalt 1959. aastal, mil metsas valmisid stardipositsioonid ja sõjaväelinnak vana kalmistu kõrval. Ajaloolist Rohuneeme küla heinamaade ala ja metsa asuti okastraadist aedade ning kaeviku-liinidega eraldama, katkes ka Leppneeme-Rohuneeme vankritee.

6. seniitraketidivisjon

Vanem positsioon ehk 6. seniitraketidivisjon tegutses Rohuneeme raketibaasi alal aastatel 1959–1989. Divisjoni ametlik nimetus oli 6 зенитный ракетный дивизион в/ч 56178 “Виноград” Рохунееме, п/о-в Виймси Р-12 / С-75. Raketi-positsioonid ja komandopunkt asusid Rohuneeme metsa keskosas, kus praegu paiknevas suusamäed ja ringikujuline tee terviseraja osana. Seesama tee moodustas teenindustee positsioonide ja teenindushoonete (raketilaod, kütuselaod,

garaazid) vahel. Ringikujuliselt paikneva tee keskel asusid kuus raketi stardipositsiooni, tsentris paiknes komandopunkt ja juhtimis-seadmed.

Divisjoni varustuses oli selle rajamisest alates keskmaa ballistiline rakett R-12 Dvina, mille laskeulatus oli sõltuvalt modifikatsioonist kuni 2100 km. Stardipositsioonina kasutati maapealseid komplekse, raketi pikkus oli 22,76 m. R12 võimaldas ka tuumalõhkepead kanda. Dvinad olid brigaadis kuni 1963. aastani, edaspidi kasutati S-75 seadmeid (tüüp algul S75, hiljem S-75M “Volhov” ja selle edasised modifikatsioonid) ja seda kuni 1990. aastani. S-75 seadme raketi pikkus oli 10,91 m, laskeulatus kuni 56 km, ka S-75 võimaldas tuumalõhkepead kanda.

Aastatel 1968–1970 paiknesid raketibaasi territooriumil mh 100 mm õhutõrjekahurid.

9. seniitraketidivisjon

Raketibaas laienes ligi 10 aastat hiljem, 1960. aastate lõpus, mil rannäärsele alale rajati uus positsioon ehk 9. seniitraketidivisjon (mis mõningate allikate teatel kandis algselt numbrit 10). Divisjon tegutses seal aastatel 1968–1990. Divisjoni ametlik nimetus oli 9 зенитный ракетный дивизион в/ч 56178 Рохунееме, п/о-в Виймси С-125. Raketi positsioonid paiknesid tänase Otilõuka tee lõpus kaldaastangu alal, liivaluidete kõrval. Tänapäeval on näha komandopunkt ning mõned stardipositsioonid, abihooned.

Divisjoni varustuses oli S-125 relvastus (mudel S-125M1 “Neva”), divisjon oli relvastatud nelja raketti kandva laskeseadeldisega. 1980–1982 läksid peaaegu kõik S-125 divisjonid üle (sh Rohuneeme) kompleksidele S-125M2 (“Neva-M2”). S-125 kompleks kasutas V-601P raketti, pikkusega 6,09 m, mille laskeulatus oli kuni 35 km. Rohuneemele toodi uus süsteem

Vaade 1965. aastal tehtud Ameerika luurelennu fotolt 6. seniitraketidivisjoni alale. Foto: Maa- ja Ruumiamet

Raketibaasi ja selle divisjonide paiknemine Rohuneeme ja Kelvingi vahelises metsas. Kaart: Maa- ja Ruumiamet

S-300PS kohale 1990. aasta varakevadel, aprilliks oli see juba Rohuneeme kalmistu kõrvale üles pandud.

Hiljem viidi divisjon arvatavasti elanikkonna survele pisut kaugemale metsa sisse, endise 6. divisjoni asukohta. Põhjuseks oli asjaolu, et 39 m kõrgune lokaator tekitas raadiohäireid ja kohalikega ei soovitud tülli minna. Võimalik, et see oli ka seotud divisjonide ümberkorraldamisega, kui 6. ja 9. divisjon nimetati osade allikate kohaselt 14. divisjoniks (ametliku nimetusega 14 зенитный ракетный дивизион в/ч 56178 “Аналог” Рохунееме, п/о-в Виймси). Sellisena tegutses kuni vägede lahkumiseni ja baasi üleandmiseni Viimsi vallale.

Kuidas toimus raketibaasi töö?

Rakettide positsiooni keskel paiknests komandopunktist juhiti rakettide lendu sihtmärgini. Selle põhi- osaks oli suunamisradar RSN-75, mis koosnes tugevdatud varjesse paigutatud aparaadikabiinidest, mõnest diisलगенерааторist ja komandopunkti kõrvale tehiskünka otsa paigutatud antennipostist. Komandopunkti ruumides olid ajateenijad ning ohvitserid eesotsas komandöri või tema asetäitjaga, kes sihtmärke jälgisid, edastasid infot brigaadi komandopunkti ning vajadusel andis divisjoni ko-

mandör või tema asendaja stardikäsu. Rohuneemes asusid teatud vahemikus ka tuumalõhkepead. Tuumalõhkepäid rakettidele R-12 ja hiljem S-75 hoiti spetsiaalsetes hoidlates, mille tüüpideks oli “Granit”. Rohuneeme tuumalõhkepeade hoidla ehitati avahoidla asemele arvatavasti 1960. aastate lõpus ning rajatis on tänaseni säilinud.

Raketibaas hõlmas ligi 1,6 m² Rohuneeme ja Kelvingi küla vahelist metsa.

Raketibaasi uuemal alal asunud S-125 divisjonid olid relvastatud nelja raketti kandva laskeseadeldisega, iga seadmel neli raketti. Seega oli pidevas lahingvalmiduses täisvarustuse korral 16 raketti. Lahinghäire puhul ühendati stardiseadeldised vooluvõrku ja käivitati radarid ning rakettide suunamis-seadmed. Lisalaengud olid veokite peal (kas ZiL-131 või Ural) ja transpordiveokilt stardiseadeldisele pidi järgmise raketi paigaldama paari minuti jooksul. Komandokeskuses paiknes rakettide sihitamise jaam SNR-125, mille koosseisus olid raketi juhtimiskabiin ja antennipost.

Raketibaasi linnak

Kahe divisjoni ühine linnak paiknes tänase Rohuneeme kalmistu alal ja osaliselt Maisiniidu kivi juurde viiva raja alguses oleva asfalteeritud riviplatsi aladel. Divisjonide lisandumisel rajati juurde hooneid ning linnak muutus ajas, kokku oli raketibaasis eeskirjade järgi teenimas ca 180 sõjaväelast, mis 1980. ndate lõpul vähenes. 1990. aastal elas Rohuneeme külas 68 sõjaväelast.

Kalmistu tee ääres asusid ülejateenijate elamud – kabeli vastas üle tee olevad hooned on tänaseni alles ja kasutusel, teisel pool teed paiknenud hooned on lammutatud.

Esialgu jagasid kaks divisjoni kasarmuhoonet, hiljem jäi see vana hoonekompleks 9. divisjonile. 1991. aasta novembris põles üks kasarmu maha. Söökla jäi lõpuni mõlemale divisjonile ühiseks. Riviplats ja söökla asusid praeguse Kalmistu tee lõpus, kus asfalteeritud tee lõpeb ning algavad suusaja kelgumäed. Sööklahoone lammutati 2007. aastaks. Veel on näha puude all endiste hoonete telliseid.

Raketibaasi põhilinnak, mis asus Rohuneeme kabeli kõrval oleval alal (praegune Kalmistu tee 17), on täielikult lammutatud ja selle alale on tehtud kalmistu laiendus ning muruaed.

Mets kui militaarmuuseum

Kokku hõlmas raketibaas ligi 1,6 km² Rohuneeme ja Kelvingi küla vahelist metsa. See oli ala, kus asus salajane sõjaline objekt ning kuhu sisenemine oli keelatud. Kuigi enamus omaaegse raketibaasi ehitisi on lammutatud ja mõned stardipositsioonid likvideeritud ning maastikku osaliselt suusamägede rajamisega muudetud, võib siiski alalt leida mitmeid militaarobjekte – kui vaid hoolikalt vaadata ja silmad lahti jalutada, näeb ajalugu kõikjal.

S-75 raketibaasi ala tänapäeval

6. seniitraketidivisjoni territooriumilt ehk vanemast positsioonist

Veoautokabiinist ja betoonist valmistatud tulepunkt 6. seniitraketidivisjoni aladel. Foto: Alar Mik

9. seniit-raketidivisjoni komandopunkti hoone katusel olev vahimehe post, taamal stardipositsioonide teenindustee. Foto: Alar Mik

on alles stardipositsioone teenindav ringikujuline tee, mis on pärit baasi loomise ajast. Tee on tänasel päeval kasutuses terviseradasid ühendava ringteena. Selle ääres on säilinud kaks U-kujuliste vallidega ümbritsetud laoplatsti. Lisaks võib mitmes kohas näha garaaže. Keskel paikneb komandopunkti hoone (mille üle kulgeb tõstatatud pinnasega suusarada) ning selle ümber on näha üksikuid stardipositsioonide pinnavorme. Omaaegsed vallid on positsioonide ümber lammutatud, seda arvatavasti juba nõukogude ajal.

Säilinud on 38 m pikkune ning 5 m kõrgune tuumalõhkepeade hoidla nimetusega "Granit". Hoidla on valmistatud poolkaarekujulistest betoonelementidest. Säilinud on ka tuumalõhkepeade hoidla tehnormuum ja läheduses asuv tuumalõhkepeade hoidla erivahendite laoruum. Territooriumilt võib leida laskepositsioone, antennimas-

ti aluseid, hoonete vundamente ja varesid, erinevaid varjendite ja dotide (tulepunktide) versioone ning meeskonnavarjendeid.

Rohuneeme vanema raketibaasi läheduses asub ka betoonplats, rahvasuus tuntud ka kui kompositiivväljak. Selle algne eesmärk oli salajane. Kas see oli rajatud raketide stardialaks või laadimisalaks, pole teada, aga militaarne eesmärk oli rajatisel kindlasti.

S-125 raketibaasi ala tänapäeval

Kalmistu nurgas on võimalik näha betoonist radarivarjendit/-hoonet. Liikudes mööda Otilõuka teed mere poole, avaneb mobiilimasti juures vaade raketihoidla hoonele. Selle vastas metsa all on meeskonna varjend. Rannale lähenedes avaneb kõrgem betoonist hoone, mille ühes küljes on garaažiboksid – tegu on komandopunktiga. Seda ümbritseval alal on maastikul taju-

da kaarjalt asetsevatest stardipositsioonidest veel kolme, neist kaks idapoolset on algsel kujul säilinud. Kunagise meremärgi tagusel alal ja ida poole jääval alal asusid pettepositsioonid, et vaenlast eksitada. Lisaks on võimalik alalt leida kaevikuid, laskepesasid ja dotte.

Epiloog

1992. aasta suvel võttis Rohuneeme raketibaasi üleandmise komisjoni Venemaa-poolne esindaja dokumentidele Viimsi vallavalitsuse

pitsatid. Üleandmise akt liikus seejärel kooskõlastamiseks polkovnik Gorkovi kätte, kes paberitele alla kirjutas. Pärast seda anti Rohuneeme raketibaas Viimsi vallale lõplikult üle. 1992. aasta juulis kavandas vallavalitsus osa baasi territooriumi Rohuneeme kalmistu laiendamiseks kasutada. Ning ülejäänud maa-alale taheti ehitada kauplus, kohvik ja diplomaatide küla välisriikide esindajatele. Veel sooviti sinna rajada individuaalelamuid.

Kalmistu laiendus tuli, muu aga

mitte. 2009. aastal moodustati alla Rohuneeme maastikukaitseala. Täna on Rohuneeme maastikukaitsealal ja terviseradade läheduses paiknevate omaaegsete rajatiste puhul tegemist pärandkultuuriobjektiga, mis meenutab ühe suletud ajastu sündmusi ja siinset kinnist ning tihedalt militariseeritud rannäärset tsooni. Võimalik, et ühel päeval on ka need rajatised koos rannapatareide jt militaariajaloo ehitistega osaks üle valla paiknevast militaarmuuseumist.

Näited Rohuneeme raketibaasis kasutusel olnud raketisüsteemidest. Vasakul R-12 raketisüsteem, mis oli seniit-raketidivisjonis nr 6 kasutusel 1959–1963. Paremalt üleval raketisüsteem S-75, mis vahetas 1963. aastal välja R-12 relvastuse ja mille erinevaid mudeleid kasutati divisjonis kuni 1990. aastani. All keskel S-125 raketistardikompleks, milline oli kasutusel 9. divisjonis aastatel 1968–1989 lõpp. All paremal S-300 raketisüsteemi näide, millised tulid 1990. aasta alguses 9. seniitraketidivisjoni ja mis viidi 1991. aastaks vanema raketibaasi alale. Fotod: NL sõjandusajaloo portaalid

Jaanuar/veebruar
Viimsi Huvikeskuses

Viimsi Huvikeskus
Nelgi tee 1, Viimsi
Tel. 6 028 838
viimsi@huvikeskus.ee

Üritused

- Loovmeisterdamine koolinoortele 24.01 kell 16.00
- Lilleseade kursus 25.01 kell 12.00
- Idamaise kohvi õpituba 25.01 kell 16.00
- Tabelarvutuse võlu, MS Excel 365 baaskoolitus 27.–28.01 kell 10.00
- Aktiivsete Klubi Inimeste Talvepidu 31.01 kell 19.00
- Ruunid. Kaitsetalismi valmistamine 1.02 kell 16.00
- Seltskonnatantsu algkursus 6.02 kell 19.00
- Doonoripäev 11.02 kell 14.30

Etendused

- Stand-up õhtu “Vaimne tervis on nagu porgand!” 25.01 kell 19.00
- Etendus “Kalevipojad – Made in Finland” 16.02 kell 19.00

Näitus

Näitus “Saar, mis jääb südamesse” avatud kuni 28. märtsini

Huviringid lastele ja täiskasvanutele

- TREENING
- TANTS
- TEHNOLOOGIA
- MUUSIKAÕPE
- KUNSTIÕPE
- KEELEÕPE
- KÄSITÖÖ
- HARIDUS

- RAHVAKULTUUR
- MUUD HUVIRINGID

AS Viimsi Vesi: stabiilsus ja edusammud 2024. aastal

KOKKUVÕTE Vallale kuuluva vee-ettevõtte AS-i Viimsi Vesi jaoks olid möödunud aasta märksõnadeks stabiilsus ja edukus.

Raul Vanem

AS Viimsi Vesi juhatuse liige

AS Viimsi Vesi investeeris 2024. aastal 1,1 miljonit eurot, kesken- duses vee- ja kanalisatsioonisüsteemide arendamisele ning kestlikkuse tagamisele. Samuti vähenes märgatavalt arvestamata vee osakaal, seda tänu sihipärasele tööle lekete ja valeühenduste vähendamisel.

2024. aastal kasvas teenuste müük 2%, peamiselt uute klientide liitumise arvelt. Suurim kasv registreeriti Lubja külas. Veemajanduse arendamiseks rajati Äigrumäele kaks uut puurkaevu, mille esimesed proovid olid juba võetud. Lisaks telliti AS-ilt Maves lähteülesanne põhjaveevarude uuringu teostamiseks, et hinnata Viimsi valla põhjaveevarude suurendamise võimalusi. Kui uuring kinnitab, et Äigrumäel on piisav varu põhjavett, saame taotleda põhjaveekomisjonilt uue põhjaveevarupiirkonna Viimsi mandriosa jaoks.

Samuti saadi toetust väikesaarte programmist Prangli saare veevarustuse parendamiseks. Toetuse abil rajati saarele uus puurkaev, mis tagab elanikele senisest usaldusväärsema veevarustuse. Aasta

lõpus alustasime Prangli veetöötusjaama rekonstrueerimise lähteülesande koostamist, mis aitab saarele rajada uudsel tehnoloogial põhineva veetöötusjaama, et tõsta sealse joogivee kvaliteeti.

2024. aastal kiideti heaks uus Viimsi valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava, mis seab vee-ettevõttele prioriteedid ja eesmärgid järgnevatel aastatel. Samuti keskenduti kriisivalmiduse parandamisele – täiustati kriisiplaani ja viidi ellu ka konkreetseid tegevusi. Näiteks soetati lisageneraatoreid, et tagada veevarustuskindlus kriiside korral.

Meie vee- ja kanalisatsiooni- hinnad ei ole kõrgemad

Olulisema muudatusena ühtlustati 2024. aastal veeteenuste tariifid, mis kehtivad nüüd võrdselt nii juriidilistele kui ka füüsilistele isikutele. See muudatus tulenes ühisveevärgi ja -kanalisatsioon seadusest, mis näeb ette võrdsuse põhimõtte järgimist aastaks 2026. Kui varem maksid juriidilised isikud vee eest kõrgemat hinda, siis alates 1. veebruarist kehtivad kõigile ühesugused hinnad, milleks on 1,39 €/m³ joogivee eest ja 2,20 €/m³ reovee ärakuutamise eest.

Elanike jaoks tähendas see vee- ja kanalisatsioonitasu kerget tõusu ehk siis ühe kuupmeetri hind suurenes 5 senti, mis tähendab keskmisele Viimsi elanikule umbes 15-sendist lisakulu inimese kohta kuus (lisandub käibemaks). Viimsi valla veeteenuse hind põhineb

konkurentsiameti väljatöötatud meetodikal, mis võtab arvesse nii ettevõtte põhjendatud tegevuskulud kui ka investeeringud, kvaliteedi- ja keskkonnanõuete täitmise ning süsteemide arendamise vajaduse.

Viimsi vee- ja kanalisatsiooni- teenuste hinnad jäävad alla enamikes Harjumaal kohalikes omavalitsustes kehtivatele hinnakirjadele.

2023. ja 2024. aastal konkurentsiameti poolt kehtestatud hinnad jäid joogivee puhul vahemikku 0,41 €/m³ kuni 3,18 €/m³ ning reovee puhul 1,06 €/m³ kuni 7,13 €/m³, sõltuvalt piirkonnast ja reostusgrupist. Need hinnavaheemikud hõlmavad kõiki kooskõlastatud tariife alates 2023. aastast ning on esitatud ilma käibemaksuta. Tasu täpne suurus sõltub tarbimismahust ja piirkonnast.

Kliima mõjud ja teavitustöö

Eelmine suvi möödus õnneks ilma suuremate põuaperioodideta, mistõttu joogivee ületarbimine kastmiste tõttu ei olnud sel aastal murekoht. See ei tähenda, et üldise kliimasoojenemise kontekstis see probleem kaoks. Isegi siis, kui meil on olemas vajalik puhver, on mõistlik küsida, kas selle väga mahuka ammutus- ja puhastusprotsessi läbinud vee kasutamine sellisel moel on mõistlik ja keskkonnasäästlik? Kindlasti mitte ja mul on hea meel, et enamik inimesi täna juba mõtleb sellele, kuidas ise olla keskkonnasäästlikum ja kasutada joogivett vastutustundlikumalt. Pöörasime

HARJUMAAL KEHTIVAD VEETEENUSE HINNAD				
Ettevõtte	Vesi	Kanalisatsioon	Kokku	Hind KM-ga
Tallinna Vesi (Tallinn ja Saue)	0.85	1	1.85	2.26
Esmar Vesi (Mähe)	1.07	1.14	2.21	2.70
Viimsi Vesi	1.39	2.2	3.59	4.38
Elveso (Pirita jõe, Vaida ja Peetri tegevuspiirkond)	1.55	2.21	3.76	4.59
Tallinna Vesi (Maardu linn)	1.83	2.03	3.86	4.71
Strantum (Harku vald)	1.47	2.43	3.9	4.76
Elveso (Patika tegevuspiirkond)	1.63	2.31	3.94	4.81
Saku	1.94	2.81	4.75	5.80
Kose Vesi	1.7	3.22	4.92	6.00

Näiteid hetkel kehtivatest veeteenuse hindadest füüsilistele isikutele Harjumaal.

inimeste teadlikkuse kasvatamisele eelmisel aastal täiendavalt tähelepanu ja jätkame seda tööd ka sel aastal.

Vihmased perioodid näitasid, et meil on jätkuvalt probleem ühis-kanalisatsiooni suunatud sademeveega. Nende ühenduste tuvastamisega tegeleme süsteemselt edasi ja tuletame meelde, et selline tegevus ei ole lubatud – sademevesi ei tohi olla suunatud ühiskanalisatsiooni.

Ehitus- ja pilootprojektid

2024. aastal valmisid olulised rekonstrueerimisprojektid Nurme teel ja Mereranna teel. Ehituslepingud ehitajatega on sõlmitud ja tööd

algavad lähiajal. Lisaks valmis Kaluri tee Rohuneeme teest rannani, mille käigus rajati sinna uus sade- meveetorstik ning rekonstrueeriti osa vee- ja kanalisatsioonitorustikest.

Erilist tähelepanu pälvis ka pilootprojekt, mille eesmärk on veetöötusjaama uhtevee taaskasutamine. Kuigi pilootprojekti tulemused pole ette teada, võib see pakkuda väärtuslikku teavet ja uusi keskkonnasäästlikke lahendusi tulevikuks.

Oleme laiendanud ka oma kaugloetavate veearvestite lugemise süsteemi. Kaugloetavad veearvestid on paigaldatud ligikaudu 90% tarbimiskohtadest ja hetkel saame igapäevased veetarbimisandmed umbes 70% tarbijatelt, mis on oluline veeavariide avastamise ja neile kiire reageerimise seisukohalt. 2025. aastal plaanime kaugloetavate arvestite võrku veelgi arendada.

Olulise sammuna oma klienditeeninduse parandamiseks uuen- dasime klienditeenindustarkvara, mis kahjuks siiski päris valutult ei läinud. Tänu tarkvaralistele probleemidele tekitas see mõnele klientidele ebamugavust ja me vabandame selle pärast.

Lõpetuseks tahan aga kinnitada, et töötame igapäevaselt selle nimel, et AS-i Viimsi Vesi tegevus peegeldaks meie pühendumist tulevikku suunatud ja jätkusuutlikule arengule. See aitab tagada, et saame pakkuda Viimsi elanikele kvaliteetset ja usaldusväärset veeteenust ka järgnevatel aastatel.

Viimsi Artiumi tagasivaade möödunud aastale

KOKKUVÕTE Viimsi Artiumis toimus 2024. aastal ligi 250 sündmust, mida külastas kokku 42 000 inimest. Uus hooaeg töötab tulla veelgi mitmekülgsema kultuuriprogrammiga, pöörates pilgu lastele ja kogukonnale.

Gerli Nõmm

Viimsi Artiumi turundus- ja kommunikatsiooni- juht

Möödunud aasta 2. jaanuaril ametisse astunud Andreas Väljamäel on Viimsi Artiumi juhina täitunud aasta. 2024. aastaga võib tema hinnangul igati rahule jääda: “See aeg on näidanud, et oleme sisuloomega õigel teel ja rõõm on tõdeda, et paljud inimesed leidsid eelmisel aastal tee meie juurde.”

Viimsi Artiumis toimus möödunud aastal 99 teatrietendust, 84 kontserti, 30 konverentsi, 22 firmapidu/galasündmust, 7 näitust, 4 filmiseanssi ning üks kunstiohjon, mida külastas kokku ca 42 000 inimest. 50 sündmust oli Viimsi Artiumi omaproduktioon, mida külastas kokku enam kui 8500 inimest.

“Lõppenud aasta üks tähtsündmus oli kindlasti Olav Ehala ja Adolf Šapiro muusikali “Buratino” väljatoomine koostöös Muusikalikooli, Viimsi muusikakooli ja kunstikooliga,” ütleb Artiumi juht Andreas Väljamäe.

“Tanel Saare lavastatud muusikalil tõi võrdselt palju rõõmu nii

Muusikalikooli noortestuudio ja Viimsi muusikakooli noortele kui ka publikule. Tõeliselt menukaks osutunud lavastus etendus suvel ja sügisel kokku kuuel korral ning seda käis vaatamas üle 2000 teatrisõbra.”

Ühtlasi pälvis lavastus Viimsi valla aasta kultuurisündmuse preemia ning nomineeriti haridus- ja teadusministeeriumi tunnustuskonkursil “Noorte Heaks Tänu” aasta noortesõbraliku või nutika teo kategoorias. Andreas Väljamäe lubab, et publiku tungival nõudmisel on plaanis etendusi korrata ka sel kevadel.

Uuel aastal on fookus kvaliteetsel omaprogrammil

Uus aasta töötab tuua veelgi rohkem elamusi ja kvaliteetset oma- programmi. “Toome publikuni

viimaste kuude kogemuse taustal need sündmused, mis rahva saali tõid, ning lisaks on meil varuks uusi üllatusi. Koostöö erinevate teatrimajadega toob uusi etendusi ning palju populaarsust kogunud kunstigalerii saab sisaldama uusi näitusi. Lisaks näitustele on meie galeriimajast saanud järjest enam ka hinnatud sünnipäevade tähistamise koht,” kirjeldab Väljamäe.

Juba jaanuaris ja veebruaris toimub kontserdisarja LIVE @ViimsiArtiumi raames kaks kontserti: 31. jaanuaril avaneb võimalus kuulata Viimsist pärit muusikute – isa ja poja Raul ja Carlos Ukareda – akustilist bluusi- ja kantrihõngulist kontserti blackboxis ning 22. veebruaril ootame kõiki Eesti Vabariigi 107. aastapäevale pühendatud kontserdile, kus astub üles armas- tatud laulja ja muusik Siiri Sisask

Viimsi Artiumi möödunud aasta tähtsündmus oli kahtlemata “Buratino”, mis publiku tungival nõudmisel etendub ka sel kevadel. Foto: Tiit Mõtus

kontserdikavaga “Oma laulud”.

2024. aasta sügisel alguse saanud ja publiku poolt soojalt vastu võetud DocPointi paremik @ViimsiArtium jätkub ka sel aastal ning jaanuarist juunini toimub blackboxis kuus filmiseanssi, kus näidatakse festivali DocPoint Tallinn läbi aastate populaarsemaid filme.

Päris uue algatusena alustab veebruaris kogukonnale suunatud sari “Kohviku kolmapäevad”, mille raames hakkavad toimuma muusikabingo ja mälumäng. Muusikabingot juhivad karismaatiline Robert Linna ning mälumängu viib läbi kogenud mälumängujuht Andres Kaarmann. Mõlemad sündmused leiavad aset kord kuus ühel kolmapäeval Viimsi Artiumi kohvikus, mida opereerib alates sügisest Põhjala Deli.

“Kohviku üritustega teeme väikese üleskutse koduseinte vahelt välja astuda, et koguneda mõnusa atmosfääris, võtta aega iseendale ja heale seltskonnale ning teha sinna juurde veidi ajugümnastikat.

Kes ei ole veel mingil põhjusel jõudnud Artiumisse teatrietenduste, filmiseansside või kontsertide kaudu, leiab ehk tee meieni nüüd läbi “Kohviku kolmapäevade”, julgustab Viimsi Artiumi programmi- juht Elina Kask sündmustel osalema.

Programmis mõeldakse ka lastele

Nooremale publikule mõeldes alustas Viimsi Artium detsembris

lastele mõeldud kontsertidega, mille eesmärk on tekitada huvi ja armastust muusika vastu juba varajast lapsepõlvest. Lastekontserdid jätkuvad veebruaris Artiumi kam- mersaalis iga kuu ühel pühapäeval.

“Lastekontserditel kuuleb klassikalise muusika pärle, mis sobivad hästi esimeste kontserdielamuste saamiseks lastele ja ka nautimiseks lapsevanematele. Need erilised kontserdid aitavad lastel õppida mõistma kergemuusika kõrval ka klassikalist muusikat,” ütleb program- mijuht Elina Kask.

Sarja esimesel kontserdil astub üles Viimsi Artiumi publikule juba armsaks saanud pianist Johan Randvere, kes vabariigi aastapäeva puhul esitab lastele eestimaist muusikat.

“Et publikule veelgi rohkem kvaliteetset ja mitmekülgset kultuuri- programmi pakkuda, oleme valla abiga täiustamas oma tehnilist võimekust,” tutvustab Viimsi Artiumi juht käesoleva aasta olulise- maid plaane. “Nimelt on meie suur saal algselt ehitatud loomuliku akustikaga kontsertide jaoks, nagu klassikaline muusika, ooper ja koorilaul, aga uus tiptasemel helitehnika võimaldab korraldada ka kõrgetasemelisi popi-, roki- ja džässikontserte. Lisaks on aasta algusest suures saalis olemas blackboxi võimekus, tänu millele saame tuua publikuni kvaliteetseid sõnalavastusi ja mis iganes säärase võimekust vajavaid elamusi,” lisab Väljamäe.

Viimsi huvikeskuse huviringid 2024/25 hooajal

LASTELE JA NOORTELE

Treening

MALERING
T 17.30–19.00 5–14-aastased
Juhendaja Jüri Kuusik
K 17.30–19.00 5–14-aastased
Juhendaja Margus Sööt
L 14.00–15.30 5–14-aastased
Juhendaja Jaan Urgas
Info ja registreerumine: margussoot@gmail.com
ZUMBA KIDS
E 18.30–19.15 3–6-aastased
R 18.00–18.45 3–6-aastased
Juhendaja Diana Zintsenko
Registreerumine (aastaringelt): diana.zintsenko@gmail.com
TALLINNA CAPOEIRA SPORDIKOOL
T ja N
15.30–16.30 7–9-aastased
16.30–17.45 10–13-aastased
17.45–18.30 4–6-aastased
18.30–19.30 14–18-aastased
Juhendaja Arthur Saröpin
Info ja registreerumine: info@tcs.ee
BEEBIDE JA VÄIKELASTE VÕIMLEMINE
P 10.30–11.15 3-kuused – 2-aastased
P 11.30–12.15 3–6-aastased
Juhendaja Vello Vaher
Info ja registreerumine: vello.vaher@gmail.com
BEEBIDE JA VÄIKELASTE VÕIMLEMINE
E 9.00–9.45 9–18-kuused
E 9.45–10.30 1,5–2,5-aastased
E 11.20–12.00 beebid 2–8-kuuseda
Juhendaja Reet Post
Info ja registreerumine: reet.pere@gmail.com
PONNI TANTSULINE LIKUMINE-VÕIMLEMINE LÄBI PÄRIMUSE JA FOLKLOORI
K 12.45–13.30 2. elukuust kuni 4. eluaastani
Juhendaja Anli Aja
Info ja registreerumine: pesa@pesa.ee

Tants

STREET DANCE
E 17.30–18.30 7–16-aastased koolilapsed
Info ja registreerimine: info@activestudio.ee
GIRLY DANCE
T 14.30–15.30 7–16-aastased tüdrukud
R 16.30–17.30 7–16-aastased tüdrukud
Info ja registreerumine: info@activestudio.ee
SHOWTANTS
E ja K 18.00–18.55 3.–5. klassi lapsed
Info ja registreerumine: info@prodance.ee
JJ-STREET TÄNAVATANTS HIPHOP
Lapsed ja teismelised
Info ja registreerumine: info@jjstreet.ee
JJ-STREET TÄNAVATANTS LOCKING
Lapsed ja teismelised
Info ja registreerumine: info@jjstreet.ee
JAZZ-FUNK DANCE
L 13.00–14.00 6–11-aastastele lastele
Lisainfo ja registreerumine: nika.savi.dance@gmail.com
TANTSULINE ILUVÕIMLEMINE
E 17.00–17.40 3–4-aastased lapsed
E 17.45–18.25 5–9-aastased lapsed
N 18.30–19.10 3–4-aastased lapsed
N 19.15–20.00 5–9-aastased lapsed
Info ja registreerumine: info@prodance.ee
K-POP TANTSUTRENN
N 14.30–15.30 7–16-aastased
Info ja registreerumine: info@activestudio.ee
HEA TUJU STUDIO LASTETANTS
K kell 17.10–17.45 3–4-aastased (kohad täitunud)
K kell 17.45–18.30 4–5-aastased (kohad täitunud)
K kell 18.35–19.20 6–8-aastased (kohad täitunud)
Juhendaja Piret Kõõra
Info ja registreerumine: piret@heatujustudio.ee
KAIE KÕRBI BALLETTISTUUDIO
T ja N 15.30 Tuhkatriinud 10–12-aastased
T ja N 16.30 Kuldnokad 7–9-aastased
T ja N 17.30 Pääsukesed 4–6-aastased
Juhendaja Tatjana Voronina
E ja K 15.00 Luiged 10–12-aastased
E ja K 16.00 Kellukesed 7–9-aastased
E ja K 17.00 Liblikad 4–6-aastased
Juhendaja Merilin Lehtmaa
Info ja registreerumine: info@balletistuudio.ee

Tehnoloogia

DIGIRUUM ROBOOTIKA
R 16.00–16.45 7–9-aastased
R 17.00–17.45 5–7-aastased
Juhendaja Kristi Pall
Info ja registreerumine: info@digiruum.eu
MOBIILNE TEKNOLOOGIA HUVIRING
L 14.30–16.00 7–12-aastastele
Juhendaja Lauri Soosaar ja Liis Proos
Info ja registreerumine: info@merkuur.eu
HUVIKOOLI SELGESIHT LOODUSE JA ROHETEKNOLOOGIATE HUVIRING

N 17.00–17.45 ja 17.45–18.30 3–16-aastastele lastele
Juhendaja Raul Savimaa
Info ja registreerumine: huvikool@selgesiht.ee, tel 5918 9000

Muusikaõpe

LY LUMISTE LAULUSTUUDIO
Beebide ja väikelaste tunnid:
T 9.30–10.15 1–2-aastased lapsed (grupp on täitunud)
T 10.30–11.15 2–3-aastased lapsed (grupp on täitunud)
T 11.30–12.15 5–12-kuused beebid 3–4-aastased lapsed
E 17.00–17.45 grupp Präänikud (grupp on täitunud)
T 17.00–17.45 grupp Juntsud (grupp on täitunud)
N 17.35–18.20 grupp Marakratid (grupp on täitunud)
E 17.50–18.35 3–4-aastaste grupp emadega (grupp on täitunud)
5–7-aastased lapsed
K 16.45–17.30 grupp Sõbrad (grupp on täitunud)
N 16.45–17.30 grupp Semud (grupp on täitunud)
Juhendaja Ly Lumiste
Info ja registreerumine: lylaulustuudio@gmail.com
MUUSIKASTUUDIO CANTABILE SOLISTIÕPPETUNNID
3–16-aastased
Ajad kokkuleppel juhendajaga
Juhendaja Hedi-Kai Pai
Info ja registreerumine: hedikai1@gmail.com
MUUSIKASTUUDIO CANTABILE GRUPITUNNID
P 12.15–12.45 3–5-aastased
P 17.15–17.45 6–8-aastased
Juhendaja Hedi-Kai Pai
Info ja registreerumine: hedikai1@gmail.com
MUUSIKAÕPE ERIVAJADUSTEGA LASTELE JA NOORTELE
Igas vanuses lapsed ja noored
Ajad kokkuleppel juhendajaga
Juhendaja Piret Sokk
Info ja registreerumine: pajusaar.piret@gmail.com
VIIMSI UKULEORKESTER
Koolilapsed
L 12.00–13.00
Juhendaja Joosep Sang
Info ja registreerumine: sangjoosep@gmail.com
VIULIÕPE
K 11.00–14.00
R 16.00–19.00
Lastele alates 4. eluaastast
Juhendaja Marie-Helen Aavakivi
Info ja registreerumine: mariehelen.aavakivi@gmail.com
KITARRIÕPPE INDIVIDUAALTUNNID
Lastele alates 6. eluaastast
T kokkuleppel juhendajaga
Juhendaja Toomas Laur
Info ja registreerumine: tomlaur@gmail.com, tel 527 4238
LUNA KLAVERIKOOLI INDIVIDUAAL-TUNNID
K ja N kokkuleppel juhendajaga igas vanuses lastele
Info ja registreerumine: info@lunakool.ee, tel 5326 8354
LUNA KLAVERIKOOLI RÜHMATUNNID LASTELE
K 16.45–17.30 8–11-aastased (kohad täitunud)
K 17.30–18.15 8–11-aastased
K 18.15–19.00 5–7-aastased
N 18.30–19.15 5–7-aastased
Info ja registreerumine: info@lunakool.ee
KLASSIKALINE HÄÄLESEADE ALGAJATELE JA EDASIJÕUDNUTELE
Ajad kokkuleppel
Lastele ja noortele
Juhendaja Maris Liloson
Info ja registreerumine: marisililoson@gmail.com

Kunstiõpe

JUHENDATUD VABAJOONISTUS LASTELE
E 16.00–18.00 alates 7. eluaastast
Juhendaja Mariliis Ruttu
Info ja registreerumine: mariliisruttu@hotmail.com
LOOMADE JOONISTAMINE LASTELE
K 17.15–18.30 alates 7. eluaastast
Juhendaja Mariliis Ruttu
Info ja registreerumine: mariliisruttu@hotmail.com
INIMESE JOONISTAMINE LASTELE
T 16.00–18.00 alates 7. eluaastast
Juhendaja Mariliis Ruttu
Info ja registreerumine: mariliisruttu@hotmail.com
KUNSTIRING VENE-EESTI KEELES
K 15.00–15.45
N 17.15–18.00
Juhendaja Ruslan Karlov
Proovitudi registreerumine ja lisainfo: karlovruslanart@gmail.com, tel 5568 7758

TAHVELARVUTIGA JOONISTAMINE
K 16.00–17.30
N 15.30–17.00
Juhendaja Ruslan Karlov
Proovitudi registreerumine ja lisainfo: karlovruslanart@gmail.com, tel 5568 7758
KUNSTIRING KÕIGILE
N 18.00–20.00 lapsed ja noored
Juhendaja Mariliis Ruttu
Info ja registreerumine: mariliisruttu@hotmail.com

Keeleõpe

FREDY INGLISE KEEL
N 17.45–18.45 4–9-aastastele
Info ja registreerumine: cathleen@fredyke.ee

Käsitöö

KERAAMIKA- JA MAALISTUUDIO
E 19.15–20.15 alates 7. eluaastast
Juhendaja Erki Palits
Info ja registreerumine: erki.palits@mail.ee

Haridus

VÄIKE KOOLIKS ETTEVALMISTAV KURSUS
(5–6-aastased)
I grupp: P 11.00–12.00 (grupp on täitunud)
II grupp: N 17.15–18.15
Info ja registreerumine: info@tarkoppija.ee
KOOLIKS ETTEVALMISTAV KURSUS
2025. sügisel kooliteed alustavatele lastele
P 12.30–14.00
Info ja registreerumine: info@tarkoppija.ee
MATEMAATIKAKURSUS PÕHIKOOILI LÕPETAJATELE
I grupp: T 15.30–17.00
II grupp: T 17.15–18.45 (grupp on täitunud)
Info ja registreerumine: info@tarkoppija.ee

Muu

STAARIKOOL
(eesti ja vene keeles)
13.00–13.55 4–7-aastased
14.00–14.55 7–11-aastased
15.00–15.55 12–18-aastased
Info ja registreerumine: info@staarikool.ee
ILUKIRI KÄPARDITELE
E 18.00–19.00 alates 7. eluaastast
lapsed ja noored
Juhendaja Mariliis Ruttu
Info ja registreerumine: mariliisruttu@hotmail.com
GAIDID
P 17.00–18.30 12–16-aastased neiud
Juhendaja Maria Bulak
Info ja registreerumine: maria.bulak@gmail.com
TOIDUVALMISTAMISKUNST
VÄIKAD MAITSED
Kohtumised eri teemade õpitubade käigus
Juhendaja Anna-Liisa Värv
Lisainfo ja registreerumine: annaliisa.v2rv@gmail.com või tel 5646 6551

TÄISKASVANUTELE

Treening

LIHASTREENING
E 19.30–20.30
Juhendaja Juta Rahkema-Praks
Info ja registreerumine: juta.rahkema@gmail.com
SHINDO
E 12.30–13.30
N 9.00–10.00
Juhendaja Aive Märtson
Info ja registreerumine: aive.martson@gmail.com
PILATES MATIL
T 19.30–20.30
Juhendaja Marion Pärtin
Info ja registreerumine: marion@muuvment.ee
PILATES
N 20.00–21.00
Juhendaja Kristi Sipra
Info ja registreerumine: kristi@skillconsult.ee
SEENIORIDE TREENING PILATESE “VÕTMES”
K 9.00–10.00
Juhendaja Terje Vaino
Info ja registreerumine: terje@pilatespluss.ee
PEHME HOMMIKUJOOGA
L 09.45–11.00
Juhendaja Katrin Jaaksoo
Info ja registreerumine: selgusjooga@gmail.com
PILATES PLUSS MATITREENING
T 12.30–13.30

Juhendaja Terje Vaino
Info ja registreerumine: terje@pilatespluss.ee
KANGOO JUMPS TREENING
P 17.00–18.00
Juhendaja Elina Ilumets
Lisainfo ja registreerumine: elinakangoojumps@gmail.com, tel 5686 5972
TANTSULINE TREENING SHARQIFIT
N 20.00–21.00
Juhendaja Nora Alfetahe
Lisainfo: sharqifit.eu

Tants

SALSA SOOLO NAISTELE
K 9.30–10.25
Juhendaja Alina Dubrovskaja
Info ja registreerumine: tel 5833 1617, alina@fds.ee
FLAMENKOTANTSU TREENING NAISTELE
K 19.30–21.00
Juhendaja Mari-Liis Velberg
Info ja registreerumine: mariliis@flamar.ee, tel 5698 2380
TANTS MERILINIGA!
E 19.00–20.00
Juhendaja Merilin Lehtmaa
Info ja registreerumine: merilin.lehtmaa@mail.ee, tel 5695 4756
PEO, PULMA- JA SELTSKONNATANTS REVALIA TANTSUKOOLIS
P 17.00–18.15
Juhendaja Helen Klandorf-Sadam
Info ja registreerumine: tkrevalia.ee, tel 510 9493
SELTSKONNATANTS
N 19.00–20.00 algkursus
N 20.00–21.00 edasijõudnud
Juhendaja Alar Kaasik
Info ja registreerumine: info@seltskonnatants.ee
PULMATANTSU ÕPE
Ajad kokkuleppel
Info ja registreerumine: info@activestudio.ee, tel 5191 7692
PULMAVALSI ERATUNNID
Ajad kokkuleppel
Juhendaja Alar Kaasik
Info ja registreerumine: info@seltskonnatants.ee
ARRAKIS TANTSUSTUUDIO IDAMAISED TANTSUD
T 18.45–20.15
Juhendaja Jelena Metsoja
Info ja registreerumine: info@arrakis.ee
BALLETITREENING HARRASTAJATELE
T 11.30–13.00
N 11.30–13.00
R 19.00–20.30
Juhendaja Tiina Rebane
Info ja registreerumine: tiina.rebane@gmail.com
KAIE KÕRBI BALLETTISTUUDIO TÄISKASVANUTELE
L 10.30–12.00
Juhendaja Tatjana Voronina
Info ja registreerumine: info@balletistuudio.ee, tel 5696 0500
HELJA AAS HARDING DANCE MIX
K 20.00 ja R 10.00
Juhendaja Helja Harding
Info ja registreerumine: heljaharding@outlook.com või tel 5691 1831
AKTIIVSED KLUBIINIMESED (AKI), TANTSUÕHTUD
Kohtumised toimuvad kord kuus
Info ja registreerumine: tel 552 2000 (Toomas)
NAISTE RAHVATANTS
N 13.30–15.00
Juhendaja Anli Aja
Info ja registreerumine: kristiina.sillaste@pesa.ee

Muusikaõpe

VIIMSI UKULEORKESTER
L 12.00–13.00
Juhendaja Joosep Sang
Info ja registreerumine: sangjoosep@gmail.com
TÄISKASVANUTE MUUSIKAÕPE
Ajad kokkuleppel
Juhendaja Piret Sokk
Info ja registreerumine: pajusaar.piret@gmail.com
VIIMSI MUUSIKALITEATER
P 12.00–18.00
Projektijuht Kalle Erm
Info: kalle@huvikeskus.ee, tel 505 9043
KLASSIKALINE HÄÄLESEADE ALGAJATELE JA EDASIJÕUDNUTELE
Ajad kokkuleppel
Juhendaja Maris Liloson
Info ja registreerumine: marisililoson@gmail.com
RAHVAMUUSIKAANSAMBEL PIRITA
E 17.00
Juhendaja August Sarrap
Info ja registreerumine: tel 5770 5644
SEGAKOOR VIIMSI
K 17.30–20.00
Dirigent Vaike Sarn
Koorivanem Janne Joalaid
Info ja registreerumine: janne1963@windowslive.com, tel 5634 2644

KERGEMUUSIKAKOOR VIKERKOOR
E 18.30–21.00
Dirigent Indrek Umberg
Info ja registreerumine: indrek.umborg16@gmail.com, tel 529 7132
KITARRIÕPPE INDIVIDUAALTUNNID
Alates 6. eluaastast lastele ja täiskasvanutele
T kokkuleppel juhendajaga
Juhendaja Toomas Laur
Info ja registreerumine: tomlaur@gmail.com, tel 527 4238
VIULIÕPE
K 11.00–14.00
R 16.00–19.00
Alates 4. eluaastast lastele ja täiskasvanutele
Juhendaja Marie-Helen Aavakivi
Info ja registreerumine: mariehelen.aavakivi@gmail.com
LUNA KLAVERIKOOLI INDIVIDUAAL-TUNNID
K ja N kokkuleppel juhendajaga
Info ja registreerumine: info@lunakool.ee, tel 5326 8354

Rahvakultuur

KAPELL VIIMSI
P 12.00–15.00
Juhendaja Kalle Erm
Info ja registreerumine: kalle@huvikeskus.ee, tel 505 9043
RAHVATANTSURÜHM VALLA-ALUNE
E ja K 19.30–21.00
Juhendaja Heli Tohver
Info ja registreerumine: tohverheli@gmail.com, tel 5661 2268

Kunstiõpe

MAHAJOONISTAMISE KURSUS
T 18.00–20.00 (algajate grupp, kuhu on oodatud ka teismelised)
K 18.30–20.30 (edasijõudnute grupp)
Juhendaja Mariliis Ruttu
Info ja registreerumine: mariliisruttu@hotmail.com
KUNSTIRING KÕIGILE
N 18.00–20.00
Juhendaja Mariliis Ruttu
Info ja registreerumine: mariliisruttu@hotmail.com
TAHVELARVUTIGA JOONISTAMINE
K 16.00–17.30
N 15.30–17.00
Juhendaja Ruslan Karlov
Proovitudi registreerumine ja lisainfo: karlovruslanart@gmail.com, tel 5568 7758

Keeleõpe

HISPAANIA KEEL
N 17.15–18.15 algajate grupp
N 18.30–19.30 edasijõudnute grupp: võtame vastu uusi õpilasi
N 19.30–20.30 algajate grupp
Juhendaja Sebastian Wesman
Info ja registreerumine: hola@hispaaniakeeletunnid.ee
INGLISE KEEL
T 11.00–12.00
Juhendaja Mirjam Kaare
Info ja registreerumine: mirjamkaare16@gmail.com

Käsitöö

EAKATE KÄSITÖÖRING
K 11.00–13.00 (üle nädala)
Juhendaja Mari Leosk
Info ja registreerumine: mari@leosk.ee, tel 5332 7706
KERAAMIKA- JA MAALISTUUDIO
E 19.15–20.15
Juhendaja Erki Palits
Info ja registreerumine: erki.palits@mail.ee

Muu

ARVUTIÕPE
Tunnid toimuvad kokkuleppel õpetajaga
Juhendaja Arvo Saat
Tallinna Arvutikool
Kontakt: arvutikool@akoolitus.ee
EAKATE KOHVITUBA
N 11.00–12.00
Juhendaja Lehte Jõemaa
Info ja registreerumine: lehte.joemaa@viimshiiolekandekeskus.ee, tel 5624 0688
ILUKIRI KÄPARDITELE
E 18.00–19.00
Juhendaja Mariliis Ruttu
Info ja registreerumine: mariliisruttu@hotmail.com

Huviringid toimuvad

Viimsi huvikeskuses (Nelgi tee 1) ja Viimsi Artiumi treeningisaalis (Randvere tee 20).
Lisainfo: www.huvikeskus.ee, www.facebook.com/ViimsiHuvikeskus, www.instagram.com/viimsihuvikeskus.

REAKUULUTUSED

Aiatööd

Teostame viljapuude ja hekkide lõikust, puude raiet ja pügamist, kändude freesimist, töid väikelaaduriga ja teisi haljastustöid. Tel 5563 7666, www.ifhaljastus.ee.

Arboristi teenused: (ohtlike) puude raie, hooldus- või kujunduslõik, harude toestamine, kändude freesimine, hekkide pügamine, viljapuude hooldus. Olemas vastutuskindlustus. Võta ühendust ja vaatame koos üle! Tel 525 1330, marek@mwv.ee.

Viljapuude lõikamine, hekkide pügamine, haljastustööd. Pikaajaline kogemus, kvaliteetne töö. FB Toomas Kirotar, tel 5564 7029, toomas.kirotar@gmail.com.

Ohtlike puude raie, võsa lõikust ja kruntide puhastamine võsast. Helista julgelt ja leiame lahenduse! Tel 5623 0373, Randy.

Korstnapühkija ja pottsepa teenused, ohtlike puude langetamine, viljapuude lõikamine, lume koristus, heki lõikust ja pügamine. Tel 5348 7318, igor@inkteenused.ee.

Pakume katuste, rennide, fassaadide, akende ja silutiste pesu ning kaitsetöötust, kõnniteede ja teiste pindade pesu kõrgsurve meetodil. Tel 5650 3489.

Ost, müük

Ostan igasuguses seisukorras vanu sõidukeid, sääreväristajaid, tsikleid, haagiseid, traktoreid (VAZ, GAZ, UAZ, Volga, Jawa, IŽ, Dnepr, Riga, Vjatka, Delta) jne. Maksan head hinda! Tel 5557 3890.

Ostame igas seisus autosid. Kustutame ARK-ist litsentsi alusel. Tallinn ja lähiumbrus. Tel 5823 8310.

Ostan rinnamärke, vanu postkaarte, trükiseid ja dokumente, vanaraha ning muid kollektsioneerimise esemeid. Parima hinnaga! Võib pakkuda ka kasutatud tänapäevaseid raamatuid. Tel 602 0906 ja 501 1628.

Viimsi Rannameeste klubi
avaldab südamlikkust kaastunnet
Rein ja Ene Valknale poja

Priit Valkna
kaotuse puhul.

Südamlik kaastunne
Ene ja Rein Valknale poja

Priit Valkna
kaotuse puhul.

Segakoor Viimsi lauljad ja dirigent Vaike

Ostan vanavara: uuemad ja vanemad raamatud, postkaardid, märgid, mündid, margid, heliplaadid, mänguasjad, nõud, keraamika, kunst, käekellad jm. Tel 514 0618, Andres.

Ehitus, remont

Kutsetunnistusega korstnapühkija 4. tase. Töötan kiirustamata, töö puhas ja korralik, tehtud töö registreerin Päästeametis. Redelite kasutamise võimalus. Tel 5689 0125, e-post kuldnoop@gmail.com.

Vahetan boilerid, WC-potte, segisteid, valamuid; pesumasinate ühendamine ja vanade äravedu; väiksemad elektritööd. Tel 5904 801, e-post looduse.3@gmail.com.

Eramute ja kortermajade fassaadide rekonstrueerimine, soojustamine, krohvimine, pesemine, värvimine ja üldehitustööd. Aitame leida parima lahenduse! Tel 5647 4077, info@europlaster.ee.

Muud teenused

Pikaajalise töökogemusega matemaatikaõpetaja annab eritunde Viimsis 5.–9. klassi õpilastele. Aitan korrata põhikooli lõpueksamiks. Hind kokkuleppel. Lisainfo tel 5340 0165, Mare.

TASUTA! Vean ära igasuguse vanametalli: kaablid, akud, messing, vask, alumiinium, roostevaba, must metall, elektrimootorid, trafod, radiaatorid, kodumasinad, veemõõdjad, segistid jm. NB! Ei soovi külmkappe ja boilerid! Vajadusel lõikan ja demonteerin kõik objektid. Tel 5461 3686.

Muu

MTÜ Katkenud Liin ootab nii headelt inimestelt kui ka tegusalt ettevõtetest annetusi nõrgematele. Toetus ja abi on mõeldud neile, keda on tabanud kodu kaotus. Tee oma panus täna, nüüd ja praegu! Oma annetuse saad teha MTÜ Katkenud Liin arvele EE961010220303672222.

Kolmapäeval, 29. jaanuaril kell 18
Viimsi raamatukogus

BESTI RAAMAT 500:

ESIMESED-, KEELATUD- JA HARULDASED RAAMATUD.

Vestlusõhtu külaline on ajaloolane

KÜLLO ARJAKAS

Ürituse eel ja järel
on võimalus osta
tema kirjutatud
ajalooraamatuid jm
kirjavara (sularaha
eest).

Olete oodatud!

Sissepääs vaba.

KPEKATUSEPESU.EE

KATUSTE PESU ja VÄRVIMISTÖÖD

FASSAADIDE PESU JA VÄRVIMINE

AEDADE PESU JA VÄRVIMINE

KATUSTE PARANDUS

REMONTTÖÖD

RENNIDE PUHASTUS

AKENDE PESU

PAIGALDAME KATUSEREDELEID

VAHETAME VIHMAVEERENNE

LUMETÖRJE KATUSTELT

Töökogemust
12 AASTAT

MEIEGA SAAB ÜHENDUST Tel 5638 8994 • kpe.kpe@mail.ee • [K.P.E.OÜ](https://www.facebook.com/K.P.E.OÜ)

Iga kodu väärrib
PUHAŠT VETTHAJAASUSTUSE
PROGRAMM

Taotlusvoor
03.02.2025 - 03.04.2025

MIRIDON on abiks:

- Veeanalüüside teostamisel
- Filterseadmete valimisel
- Filterseadme paigaldamisel
- Survetõsteseadmete paigaldamisel

MIRIDON
veetööstus

www.miridon.ee | tel. +372 526 8515 | miridon@miridon.ee
Rehepapi tee 31, Kambja vald, Tartumaa

LUMEN

— JUBA 32 AASTAT —

Sinu HAMBAKLIINIK
Viimsis

KONSULTATSIOON ja RAVIPLAAN

HAMBA- ja JUURERAVI

PROTEESIMINE

KERAAMILISED KROONID JA TÄIDISED

KIRURGIA ja IMPLANTATSIOON

CAD/CAM HAMBALABOR

MÜOFUNKTSIONAALNE RAVI

HAMMASTE JOONDAMINE

3D RÖNTGEN jne

Asume Viimsi Äritares ja Viimsi SPA majas

Helista 601 1812 ja vaata www.lumen.ee

Oleme Tervisekassa lepingupartner. Tegevusluba nr: Lo2451
Laste ja täiskasvanute ravi, proteesihüvitis.

Viimsi Artium
viimsiartium.ee

**RAUL/
CARLOS
UKAREDA**

LIVE @ViimsiArtium
31.01 kl 19

Piletid Piletikeskusest

HAABNEEME PÄEVAKESKUS 25

ESINEVAD PÄEVAKESKUSE HUVIRINGID

4.02 13.00

KOHV JA SÜNNIPÄEVATORT

LISAINFO
LEHTE JOEMAA
LEHTE JOEMAA@
VIIMSIHOOLEKANDEKESKUS.EE

Haabneeme päevakeskus

Kohvihommik külalisega

07.02 Urve Uusberg
kell 11.00

Lehte Joemaa
leht@joemaa.ee
56250688

Eesti Vabariik 107

EESTI VABARIIGILE PÜHENDATUD KONTSERT RANDVERE PÄEVAKESKUSES

19 VEEBRUAR 15:00

Musitseerivad Endel Valkenikau, Anto ja Ants Önnis. Kolavad eesti ja Itaalia armastuslaulud.

Aime Salmistu 56907520
aime.salmistu@viimsihoolekandekeskus.ee
www.viimsihoolekandekeskus.ee

HAABNEEME PÄEVAKESKUS
EESTI VABARIIK 107

**20.VEEBRUAR
KELL 16.30**

ESINEVAD

**BORISLEHTLAAN
MATI KÄRMIK**

Uued talvepakkumised
Viimsi SPA Ilukeskuses!

Kampaaniasse kuuluvad:
Guinot Mirific kehahoolitsus – 50€
Guinot näohoolitsus „Age summum“ – 75€

Broneeri spa.spatallinn.ee

piletid: spaahotellid.ee

VALENTINIPÄEVA
SAUNARÄNNAK 14.02

Naudi kaaslasega romantilisi
saunarituaale ning tähista armastust!

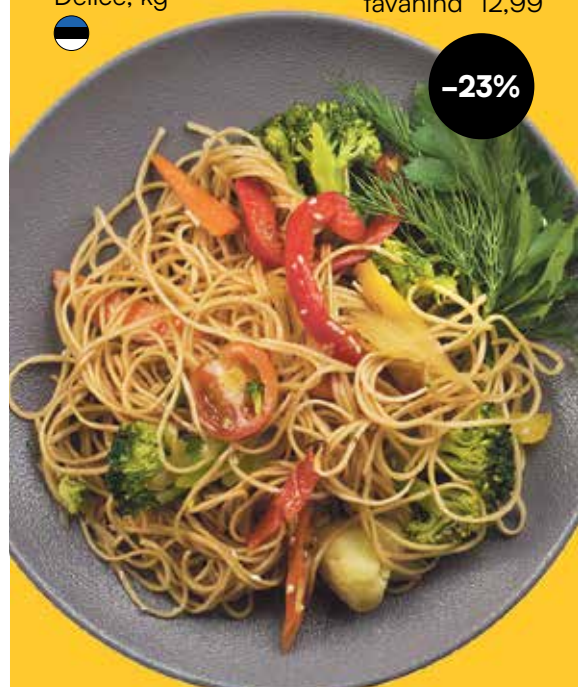
DELICE

21.01 – 10.02.2025

Nuudlid
köögiviljadega
Delice, kg

9,99
tavahind 12,99

-23%

Vürtsikad broileritiivad
Delice
kg

9,99
tavahind 13,99

-28%

Brioche gurmee burger
cheddar juustuga
Delice
260 g

3,19
tavahind 3,99 / 12,27/kg

-20%

Kreveti-kalamarjasalat
Delice
kg

19,99
tavahind 28,59

-30%

Ahjupraad broileririnnakust
Tallegg
kg

6,39
tavahind 7,79

-17%

Tume Cookie
Delice Pagarid
~80 g

~1,36
tavahind ~1,68 / 16,99/kg

DELICE
PAGARID

-19%

Kohvioad Der Himmlische,
Caffé Crema või
Crema Schümli
Mövenpick
1 kg

13,99
tavahind 16,99

-17%

Pakkumised kehtivad 21.01 – 10.02.2025 või kuni kaupa jätkub. Pildidel on illustreeriv tähendus.